RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ

AZƏRBAYCAN

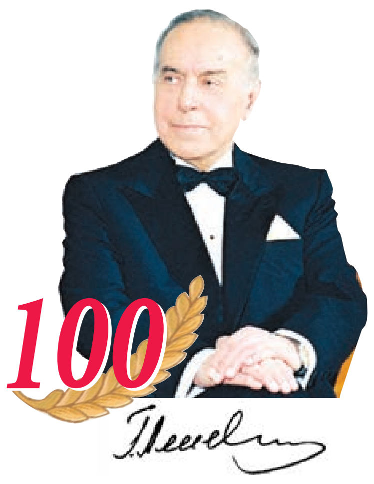

№ 129 (9296) 20 İYUN 2023-cü il ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Quruculuğun Şuşa zirvəsi

Şuşa Azərbaycanın tarixidir, mədəniyyətidir. 271 yaşlı Şuşa Azərbaycanın mənəviyyatıdır. Bu əsilzadə şəhər öz memarlığı ilə, Azərbaycanın mədəniyyətinə, ədəbiyyatına, incəsənətinə verdiyi əzəmətli və möhtəşəm töhfələrlə xalqımızın tarixində özünəməxsus yer tutur. Ona görə Vətən müharibəsində Şuşanın işğaldan azad edilməsinin xalqımız üçün həm tarixi-siyasi, həm də mənəvi əhəmiyyəti vardı.

Bu şəhər həm də xalqımızın elə bir mənəvi xəzinəsidir ki, işğal dövründə Ermənistan nə qədər cəhdlər göstərsə də, Şuşanın qamətini əyə bilməyib. İşğalçılar nə qədər çalışsalar da, şəhərin tarixi simasını dəyişə, onu erməniləşdirə bilməyiblər. Şuşanın keçmişini silmək üçün bütün cəhdləri uğursuz alınıb, ona görə şəhərə qarşı vandallıq ediblər, tarixi binaları, məscidləri dağıdıblar.

Bəli, bu əzəmətli şəhəri Azərbaycandan, xalqımızdan qoparmaq, sadəcə, mümkün deyil. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, Şuşa ayaqdadır, Şuşa sınmayıb, Şuşa əyilməyib! Mənfur düşmən nə qədər çalışsa da, Şuşanın simasını dəyişdirə bilməyib.

İndi Şuşa həm sürətlə bərpa olunur, həm də evsahibliyi etdiyi müxtəlif məzmunlu tədbirlərlə Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki zəfərini bütün dünyaya bəyan edir.

→ 14

Azərbaycanda ilk Hava Şarları Festivalı keçirilib

Azərbaycandakı hava şarları layihəsi üzrə hazırlıqlar iki il davam edib. Festivaldakı hava şarları Böyük Britaniya və Türkiyədə hazırlanıb, öz maraqlı dizaynları ilə diqqətləri çəkib.

Festival çərçivəsində tanınmış ifaçıların iştirakı ilə konsert proqramı da təşkil edilib. Xalq artistləri Faiq Ağayev, Miri Yusif, Əməkdar artist Lalə Məmmədova, Dilarə Kazımova, Eldar və Nigar, həmçinin digərləri izləyicilərin qarşısına hit mahnılarla çıxıblar.

Hava şarlarında uçuş unudulmaz təəssürat üçün gözəl fürsətlərdən biridir. Hər il dünyanın müxtəlif ölkələrində hava şarları festivalları keçirilir və turistlər məhz bu uçuşların aparıldığı yerlərə səfər edirlər.

→ 10

Prezident İlham Əliyev 2023-cü il dövlət büdcəsinə dəyişiklikləri təsdiqlədi

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanununu təsdiqlədi.

→ 5-7

Ortaq keçmişdən böyük gələcəyə

Bu gün bütün dünyada bir-birinə Türkiyə və Azərbaycan qədər yaxın olan başqa iki dövlət təsəvvür etmək mümkün deyil. Artıq beynəlxalq münasibətlərin hər bir iştirakçısı görür ki, Türkiyənin olduğu bütün tribunalarda Azərbaycan var. Eyni zamanda Azərbaycanın olduğu bütün tribunalardan həm də Türkiyənin səsi gəlir. Hər iki ölkə həm daxili məsələlərdə, həm beynəlxalq arenada yüksək həmrəylik nümayiş etdirir, bir-birinin dövlətçilik maraqlarına dəstək verir.

Əlbəttə, tarixi bağlılıqlar, ortaq keçmiş burada mühüm rol oynayır. Amma etiraf edək ki, müasir dünyamızda bu amillər ölkələrin bir-birinə Türkiyə və Azərbaycan qədər yaxın olmasından ötrü kifayət deyil. Eyni tarixi köklərə, milli mənsubiyyətə malik olub müəyyən siyasi,

iqtisadi maraqlara görə bir-birinə düşmən münasibət bəsləyən ölkələr kifayət qədərdir. Türkiyə və Azərbaycan arasındakı əlaqələrin bu qədər yaxın olmasında isə ölkə rəhbərlərinin dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin də çox böyük rolu var.

→ 11

OPEC-in Baş katibi əməkdaşlığa görə İlham Əliyevə minnətdardır

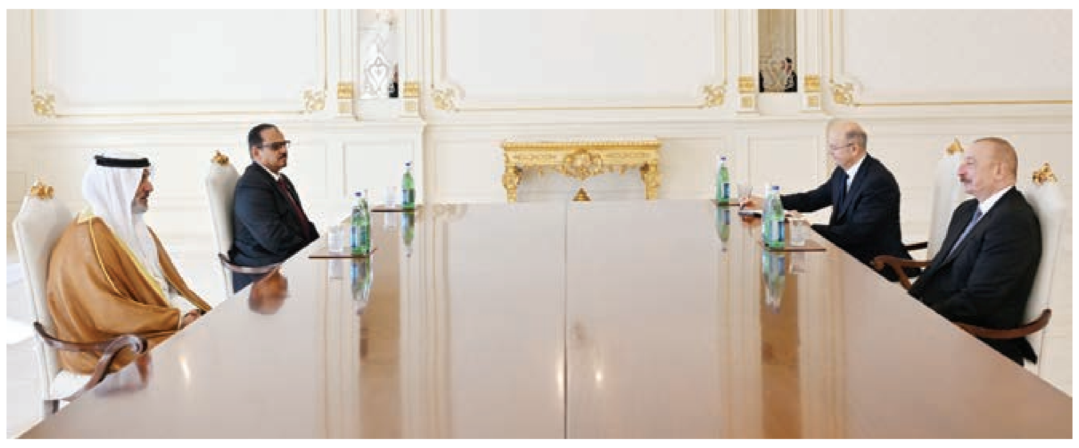

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 19-da Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) Baş katibi Haysam Əl-Qaysı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Haysam Əl-Qays ilk növbədə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının energetika naziri, Şahzadə Əbdül Əziz bin Salman Əl-Səudun salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Şahzadə Əbdül Əziz bin Salman Əl-Səuda çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə Azərbaycanla OPEC+ ölkələri arasında uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi qeyd edildi. Baş katib vurğuladı ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan OPEC+ formatı yaranan ilk gündən bu əməkdaşlığa böyük töhfə verir və o, buna görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi.

Eyni zamanda bu gün qlobal neft bazarında OPEC+ formatında fəaliyyətin roluna toxunuldu, indiyədək bu bazarda sabitliyin əldə edilməsinin məhz bu formatda həyata keçirilən fəaliyyət nəticəsində mümkün olduğu xüsusi qeyd edildi.

Söhbət zamanı bu gün "fossil" yanacaqlar sahəsində mövcud olan məsələlər müzakirə edildi, gələcəkdə bu sahəyə investisiyaların ayrılmasının vacibliyi bildirildi. Dünya iqtisadiyyatının artması nəticəsində ümumilikdə enerjiyə artan tələbat nəzərə alınaraq, bu sahəyə son zamanlarda investisiyaların azaldılmasının müəyyən narahatlıq doğurduğu qeyd olundu.

Görüşdə dünyada "yaşıl enerji" sahəsində əldə edilən irəliləyişlərlə bərabər, ənənəvi yanacağın oynadığı vacib rol vurğulandı. Ənənəvi enerji sahəsində ətraf mühitə zərərin azaldılması baxımından yeni texnologiyaların tətbiqinin xüsusi əhəmiyyət daşıdığı bildirildi.

Söhbət zamanı əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Bakıda Sabantuy tatar milli bayramı qeyd edilib

Bakı Dənizkənarı Bulvarının ərazisində Sabantuy tatar milli bayramı qeyd edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Rusiya Federasiyası Tatarıstan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixanov, Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov, ölkəmizin Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu, ictimaiyyətin və KİV-lərin nümayəndələri iştirak ediblər.

Bu il bayram Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunub.

Qonaqlar əvvəlcə Dənizkənarı Bulvarın ərazisində yaradılmış tematik guşələrlə tanış olublar.

Sonra Azərbaycanın və Tatarıstanın incəsənət ustalarının iştirakı ilə konsert proqramı təqdim edilib.

Bayram bayrağını Qarabağ müharibəsi qazisi Rasim Yaxin və "Yaşlek" Tatar Gənclər Mərkəzinin sədri Diaz Əhmədcanov qaldırıblar.

Qonaqları salamlayan iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov deyib: "Rüstəm Nurqaliyeviç, Sizi salamlamaq və bu gün Bakıda keçirilən tədbir ilə bağlı dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin ən xoş arzularını və təbriklərini çatdırmaq mənim üçün böyük şərəfdir. Azərbaycan ilə Rusiyanı sıx əlaqələr birləşdirir. Vurğulamaq istədiyim məqamlardan biri ondan ibarətdir ki, Rusiya və Azərbaycan beynəlmiləl dövlətlərdir. Bakıda tatar diasporunun fəaliyyəti həmin dostluğun, sülh şəraitində yaşamağın, inkişaf və tərəqqinin parlaq nümunəsidir".

→ 9

Ağdamda kütləvi məzarlıq aşkar edilib

Ağdam rayonunun işğaldan azad edilmiş Sarıcalı kəndində kütləvi məzarlıq aşkar edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası tərəfindən aşkar edilən məzarlıqda dörd insanın qalığının olduğu ehtimal edilir.

Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

AzərbaycanRespublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası gəlirlər 30679646,4 min manat, xərclər 32064568,0 min manat məbləğində olmaqla təsdiq edilsin.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icra olunmuş gəlirləri və xərcləri aşağıdakı kimi qəbul edilsin:

Sıra №-si	Göstəricilər	Məbləğ (manatla)
2.1.	**Gəlirlərin mənbələri**	**30 679 646 449**
2.1.1.	Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1 474 403 755
2.1.2.	Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	8 522 483 078
2.1.3.	Hüquqi şəxslərin torpaq vergisi	47 399 705
2.1.4.	Hüquqi şəxslərin əmlak vergisi	231 463 268
2.1.5.	Əlavə dəyər vergisi	6 946 228 887
2.1.5.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi	4 003 422 613
2.1.6.	Sadələşdirilmiş vergi	323 313 075
2.1.7.	Aksizlər	1 358 942 698
2.1.7.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə aksizlər	168 897 830
2.1.8.	Yol vergisi	148 514 382
2.1.8.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə idxal olunan yanacağa görə və xarici dövlətlərdə qeydiyyatda olan avtonəqliyyat vasitələri sahibləri tərəfindən ödənilən yol vergisi	62 312 889
2.1.9.	Mədən vergisi	160 962 145
2.1.10.	Gömrük rüsumları	1 419 969 057
2.1.11.	Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən və qiymətləri tənzimlənən məhsulların kontrakt (satış) qiyməti ilə (ixrac xərcləri çıxılmaqla) ölkədaxili topdansatış qiyməti arasındakı fərqdən yığımlar	222 949 735
2.1.12.	Xarici dövlətlərə verilmiş kreditlər üzrə daxilolmalar	1 810 700
2.1.13.	Səhmlərində dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər	130 656 800
2.1.14.	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) daxilolmalar (transfertin yuxarı həddi)	7 923 000 000
2.1.15.	Dövlət əmlakının icarəyə verilməsindən daxilolmalar	24 855 474
2.1.16.	Dövlət mülkiyyətində olan torpaqların icarəyə verilməsindən daxilolmalar	9 643 606
2.1.17.	Dövlət rüsumu	312 713 914
2.1.18.	Vergi orqanlarının xətti ilə toplanan sair daxilolmalar	18 576 598
2.1.19.	Büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar	804 057 877
2.1.20.	2022-ci il yanvarın 1-nə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondlarının vəsaitinin qalığı	183 300 000
2.1.21.	Sair daxilolmalar	414 401 695
2.2.	**Xərclərin istiqamətləri**	**32 064 567 970**
2.2.1.	Ümumi dövlət xidmətləri	4 099 453 797
2.2.1.1.	qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyəti	1 321 004 687
2.2.1.2.	beynəlxalq münasibətlər	348 629 829
2.2.1.3.	xarici yardımlar	10 974 095
2.2.1.4.	elm	167 788 451
2.2.1.5.	seçkilərin keçirilməsi və statistika tədbirləri	27 541 000
2.2.1.6.	büdcələrarası transfertlər	431 515 735
2.2.1.6.1.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən dotasiya	5 215 735
2.2.1.6.2.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən subvensiya	1 300 000
2.2.1.6.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə verilən dotasiya	425 000 000
2.2.1.7.	dövlət borcu	1 792 000 000
2.2.2.	Müdafiə və milli təhlükəsizlik	4 896 282 561
2.2.2.1.	müdafiə qüvvələri	1 981 772 669
2.2.2.2.	milli təhlükəsizlik	300 122 882
2.2.2.3.	sərhəd xidməti	424 387 097
2.2.2.4.	müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	4 116 364
2.2.2.5.	müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsinə aid edilən digər fəaliyyətlər	2 185 883 549
2.2.2.5.1.	xüsusi müdafiə təyinatlı layihələr və tədbirlər üzrə xərclər	2 179 569 118
2.2.3.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq	2 366 651 606
2.2.3.1.	məhkəmə hakimiyyəti	128 916 786
2.2.3.2.	hüquq-mühafizə	1 771 305 245
2.2.3.3.	prokurorluq	110 046 192
2.2.3.4.	məhkəmə qərarlarının icrası	8 186 177
2.2.3.5.	hüquqi yardım	6 049 725
2.2.3.6.	məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq sahələrinə aid edilən digər fəaliyyətlər	342 147 481
2.2.4.	Təhsil	3 696 452 936
2.2.4.1.	məktəbəqədər təhsil	361 073 680
2.2.4.2.	ümumi təhsil	2 044 732 090
2.2.4.3.	peşə təhsili	51 034 717
2.2.4.4.	orta ixtisas təhsili	82 935 910
2.2.4.5.	ali təhsil	418 955 828
2.2.4.6.	əlavə təhsil	7 352 830
2.2.4.7.	təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	5 225 352
2.2.4.8.	təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər	725 142 529
2.2.5.	Səhiyyə	1 417 907 683
2.2.5.1.	poliklinikalar və ambulatoriyalar	1 626 316
2.2.5.2.	xəstəxanalar	156 807 136
2.2.5.3.	səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	1 983 082
2.2.5.4.	səhiyyə sahəsində proqramlar və digər xidmətlər	1 257 491 149
2.2.5.4.1.	əhalinin dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına icbari tibbi sığortalanması xərcləri və səhiyyə sahəsində bir sıra dövlət proqramlarının və tədbirlərin maliyyə təminatı	1 122 653 588
2.2.6.	Sosial müdafiə və sosial təminat	3 464 365 772
2.2.6.1.	sosial müdafiə	249 483 029
2.2.6.2.	sosial təminat	4 807 771
2.2.6.3.	sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar	26 577
2.2.6.4.	sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə digər müəssisə və tədbirlər	3 210 048 395
2.2.6.4.1.	dövlət sosial müdafiə fondunun büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsait	1 131 967 169
2.2.7.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	404 583 607
2.2.7.1.	mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət	184 593 725
2.2.7.2.	televiziya, radio və nəşriyyat	54 093 134
2.2.7.3.	bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti	37 191 652
2.2.7.4.	mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti sahəsinə aid olan digər müəssisə və tədbirlər	128 705 096
2.2.8.	Mənzil və kommunal təsərrüfatı	267 230 267
2.2.8.1.	mənzil	46 551 725
2.2.8.2.	kommunal təsərrüfatı	115 061 803
2.2.8.3.	su təsərrüfatı	14 497 038
2.2.8.4.	mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı digər xidmətlər	91 119 701
2.2.9.	Kənd təsərrüfatı	920 141 449
2.2.9.1.	kənd təsərrüfatı tədbirləri	462 596 840
2.2.9.2.	baytarlıq	36 504 983
2.2.9.3.	meliorasiya	413 917 528
2.2.9.4.	kənd təsərrüfatı üzrə digər müəssisə və tədbirlər	7 122 098
2.2.10.	Ətraf mühitin mühafizəsi	281 646 641
2.2.10.1.	bioloji zənginliyin qorunması	6 699 032
2.2.10.2.	hidrometeorologiya tədbirləri	8 845 890
2.2.10.3.	meşə təsərrüfatı	13 843 240
2.2.10.4.	balıqçılıq və ovçuluq	1 276 521
2.2.10.5.	ərazilərin təmizlənməsi, çirkab suların yığılması və təmizlənməsi	250 796 611
2.2.10.6.	ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər	185 347
2.2.11.	İqtisadi fəaliyyət	6 961 284 166
2.2.11.1.	nəqliyyat və rabitə	203 087 925
2.2.11.2.	iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti	43 199 596
2.2.11.3.	tikinti və şəhərsalma	5 961 154 859
2.2.11.3.1.	dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	3 280 415 134
2.2.11.3.2.	işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası	2 665 408 636
2.2.11.4.	geodeziya və faydalı qazıntılar	7 259 841
2.2.11.5.	yanacaq və enerji kompleksi	1 900 000
2.2.11.6.	iqtisadi fəaliyyət ilə bağlı digər xidmətlər	744 681 945
2.2.12.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xərclər	3 287 061 812
2.2.12.1.	ehtiyat fondları	1 975 808 415
2.2.12.1.1.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondu	517 871 983
2.2.12.1.2.	dövlət büdcəsinin ehtiyat fondu	1 457 936 432
2.2.12.2.	məqsədli büdcə fondları	655 234 777
2.2.12.2.1.	müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondları	655 234 777
2.2.12.3.	valyuta konvertasiyası	2 893 931
2.2.12.4.	əsas bölmələrə aid edilməyən tədbirlər üzrə digər fəaliyyət	653 124 689
2.2.12.4.1.	dövlət ehtiyatlarının yaradılması	42 316 300
2.2.12.4.2.	fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı xərclər	19 839 975
2.2.12.4.3.	ehtiyata və ya istefaya buraxılmış hərbçilərə mənzil kirayəsi ilə bağlı xərclər	10 587 364
2.2.12.4.4.	sosial-iqtisadi və digər tədbirlər üzrə xərclər	580 381 050
2.2.13.	2022-ci ildə xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə yaranan fərq məbləği	1 505 673
2.3.	**Dövlət büdcəsinin kəsiri**	**1 384 921 521**
2.4.	**2023-cü il 1 yanvar tarixinə vahid xəzinə hesabının sərbəst qalığı**	**860 367 727**

Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası nəticəsində həmin ilin sonuna dövlət büdcəsinin vahid xəzinə hesabında yaranan qalıq "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 19.5-ci maddəsinə uyğun olaraq istifadə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 iyun 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanununun 2.2-ci maddəsi ilə funksional təsnifatın bölmə və köməkçi bölmələri səviyyəsində istifadə olunan vəsaitin inzibati təsnifata uyğun olaraq dövlət büdcəsindən maliyyələşən, maliyyə yardımı alan təşkilatlar və tədbirlər üzrə icrasının məbləği aşağıdakı qaydada təsdiq edilsin:

Sıra №-si	Xərclərin istiqaməti	Xərclərin məbləği (manatla)
1	2	3
1.1.	**Ümumi dövlət xidmətləri**	**4 099 453 797**
1.1.1.	**Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyəti**	**1 321 004 687**
1.1.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi	43 326 770
1.1.1.2.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası	201 450 511
1.1.1.3.	Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti	26 002 690
1.1.1.4.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	11 497 717
1.1.1.5.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik Xidməti	1 060 784
1.1.1.6.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Meşələrin İnkişafı Xidməti	839 138
1.1.1.7.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Milli Hidrometeorologiya Xidməti	932 664
1.1.1.8.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Bioloji Müxtəlifliyin Qorunması Xidməti	711 349
1.1.1.9.	Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	10 273 895
1.1.1.10.	Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidməti	5 463 762
1.1.1.11.	Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	13 564 116
1.1.1.12.	Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi	27 601 255
1.1.1.13.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi	15 466 232
1.1.1.14.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti	64 654 113
1.1.1.15.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti	12 206 879
1.1.1.16.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti	3 997 080
1.1.1.17.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	22 586 045
1.1.1.18.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	1 316 612
1.1.1.19.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyi	2 275 202
1.1.1.20.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	26 559 987
1.1.1.21.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi	12 889 306
1.1.1.22.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi	717 071
1.1.1.23.	Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti	3 013 247
1.1.1.24.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	8 628 316
1.1.1.25.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidməti	3 393 211
1.1.1.26.	Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	5 961 454
1.1.1.27.	Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında Elektron Təhlükəsizlik Xidməti	347 192
1.1.1.28.	Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi	1 311 723
1.1.1.29.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2 849 555
1.1.1.30.	Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi	5 151 274
1.1.1.31.	Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi	928 342
1.1.1.32.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	16 821 385
1.1.1.33.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi	746 051
1.1.1.34.	Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	3 000 957
1.1.1.35.	Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi	3 572 146
1.1.1.36.	Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi	5 203 092
1.1.1.37.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi	4 930 966
1.1.1.38.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi yanında Bakı Şəhər Memarlıq və Şəhərsalma Baş İdarəsi	1 097 411
1.1.1.39.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi yanında Qarabağ Regional Memarlıq və Şəhərsalma Baş İdarəsi	753 711
1.1.1.40.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi	32 100 566
1.1.1.41.	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	5 321 219
1.1.1.42.	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası	1 958 722
1.1.1.43.	Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv İdarəsi	1 254 077
1.1.1.44.	Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Tibb Xidməti	11 113 512
1.1.1.45.	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	42 580 846
1.1.1.46.	Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasının Katibliyi	132 007
1.1.1.47.	Şəhər və rayon icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanılması	195 098 263
1.1.1.48.	Azərbaycan Respublikasının digər mərkəzi təşkilatlarının saxlanılması	21 885 514
1.1.1.48.1.	Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman)	5 079 144
1.1.1.48.2.	Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası	7 890 588
1.1.1.48.3.	Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası	5 820 164
1.1.1.48.4.	Məhkəmə-Hüquq Şurası	1 167 498
1.1.1.48.5.	Azərbaycan Respublikasının Audiovizual Şurası	1 928 120

Ardı 3-cü səh.

"Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Əvvəli 2-ci səh.

1.1.1.49.	Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	12 904 730
1.1.1.50.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	1 839 775
1.1.1.51.	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanları üzrə əməkhaqqı və digər sosial ödənişlərin artımı ilə bağlı xərclər	18 591 664
1.1.1.52.	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının təşkilati strukturunun təkmilləşdirilməsi	554 357
1.1.1.53.	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanları üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	1 651 179
1.1.1.54.	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanları üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	400 915 045
1.1.2.	**Beynəlxalq münasibətlər**	**348 629 829**
1.1.2.1.	Beynəlxalq və regional təşkilatlara üzvlük haqqı və maliyyə institutlarının səhm kapitalında iştirak	25 892 626
1.1.2.2.	Azərbaycan Respublikasının xaricdəki diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları	112 323 037
1.1.2.3.	Beynəlxalq fəaliyyət və bu qəbildən olan digər tədbirlər	30 522 356
1.1.2.4.	Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi ilə bağlı xərclər	179 891 810
1.1.2.4.1.	Azərbaycan Respublikasının xaricdəki diplomatik nümayəndəliklərinin və konsulluqlarının fəaliyyəti ilə bağlı digər xərclər	9 684 421
1.1.2.4.2.	Beynəlxalq, ölkə səviyyəli və bu qəbildən olan digər tədbirlər	170 207 389
1.1.3.	**Xarici yardımlar**	**10 974 095**
1.1.4.	**Elm**	**167 788 451**
1.1.4.1.	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və onun tabeliyində olan müəssisələrin saxlanılması	112 597 373
1.1.4.2.	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondu	2 161 579
1.1.4.3.	"Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzi	2 462 517
1.1.4.4.	Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi	7 827 356
1.1.4.5.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi	65 031
1.1.4.6.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	1 128 788
1.1.4.7.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	15 145 163
1.1.4.8.	Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Sənayesi Nazirliyi	9 561 864
1.1.4.9.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi	250 000
1.1.4.10.	Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv İdarəsi	6 516 127
1.1.4.11.	Elm sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	1 565 621
1.1.4.12.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	8 507 032
1.1.5.	**Seçkilərin keçirilməsi və statistika tədbirləri**	**27 541 000**
1.1.5.1.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi	1 651 955
1.1.5.2.	Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası	25 889 045
1.1.5.2.1.	Seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi	6 660 365
1.1.5.2.2.	Dairə seçki komissiyalarının saxlanılması	19 228 680
1.1.6.	**Büdcələrarası transfertlər**	**431 515 735**
1.1.6.1.	Yerli büdcələrə (bələdiyyələrə) verilən dotasiya	5 215 735
1.1.6.2.	Yerli büdcələrə (bələdiyyələrə) verilən subvensiya	1 300 000
1.1.6.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə verilən dotasiya	425 000 000
1.1.7.	**Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi (dövlət borcu)**	**1 792 000 000**
1.2.	**Müdafiə və milli təhlükəsizlik**	**4 896 282 561**
1.2.1.	**Müdafiə qüvvələri**	**1 981 772 669**
1.2.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi	1 812 658 483
1.2.1.2.	Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti	31 645 080
1.2.1.3.	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	34 799 789
1.2.1.4.	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	89 678 539
1.2.1.5.	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	12 990 778
1.2.2.	**Milli təhlükəsizlik**	**300 122 882**
1.2.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti	237 203 417
1.2.2.2.	Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti	54 860 963
1.2.2.3.	Milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	8 058 502
1.2.3.	**Sərhəd xidməti**	**424 387 097**
1.2.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti	422 670 764
1.2.3.2.	Sərhəd xidməti sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	1 716 333
1.2.4.	**Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar**	**4 116 364**
1.2.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Sənayesi Nazirliyi	4 116 364
1.2.5.	**Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsinə aid edilən digər fəaliyyətlər**	**2 185 883 549**
1.2.5.1.	Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Sənayesi Nazirliyi	6 314 431
1.2.5.2.	Xüsusi müdafiə təyinatlı layihələr və tədbirlər üzrə xərclər	2 179 569 118
1.3.	**Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq**	**2 366 651 606**
1.3.1.	**Məhkəmə hakimiyyəti**	**128 916 786**
1.3.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsi	9 104 898
1.3.1.2.	Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi	18 248 245
1.3.1.3.	Bakı Apellyasiya Məhkəməsi	10 497 839
1.3.1.4.	Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi	3 548 150
1.3.1.5.	Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi	3 182 909
1.3.1.6.	Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi	3 312 033
1.3.1.7.	Şəki Apellyasiya Məhkəməsi	2 190 476
1.3.1.8.	Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi (maliyyə təminatı Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən məhkəmələr)	78 222 129
1.3.1.9.	Məhkəmə hakimiyyəti üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	380 500
1.3.1.10.	Məhkəmə hakimiyyəti üzrə əməkhaqqı və digər sosial ödənişlərin artımı ilə bağlı xərclər	229 607
1.3.2.	**Hüquq-mühafizə**	**1 771 305 245**
1.3.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi	709 824 038
1.3.2.2.	Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunların Baş İdarəsi	267 883 404
1.3.2.3.	Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi	55 089 813
1.3.2.4.	Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti	135 050 450
1.3.2.4.1.	Xidmətin və onun tabeliyində olan müəssisələrin saxlanılması	89 098 450
1.3.2.4.2.	Penitensiar fəaliyyət	45 952 000
1.3.2.5.	Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi	337 254 714
1.3.2.6.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	93 815 206
1.3.2.7.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidməti	108 544 856
1.3.2.8.	Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti	18 558 007
1.3.2.9.	Azərbaycan Respublikasının Strateji Obyektlərin Mühafizəsi Dövlət Agentliyi	24 812 682
1.3.2.10.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti	18 468 053
1.3.2.10.1.	Xidmətin və onun tabeliyində olan müəssisələrin saxlanılması	18 391 740
1.3.2.10.2.	Miqrasiya fəaliyyəti	76 313
1.3.2.11.	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Sirrinin Mühafizəsi üzrə İdarələrarası Komissiyanın İşçi Qrupu	72 743
1.3.2.12.	Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupu	165 534
1.3.2.13.	Azərbaycan Respublikasının Təhlükəsizlik Şurası katibinin xidməti	1 551 745
1.3.2.14.	Hüquq-mühafizə orqanları üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	214 000
1.3.3.	**Prokurorluq**	**110 046 192**
1.3.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu	88 771 678
1.3.3.2.	Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğu	19 074 514
1.3.3.3.	Prokurorluq orqanları üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	2 200 000
1.3.4.	**Məhkəmə qərarlarının icrası**	**8 186 177**
1.3.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	8 186 177
1.3.5.	**Hüquqi yardım**	**6 049 725**
1.3.5.1.	Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası	4 365 222
1.3.5.2.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	1 684 503
1.3.6.	**Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq sahələrinə aid edilən digər fəaliyyət**	**342 147 481**
1.3.6.1.	Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi (Probasiya Xidməti üçün elektron nəzarət vasitələrinin alınması)	6 900 000
1.3.6.2.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanları üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	236 031 868
1.3.6.3.	İctimai asayiş, sosial və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	68 340 392
1.3.6.4.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanları üzrə əməkhaqqı və digər sosial ödənişlərin artımı ilə bağlı xərclər	875 221
1.3.6.5.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	30 000 000
1.4.	**Təhsil**	**3 696 452 936**
1.4.1.	**Məktəbəqədər təhsil**	**361 073 680**
1.4.1.1.	Yerli icra hakimiyyəti orqanları	361 073 680
1.4.2.	**Ümumi təhsil**	**2 044 732 090**
1.4.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	2 038 811 771
1.4.2.2.	Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	3 162 435
1.4.2.3.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	1 781 234
1.4.2.4.	Bakı Dövlət Universiteti	976 650
1.4.3.	**Peşə təhsili**	**51 034 717**
1.4.3.1.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi	1 023 143
1.4.3.2.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	48 887 226
1.4.3.3.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	1 002 360
1.4.3.4.	Dövlət sifarişi ilə ali təhsilin maliyyələşdirilməsi və təhsil sahəsində digər tədbirlər	121 988
1.4.4.	**Orta ixtisas təhsili**	**82 935 910**
1.4.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	12 907 907
1.4.4.2.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	67 142 351
1.4.4.3.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	559 617
1.4.4.4.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	1 412 586
1.4.4.5.	Dövlət sifarişi ilə ali təhsilin maliyyələşdirilməsi və təhsil sahəsində digər tədbirlər	913 449
1.4.5.	**Ali təhsil**	**418 955 828**
1.4.5.1.	Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi	1 999 776
1.4.5.2.	Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi	2 421 638
1.4.5.3.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	926 580
1.4.5.4.	"ADA" Universiteti	20 268 837
1.4.5.5.	M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı	12 465 401
1.4.5.6.	İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialı	5 180 241
1.4.5.7.	Milli Aviasiya Akademiyası	12 909 000
1.4.5.8.	Dövlət sifarişi ilə ali təhsilin maliyyələşdirilməsi və təhsil sahəsində digər tədbirlər	359 429 289
1.4.5.9.	Ali təhsil sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi və əsaslı təmiri	3 355 066
1.4.6.	**Əlavə təhsil**	**7 352 830**
1.4.6.1.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	633 812
1.4.6.2.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti	1 190 496
1.4.6.3.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2 911 066
1.4.6.4.	Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu	2 392 956
1.4.6.5.	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	224 500
1.4.7.	**Təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar**	**5 225 352**
1.4.7.1.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	3 525 508
1.4.7.2.	Bakı Dövlət Universiteti	849 699
1.4.7.3.	Azərbaycan Tibb Universiteti	850 145
1.4.8.	**Təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər**	**725 142 529**
1.4.8.1.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	501 728 666
1.4.8.2.	Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi	15 241 630
1.4.8.3.	Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi	8 237 023
1.4.8.4.	Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	4 040 373
1.4.8.5.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	160 648 949
1.4.8.6.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	1 526 866
1.4.8.7.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	2 040 594
1.4.8.8.	Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunların Baş İdarəsi	5 203 318
1.4.8.9.	Yerli icra hakimiyyəti orqanları	3 412 108
1.4.8.10.	Dövlət sifarişi ilə ali təhsilin maliyyələşdirilməsi və təhsil sahəsində digər tədbirlər	1 000 000
1.4.8.11.	Təhsil sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	18 518 381
1.4.8.12.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	3 544 621
1.5.	**Səhiyyə**	**1 417 907 683**
1.5.1.	**Poliklinikalar və ambulatoriyalar**	**1 626 316**
1.5.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	1 626 316
1.5.2.	**Xəstəxanalar**	**156 807 136**
1.5.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	86 634 119
1.5.2.2.	Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Tibb Xidməti	10 066 485
1.5.2.3.	Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	1 129 148
1.5.2.4.	Azərbaycan Tibb Universiteti	1 296 154
1.5.2.5.	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi	6 525 057
1.5.2.6.	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzi	44 698 998
1.5.2.7.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	6 457 175
1.5.3.	**Səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar**	**1 983 082**
1.5.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	118 786
1.5.3.2.	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi	848 935
1.5.3.3.	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzi	1 015 361
1.5.4.	**Səhiyyə sahəsində proqramlar və digər xidmətlər**	**1 257 491 149**
1.5.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	54 932 460
1.5.4.2.	Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi	14 601 191
1.5.4.3.	Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi	4 629 736
1.5.4.4.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	8 193 878
1.5.4.5.	Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti	11 774 561
1.5.4.6.	Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Tibb Xidməti	10 200 259
1.5.4.7.	Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunların Baş İdarəsi	3 793 096
1.5.4.8.	"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti	9 927 876
1.5.4.9.	Əhalinin dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına icbari tibbi sığortalanması xərcləri və səhiyyə sahəsində bir sıra dövlət proqramlarının və tədbirlərin maliyyə təminatı	1 122 653 588
1.5.4.10.	Səhiyyə sahəsi üzrə sosial-iqtisadi və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	7 796 420
1.5.4.11.	Səhiyyə sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	8 988 084
1.6.	**Sosial müdafiə və sosial təminat**	**3 464 365 772**
1.6.1.	**Sosial müdafiə**	**249 483 029**
1.6.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	248 392 192
1.6.1.2.	Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	1 090 837
1.6.2.	**Sosial təminat**	**4 807 771**
1.6.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	523 164
1.6.2.2.	Yerli icra hakimiyyəti orqanları	4 284 607
1.6.3.	**Sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar**	**26 577**
1.6.3.1.	Sosial təminat sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	26 577
1.6.4.	**Sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə digər müəssisə və tədbirlər**	**3 210 048 395**
1.6.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	1 615 563 609
1.6.4.2.	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	364 917 189
1.6.4.3.	Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	999 917
1.6.4.4.	Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsait	1 131 967 169
1.6.4.5.	Sosial müdafiə və digər sosial təminat xərcləri	449 020
1.6.4.6.	Azərbaycan Respublikasının keçmiş prezidentinin və onun ailə üzvlərinin təminatı	31 618
1.6.4.7.	Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi (paralimpiya oyunlarının keçirilməsi, hazırlıq və digər təşkilati işlər)	371 184
1.6.4.7.1.	Əqli imkanları məhdud olan idmançılar üzrə	200 640
1.6.4.7.2.	Fiziki imkanları məhdud olan idmançılar üzrə	170 544
1.6.4.8.	Sosial müdafiə və sosial təminat sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi və əsaslı təmir	1 078 440
1.6.4.9.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	94 670 249
1.7.	**Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət**	**404 583 607**
1.7.1.	**Mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət**	**184 593 725**
1.7.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	168 881 761
1.7.1.2.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	484 142
1.7.1.3.	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	702 375
1.7.1.4.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	235 774
1.7.1.5.	"Bakı Kristal Zalı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti	2 938 035
1.7.1.6.	Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin Mirzə Fətəli Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası	6 988 599
1.7.1.7.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	2 023 384
1.7.1.8.	Yerli icra hakimiyyəti orqanları	2 339 655
1.7.2.	**Televiziya, radio və nəşriyyat**	**54 093 134**
1.7.2.1.	"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə verilən maliyyə yardımı	34 177 032
1.7.2.2.	Azərbaycan Respublikası İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkətinə verilən maliyyə yardımı	17 069 099
1.7.2.3.	"Azərbaycan Nəşriyyatı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (dövlət sifarişlərinin yerinə yetirilməsi)	1 928 750

Ardı 4-cü səh.

"Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Əvvəli 3-cü səh.

1.7.2.4.	"Mir"Dövlətlərarası Teleradio Şirkətinin Azərbaycan Milli Nümayəndəliyinə verilən subsidiya	619 972
1.7.2.5.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	272 010
1.7.2.6.	Radio və televiziya redaksiyalarının saxlanılması	26 271
1.7.3.	**Bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti**	**37 191 652**
1.7.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	36 164 199
1.7.3.1.1.	Bədən tərbiyəsi və idmanın təşkili	26 688 447
1.7.3.1.2.	Gənclər siyasəti	9 475 752
1.7.3.2.	Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi	1 027 453
1.7.4.	**Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti sahəsinə aid olan digər müəssisə və tədbirlər**	**128 705 096**
1.7.4.1.	Heydər Əliyev Mərkəzi	10 919 713
1.7.4.2.	Azərbaycanda Atatürk Mərkəzi	472 744
1.7.4.3.	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi	1 248 314
1.7.4.4.	Beynəlxalq Muğam Mərkəzi	1 496 935
1.7.4.5.	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	18 907 748
1.7.4.6.	Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi	481 878
1.7.4.7.	Azərbaycan Respublikası Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən İşçi Qrupu	290 808
1.7.4.8.	Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi	6 543 324
1.7.4.9.	Qeyri-dövlət təşkilatlarına maliyyə yardımı	6 420 326
1.7.4.10.	Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi	892 086
1.7.4.11.	Siyasi partiyalara verilən maliyyə yardımı	4 999 998
1.7.4.12.	"Bakı Konqres Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti	7 548 868
1.7.4.13.	Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu	10 842 689
1.7.4.14.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	218 473
1.7.4.15.	Yerli icra hakimiyyəti orqanları	2 317 295
1.7.4.16.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	200 000
1.7.4.17.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi və əsaslı təmir	2 141 800
1.7.4.18.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	49 655 695
1.7.4.19.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	3 106 402
1.8.	**Mənzil və kommunal təsərrüfatı**	**267 230 267**
1.8.1.	**Mənzil**	**46 551 725**
1.8.1.1.	Şəhər və rayonların yerli xərclərindənmaliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	46 551 725
1.8.2.	**Kommunal təsərrüfatı**	**115 061 803**
1.8.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	327 500
1.8.2.2.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	6 221 281
1.8.2.3.	"Azəristiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə verilən maliyyə yardımı	41 097 590
1.8.2.4.	Şəhər və rayonların yerli xərclərindənmaliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	67 415 432
1.8.3.	**Su təsərrüfatı**	**14 497 038**
1.8.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi	4 499 577
1.8.3.2.	Su anbarlarının və hidroqovşaqların texniki təhlükəsizliyininqiymətləndirilməsi və bu qəbildən olan digər tədbirlərin maliyyə təminatı	9 997 461
1.8.4.	**Mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı digər xidmətlər**	**91 119 701**
1.8.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	2 900 282
1.8.4.2.	Mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsi üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər	34 982 146
1.8.4.3.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	16 569 452
1.8.4.4.	Şəhər və rayonların yerli xərclərindənmaliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	36 667 821
1.9.	**Kənd təsərrüfatı**	**920 141 449**
1.9.1.	**Kənd təsərrüfatı tədbirləri**	**462 596 840**
1.9.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2 903 715
1.9.1.2.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	439 033 554
1.9.1.3.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyi	9 529 571
1.9.1.4.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi (kənd təsərrüfatı heyvanlarının və bitkilərinin sığortalanması və Aqrar Sığorta Fondunun nizamnamə kapitalının formalaşdırılması)	5 380 000
1.9.1.5.	Torpaq münasibətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı hüquqmüəyyənedici sənədlərin verilməsi üçün göstərilən xidmətlərə görə xərclər	1 750 000
1.9.1.6.	Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	4 000 000
1.9.2.	**Baytarlıq**	**36 504 983**
1.9.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyi	36 504 983
1.9.3.	**Meliorasiya**	**413 917 528**
1.9.3.1.	Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti	413 917 528
1.9.4.	**Kənd təsərrüfatı üzrə digər müəssisə və tədbirlər**	**7 122 098**
1.9.4.1.	Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	7 122 098
1.10.	**Ətraf mühitin mühafizəsi**	**281 646 641**
1.10.1.	**Bioloji zənginliyin qorunması**	**6 699 032**
1.10.1.1.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	353 884
1.10.1.2.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Bioloji Müxtəlifliyin Qorunması Xidməti	6 345 148
1.10.2.	**Hidrometeorologiya tədbirləri**	**8 845 890**
1.10.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	573 119
1.10.2.2.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Milli Hidrometeorologiya Xidməti	8 272 771
1.10.3.	**Meşə təsərrüfatı**	**13 843 240**
1.10.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Meşələrin İnkişafı Xidməti	13 843 240
1.10.4.	**Balıqçılıq və ovçuluq**	**1 276 521**
1.10.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Bioloji Müxtəlifliyin Qorunması Xidməti	1 276 521
1.10.5.	**Ərazilərin təmizlənməsi, çirkab suların yığılması və təmizlənməsi**	**250 796 611**
1.10.5.1.	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	9 158 680
1.10.5.2.	"Təmiz Şəhər" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə verilən subsidiya	33 035 200
1.10.5.3.	Su təchizatı qurğularının istismarı və onlara xidmətlə bağlı bələdiyyələrə verilən maliyyə yardımı	4 178 686
1.10.5.4.	Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsi üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər	449 827
1.10.5.5.	Şəhər və rayonların yerli xərclərindənmaliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	203 974 218
1.10.6.	**Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər**	**185 347**
1.10.6.1.	Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	185 347
1.11.	**İqtisadi fəaliyyət**	**6 961 284 166**
1.11.1.	**Nəqliyyat və rabitə**	**203 087 925**
1.11.1.1.	"Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə verilən subsidiya	10 010 000
1.11.1.2.	"Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə verilən subsidiya	51 916 000
1.11.1.3.	Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	279 030
1.11.1.4.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	12 877 325
1.11.1.5.	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	1 299 902
1.11.1.6.	"Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)" publik hüquqi şəxs (nizamnamə kapitalının artırılması yolu ilə borc öhdəliklərinin tənzimlənməsi)	23 000 000
1.11.1.7.	Nəqliyyat və rabitə sahələrində digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	19 000 000
1.11.1.8.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	43 825 284
1.11.1.9.	Şəhər və rayonların yerli xərclərindənmaliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	40 880 384
1.11.2.	**İqtisadi və kommersiya fəaliyyəti**	**43 199 596**
1.11.2.1.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	43 199 596
1.11.3.	**Tikinti və şəhərsalma**	**5 961 154 859**
1.11.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi	1 331 089
1.11.3.2.	Dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	3 280 415 134
1.11.3.3.	İşğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidənqurulması və bərpası	2 665 408 636
1.11.3.4.	Vətən müharibəsi nəticəsində zərər çəkmiş yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin bərpası və yenidənqurulması	14 000 000
1.11.4.	**Geodeziya və faydalı qazıntılar**	**7 259 841**
1.11.4.1.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	7 259 841
1.11.5.	**Yanacaq və enerji kompleksi**	**1 900 000**
1.11.5.1.	Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi	1 900 000
1.11.6.	**İqtisadi fəaliyyətlə bağlı digər xidmətlər**	**744 681 945**
1.11.6.1.	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi	7 444 436
1.11.6.1.1.	Azərbaycan Respublikasının xaricdəki ticarət nümayəndələrinin saxlanılması	2 896 953
1.11.6.1.2.	Lisenziya blanklarının çap edilməsi	4 547 483
1.11.6.2.	Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi (yeni nəsil şəxsiyyət vəsiqələrinin və biometrik pasportların çap edilməsi)	1 873 995
1.11.6.3.	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (Böyükşor gölünün mühafizəsi və ətrafının abadlaşdırılması)	800 000
1.11.6.4.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi (Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq kredit reytinqinin müəyyən olunması)	137 037
1.11.6.5.	Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin təşkili və mülkiyyət hüquqlarının qorunması	28 499 213
1.11.6.6.	Qeyri-neft məhsullarının ixracının təşviqi, stimullaşdırılması və bu qəbildən olan digər tədbirlər	2 323 816
1.11.6.7.	Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	100 000 000
1.11.6.7.1.	Nizamnamə kapitalının artırılması (güzəştli ipoteka kreditlərinin maliyyələşdirilməsi)	95 000 000
1.11.6.7.2.	Sahibkarlıq subyektlərinin manatla aldıqları kreditlərə hesablanmış faizlərə görə subsidiyanın maliyyələşdirilməsi	5 000 000
1.11.6.8.	Azərbaycan İnvestisiya Holdinqi	13 000 000
1.11.6.9.	Ələt azad iqtisadi zonasının səlahiyyətli qurumu	4 700 000
1.11.6.10.	İqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	595 421
1.11.6.11.	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin nizamnamə kapitalının artırılması (Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun yenidənqurulması və modernləşdirilməsi)	206 633 292
1.11.6.12.	Bir sıra dövlət müəssisələrində islahatlar aparılması ilə bağlı texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması və güzəştlərə dair reyestrlərin yaradılması ilə bağlı xərclər	1 895 670
1.11.6.13.	İqtisadi dəstək üzrə tədbirlərin maliyyə təminatı	139 553 904
1.11.6.14.	Publik hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılması	66 398 248
1.11.6.15.	Dövlət zəmanəti verilmiş kreditlər üzrə faizlərin subsidiyalaşdırılması və problemli kreditlərin həlli ilə bağlı maliyyə təminatı	7 826 913
1.11.6.16.	"Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondu"publik hüquqi şəxs	120 000 000
1.11.6.17.	"Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin nizamnamə kapitalının artırılması	43 000 000
1.12.	**Əsas bölmələrə aid edilməyən xərclər**	**3 287 061 812**
1.12.1.	**Ehtiyat fondları**	**1 975 808 415**
1.12.1.1.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondu	517 871 983
1.12.1.2.	Dövlət büdcəsinin ehtiyat fondu	1 457 936 432
1.12.2.	**Məqsədli büdcə fondları**	**655 234 777**
1.12.2.1.	"Avtomobil yolları" Məqsədli Büdcə Fondu	650 000 000
1.12.2.2.	Meşələrin qorunub saxlanması və təkrar istehsalı fondu	880 742
1.12.2.3.	Ətraf mühitin mühafizəsi üzrə dövlət fondu	3 224 484
1.12.2.4.	Mineral-xammal Bazasının Bərpası üzrə Dövlət Fondu	817 528
1.12.2.5.	Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin idarə edilməsi və mühafizəsi üçün yaradılan müvafiq idarələrin xüsusi fondları	293 662
1.12.2.6.	Su bioresurslarının artırılması, bərpası və mühafizəsi fondu	18 361
1.12.3.	**Valyuta konvertasiyası**	**2 893 931**
1.12.3.1.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	2 893 931
1.12.4.	**Əsas bölmələrə aid edilməyən tədbirlər üzrə digər fəaliyyət**	**653 124 689**
1.12.4.1.	Dövlət ehtiyatlarının yaradılması və təşkili	42 316 300
1.12.4.2.	Fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması	19 839 975
1.12.4.3.	Ehtiyata və ya istefaya buraxılmış hərbçilərə mənzil kirayəsi ilə bağlı xərclər	10 587 364
1.12.4.4.	Sosial-iqtisadi islahatlar və digər tədbirlər üzrə xərclər	580 381 050
1.12.4.4.1.	İnsan hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi qarşısında Azərbaycan Respublikasının maraqlarının müdafiəsi və həmin Məhkəmənin qərarlarının icrası, dövlət təltiflərinin hazırlanması	3 354 585
1.12.4.4.2.	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	15 049 003
1.12.4.4.2.1.	Xüsusi müdafiə olunan və digər sənədlərin çap edilməsi	4 902 563
1.12.4.4.2.2.	İşlərin qiymətləndirilməsi üçün ekspertlərin cəlb edilməsi və informasiya idarəetmə sisteminin saxlanılması	9 518 768
1.12.4.4.2.3.	Beynəlxalq mühasibat uçotu standartlarının tətbiqi	51 187
1.12.4.4.2.4.	Xarici valyuta nominallı dövlət istiqrazlarının (avrobondların) geri alınaraq yenidən maliyyələşdirilməsi	576 485
1.12.4.4.3.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər üzrə əməkhaqqı və digər sosial ödənişlərin artımı ilə bağlı xərclər	3 044 934
1.12.4.4.4.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər üzrə büdcədənkənar xərclər	63 634 722
1.12.4.4.5.	Ünvanlı dövlət sosial yardımı alan aztəminatlı ailələrin əmlakının, dövlətə məxsus əmlakın və dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlara məxsus nəqliyyat vasitələrinin icbari sığortası	19 893 144
1.12.4.4.6.	Aksiz və nəzarət markalarının sifarişi və onların dövriyyəsinə nəzarət sisteminin tətbiqi ilə bağlı tədbirlər	3 738 433
1.12.4.4.7.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər sahəsi üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər	3 303 901
1.12.4.4.8.	Mediasiya Şurası	1 600
1.12.4.4.9.	Yaşayış məntəqələri ilə bağlı sosial-iqtisadi və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	27 687 574
1.12.4.4.10.	İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə mərkəzi, yerli icra hakimiyyəti və digər dövlət orqanlarının müvafiq strukturlarının yaradılması və onların saxlanılması	9 591 100
1.12.4.4.11.	Təhlükəsizlik, sosial-iqtisadi və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	419 040 917
1.12.4.4.12.	Şəhər və rayonlarda yerləşən səfərbərlik ehtiyatları anbarlarının, ehtiyat idarəetmə məntəqələrinin saxlanılması və digər tədbirlər	12 041 137
1.13.	**2022-ci ildə xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə yaranan fərq məbləği**	**1 505 673**

2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanununun 2.1.14-cü, 2.1.20-ci və 2.2.12.2.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 2.1.14-cü maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu nəzərdə tutulur;

2.3. həmin Qanunun 2.1.20-ci maddəsində "məqsədli büdcə fondları" dedikdə "Avtomobil yolları" Məqsədli Büdcə Fondu və Ətraf mühitin mühafizəsi üzrə dövlət fondu nəzərdə tutulur;

2.4. həmin Qanunun 2.2.12.2.1-ci maddəsində "məqsədli büdcə fondları" dedikdə "Avtomobil yolları" Məqsədli Büdcə Fondu, Meşələrin Qorunub Saxlanması və Təkrar İstehsalı Fondu, Ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Dövlət Fondu, Mineral-xammal Bazasının Bərpası üzrə Dövlət Fondu, Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin idarə edilməsi və mühafizəsi üçün yaradılan müvafiq idarələrin xüsusi fondları, Su bioresurslarının artırılması, bərpası və mühafizəsi fondu nəzərdə tutulur.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 13 iyun tarixli 911-VIQ nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 iyun 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

"Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, №12, maddə 1380) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1-ci və 2-ci maddələr aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri 33 890 500,0 min manat, xərcləri 36 624 800,0 min manat (o cümlədən mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 33 125 798,0 min manat, yerli gəlirləri 764 702,0 min manat, mərkəzləşdirilmiş xərcləri 35 847 792,0 min manat, yerli xərcləri 777 008,0 min manat) məbləğində təsdiq edilsin.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri mədaxil mənbələri üzrə aşağıdakı məbləğlərdə nəzərdə tutulsun:

	Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
2.1.	Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1 700 000 000,0
2.2.	Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	7478 100 000,0
2.3.	Hüquqi şəxslərin torpaq vergisi	46 000 000,0
2.4.	Hüquqi şəxslərin əmlak vergisi	312 000 000,0
2.5.	Əlavə dəyər vergisi	7 207 250 000,0
2.5.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi	4 060 250 000,0
2.6.	Sadələşdirilmiş vergi	325 000 000,0
2.7.	Aksizlər	1 384 750 000,0
2.7.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə aksizlər	171 750 000,0
2.8.	Yol vergisi	125 900 000,0
2.8.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə idxal olunan yanacağa görə və xarici dövlətlərdə qeydiyyatda olan avtonəqliyyat vasitələri sahibləri tərəfindən ödənilən yol vergisi	40 000 000,0
2.9.	Mədən vergisi	162 000 000,0
2.10.	Gömrük rüsumları	1 456 000 000,0
2.11.	Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən və qiymətləri tənzimlənən məhsulların kontrakt (satış) qiyməti ilə (ixrac xərcləri çıxılmaqla) ölkədaxili topdansatış qiyməti arasındakı fərqdən yığımlar	186 000 000,0
2.12.	Xarici dövlətlərə verilmiş kreditlər üzrə daxilolmalar	1 870 000,0
2.13.	Səhmlərində dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər	321 210 000,0
2.14.	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) daxilolmalar (transfertin yuxarı həddi)	11 737 700 000,0
2.15.	Dövlət əmlakının icarəyə verilməsindən daxilolmalar	25 000 000,0
2.16.	Dövlət mülkiyyətində olan torpaqların icarəyə verilməsindən daxilolmalar	10 000 000,0
2.17.	Dövlət rüsumu	300 000 000,0
2.18.	Vergi orqanlarının xətti ilə toplanan sair daxilolmalar	22 000 000,0
2.19.	Büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar	857 000 000,0
2.20.	2023-cü il yanvarın 1-nə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondunun vəsaitinin qalığı	22 628 925,0
2.21.	Sair daxilolmalar	210 091 075,0

2. 3-cü maddə üzrə:

2.1. 3.1-ci maddədə "349 420 725,0" rəqəmləri "363 020 725,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 3.1.1-ci maddədə "135 900 000,0" rəqəmləri "125 900 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.3. 3.1.3-cü maddədə"60 120 000,0" rəqəmləri "65 120 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.4. 3.1.4-cü maddədə "90 460 000,0" rəqəmləri "95 460 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.5. 3.1.5-ci maddədə "15 500 000,0" rəqəmləri "6 553 000,0" rəqəmləri iləəvəz edilsin;

2.6.3.1.6-cı maddədə "22 500 000,0" rəqəmləri "31 447 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

2.7. 3.1.8-ci maddədə "9 028 925,0" rəqəmləri "22 628 925,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

3. 7-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Maddə 7. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional təsnifatın bölmə və köməkçi bölmələri səviyyəsində aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

	Xərclərin istiqamətləri	Məbləğ (manatla)
7.1.	Ümumi dövlət xidmətləri	4 177 683 533,0
7.1.1.	qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyəti	1 651 391979,0
7.1.2.	beynəlxalq münasibətlər	498 400 000,0
7.1.3.	xarici yardımlar	113500 000,0
7.1.4.	elm	225 303849,0
7.1.5.	seçkilərin keçirilməsi və statistika tədbirləri	46 730295,0
7.1.6.	büdcələrarası transfertlər	459841000,0
7.1.6.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə verilən dotasiya(transfertin yuxarı həddi)	452791000,0
7.1.6.2.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən dotasiya	5 500 000,0
7.1.6.3.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən subvensiya	1 550 000,0
7.1.7.	dövlət borcu	1 182516410,0
7.2.	Müdafiə və milli təhlükəsizlik	6 054844623,0
7.2.1.	müdafiə qüvvələri	2 120 504634,0
7.2.2.	milli təhlükəsizlik	381 854411,0
7.2.3.	sərhəd xidməti	470 810 792,0
7.2.4.	müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	4 468 052,0
7.2.5.	müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsinə aid edilən digər fəaliyyətlər	3077 206 734,0
7.2.5.1.	xüsusi müdafiə təyinatlı layihələr və tədbirlər üzrə xərclər	3 070 000 000,0
7.3.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq	2 833 592456,0
7.3.1.	məhkəmə hakimiyyəti	145 670 155,0
7.3.2.	hüquq mühafizə	2 128 199495,0
7.3.3.	prokurorluq	126 427159,0
7.3.4.	məhkəmə qərarlarının icrası	10 000 000,0
7.3.5.	hüquqi yardım	5 039916,0
7.3.6.	məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq sahələrinə aid edilən digər fəaliyyətlər	418 255731,0
7.4.	Təhsil	4 407 164329,0
7.4.1.	məktəbəqədər təhsil	404 836 101,0
7.4.2.	ümumi təhsil	2 099 097 992,0
7.4.3.	peşə təhsili	64168651,0
7.4.4.	orta ixtisas təhsili	86 714 719,0
7.4.5.	ali təhsil	70 606 841,0
7.4.6.	əlavə təhsil	11 840 755,0
7.4.7.	təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	6 887 646,0
7.4.8.	təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər	1 663 011624,0
7.5.	Səhiyyə	1 804 957451,0
7.5.1.	poliklinikalar və ambulatoriyalar	1 802 885,0
7.5.2.	xəstəxanalar	171 384 285,0
7.5.3.	səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	2 517 963,0
7.5.4.	səhiyyə sahəsində proqramlar və digər xidmətlər	1 629 252 318,0
7.5.4.1.	icbari tibbi sığorta fonduna ayrılan vəsait	1 263 820 170,0
7.6.	Sosial müdafiə və sosial təminat	4 315 933969,0
7.6.1.	sosial müdafiə	320 557 606,0
7.6.2.	sosial təminat	5 640 585,0
7.6.3.	sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar	50 000,0
7.6.4.	sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə digər müəssisə və tədbirlər	3 989 685778,0
7.6.4.1.	dövlət sosial müdafiə fondunun büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsait	1 467770000,0
7.7.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	550 830520,0
7.7.1.	mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət	199 184 067,0
7.7.2.	televiziya, radio və nəşriyyat	61 024 113,0
7.7.3.	bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti	46 299 315,0
7.7.4.	mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti sahəsinə aid olan digər müəssisə və tədbirlər	244 323025,0
7.8.	Mənzil və kommunal təsərrüfatı	348 124908,0
7.8.1.	mənzil təsərrüfatı	68 354318,0
7.8.2.	kommunal təsərrüfatı	135 549 090,0
7.8.3.	su təsərrüfatı	9 975 928,0
7.8.4.	mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı digər xidmətlər	134245 572,0
7.9.	Kənd təsərrüfatı	1 202 142 802,0
7.9.1.	kənd təsərrüfatı tədbirləri	658 090 000,0
7.9.2.	baytarlıq	47 470 000,0
7.9.3.	meliorasiya	465 832 802,0
7.9.4.	kənd təsərrüfatı üzrə digər müəssisə və tədbirlər	30750 000,0
7.10.	Ətraf mühitin mühafizəsi	371 328446,0
7.10.1.	bioloji zənginliyin qorunması	8409770,0
7.10.2.	torpaq və yerquruluşu	18 300 000,0
7.10.3.	hidrometeorologiya tədbirləri	10 241 813,0
7.10.4.	meşə təsərrüfatı	15 496 688,0
7.10.5.	balıqçılıq və ovçuluq	1 595 247,0
7.10.6.	ərazilərin təmizlənməsi, çirkab suların yığılması və təmizlənməsi	295 399343,0
7.10.7.	ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər	21 885 585,0
7.11.	İqtisadi fəaliyyət	9 402 865 245,0
7.11.1.	nəqliyyat və rabitə	335 381767,0
7.11.2.	iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti	56 020 965,0
7.11.3.	tikinti və şəhərsalma	7 461 970 000,0
7.11.3.1.	dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	2660 400 000,0
7.11.3.2.	işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası	4 800 000 000,0
7.11.4.	geodeziya və faydalı qazıntılar	9 430 000,0
7.11.5.	yanacaq və enerji kompleksi	3 050 000,0
7.11.6.	iqtisadi fəaliyyət ilə bağlı digər xidmətlər	1 537 012513,0
7.12.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xərclər	1 155331718,0
7.12.1.	ehtiyat fondları	419500 000,0
7.12.1.1.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondu	300 000 000,0
7.12.1.2.	dövlət büdcəsinin ehtiyat fondu	119500 000,0
7.12.2.	məqsədli büdcə fondları	363 020 725,0
7.12.2.1.	müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondları	363 020 725,0
7.12.3.	valyuta konvertasiyası	4 000 000,0
7.12.4.	əsas bölmələrə aid edilməyən tədbirlər üzrə digər fəaliyyət	368 810993,0
7.12.4.1.	dövlət ehtiyatlarının yaradılması	40 000 000,0
7.12.4.2.	fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı xərclər	20 000 000,0
7.12.4.3.	ehtiyata və ya istefaya buraxılmış hərbçilərə mənzil kirayəsi ilə bağlı xərclər	12760162,0
7.12.4.4.	sosial-iqtisadi və digər tədbirlər üzrə xərclər	296 050831,0

4. 9-cu maddə üzrə:

4.1. "13 402 000 000,0" rəqəmləri "14 987 000 000,0" rəqəmləri ilə, "769 286 000,0" rəqəmləri "777 008 000,0" rəqəmləri ilə və "12 515 120 000,0" rəqəmləri "14 092 398 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2. maddənin cədvəli üzrə:

4.2.1. 1-ci sətirdə "12 238 830 000" rəqəmləri "13 832777 000" rəqəmləri ilə, "93 347 000" rəqəmləri "102 294 000" rəqəmləri ilə, "331 839 000" rəqəmləri "339 561 000" rəqəmləri ilə və "11 813 644 000" rəqəmləri "13 390922 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2.2. 17-ci sətirdə "15 784 000" rəqəmləri "14 706 000" rəqəmləri ilə və "1 710 000" rəqəmləri "632 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2.3. 18-ci sətirdə "9 152 000" rəqəmləri "8 876 000" rəqəmləri ilə və "1 103 000" rəqəmləri "827 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2.4. 21-ci sətirdə "16 218 000" rəqəmləri "15 395 000" rəqəmləri ilə və "1 817 000" rəqəmləri "994 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2.5. 31-ci sətirdə "42 269 000" rəqəmləri "40 139 000" rəqəmləri ilə və "4 644 000" rəqəmləri "2 514 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2.6. 61-ci sətirdə "29 329 000" rəqəmləri "24 689 000" rəqəmləri ilə və "8 262 000" rəqəmləri "3 622 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

4.2.7. "Cəmi" sətrində "13 402 000 000" rəqəmləri "14 987000 000" rəqəmləri ilə, "769 286 000" rəqəmləri "777 008 000" rəqəmləri ilə və "12 515 120 000" rəqəmləri "14 092 398 000" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

5. 11-ci maddə üzrə:

5.1. 11.1-ci və 11.1.1-ci maddələrdə "230 000 000,0" rəqəmləri "265 000 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

5.2. 11.2-ci maddədə "775 000 000,0" rəqəmləri "917 516 410,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

5.3. 11.2.1-ci maddədə "456 101 343,0" rəqəmləri "603 617 754,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

6. 12-ci maddədə "1 300 000,0" rəqəmləri "1 800 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

7. 14-cü maddədə "2 579 300,0" rəqəmləri "2 734 300,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

8. 15-ci maddədə "37 969 346,5" rəqəmləri "41 269 868,5" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

9. 16-cı maddədə "13 934 535,0" rəqəmləri "14 547235,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2023-cü il

"Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

"Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 12, maddə 1381) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1-ci maddədə hər iki halda "6 263 970 000,0" rəqəmləri "6 267 970 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

2. Aşağıdakı məzmunda 2.4-cü maddə əlavə edilsin:

2.4.	Əvvəlki illərdə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun istifadə olunmamış vəsaitindən cari ilin xərclərinə yönəldilən məbləğ	4 000 000,0

3. 3-cü maddə üzrə:

3.1. 3.1.2.3-cü maddədə "28 000 000,0" rəqəmləri "32 000 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 3.1.2.5-ci maddədə "41 000 000,0" rəqəmləri "37 000 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.3. 3.4-cü maddədə "102 700 000,0" rəqəmləri "106 700 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2023-cü il

"İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

"İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 12, maddə 1382) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1-ci maddədə hər iki halda "212 668 344,50" rəqəmləri "217 668 344,50" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

2. 2.3-cü maddədə "53 032 194,5" rəqəmləri "58 032 194,50" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

3. 3-cü maddə üzrə:

3.1. 3.1-ci maddədə "11 000 000,00" rəqəmləri "13 500 000,00" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 3.2-ci maddədə "22 000 000,00" rəqəmləri "20 000 000,00" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.3. 3.3-cü maddədə "2 000 000,00" rəqəmləri "1 000 000,00" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.4. 3.5-ci maddədə "3 500 000,0" rəqəmləri "4 225 000,0" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.5. 3.7-ci maddədə "2 000 000,00" rəqəmləri "1 500 000,00" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.6. 3.9-cu maddədə "44 647 197,75" rəqəmləri "48 822 197,75" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

3.7. 3.12-ci maddədə "1 500 000,00" rəqəmləri "2 600 000,00" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 16 iyun tarixli 917-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 9 dekabr tarixli 672-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə bağlı bir sıra məsələlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 30 dekabr tarixli 1947 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 16iyun tarixli 917-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 9 dekabr tarixli 672-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə bağlı bir sıra məsələlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 30 dekabr tarixli 1947 nömrəli Fərmanında(Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 12, maddə1457) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 1-ci hissədəki cədvəlin1.1-ci bəndi, 1.1.1-ci, 1.1.1.1-ci, 1.1.1.2-ci, 1.1.1.12-ci, 1.1.1.45-ci, 1.1.1.48-ci, 1.1.1.52 - 1.1.1.55-ci, 1.1.2-ci, 1.1.2.2 - 1.1.2.4-cü, 1.1.2.4.2-ci, 1.1.3-cü, 1.1.4-cü, 1.1.4.13-cü, 1.1.4.15 - 1.1.4.18-ci, 1.1.4.22-ci, 1.1.4.25-ci, 1.1.5-ci, 1.1.5.2-ci, 1.1.5.2.2-ci, 1.1.6-cı, 1.1.6.1-ci, 1.1.7-ci yarımbəndləri, 1.2-ci bəndi, 1.2.1-ci, 1.2.1.2 - 1.2.1.6-cı, 1.2.2-ci, 1.2.2.1-ci, 1.2.5-ci, 1.2.5.2-ci yarımbəndləri, 1.3-cü bəndi, 1.3.2-ci, 1.3.2.1-ci, 1.3.2.4-cü, 1.3.2.4.1-ci, 1.3.2.4.2-ci, 1.3.2.6-cı, 1.3.2.8-ci, 1.3.2.10-cu, 1.3.2.10.1-ci, 1.3.3-cü, 1.3.3.1-ci, 1.3.3.2-ci, 1.3.5-ci, 1.3.5.2-ci, 1.3.6-cı, 1.3.6.3 - 1.3.6.6-cı yarımbəndləri, 1.4-cü bəndi, 1.4.8-ci, 1.4.8.6-cı, 1.4.8.12-ci yarımbəndləri, 1.5-ci bəndi, 1.5.4-cü, 1.5.4.4-cü, 1.5.4.5-ci, 1.5.4.9-cu, 1.5.4.11-ci, 1.5.4.12-ci, 1.5.4.14-cü yarımbəndləri, 1.6-cı bəndi, 1.6.4-cü, 1.6.4.6-cı, 1.6.4.8-ci, 1.6.4.9-cu, 1.6.4.11-ci yarımbəndləri, 1.7-ci bəndi, 1.7.4-cü, 1.7.4.4-cü, 1.7.4.15 - 1.7.4.17-ci, 1.7.4.19-cu, 1.7.4.20-ci, 1.7.4.23-cü, 1.7.4.24-cü, 1.7.4.26-cı, 1.7.4.31-ci yarımbəndləri, 1.8-ci bəndi, 1.8.1-ci, 1.8.1.1-ci, 1.8.2-ci, 1.8.4-cü, 1.8.4.5-ci, 1.8.4.6-cı yarımbəndləri, 1.10-cu bəndi, 1.10.6-cı, 1.10.6.5-ci yarımbəndləri, 1.11-ci bəndi, 1.11.1-ci, 1.11.1.1-ci, 1.11.1.2-ci, 1.11.1.6-cı, 1.11.1.8-ci, 1.11.1.13-cü, 1.11.3-cü, 1.11.3.2-ci, 1.11.3.3-cü, 1.11.4.2-ci, 1.11.6-cı, 1.11.6.5-ci, 1.11.6.16 - 1.11.6.19-cu, 1.11.6.23-cü, 1.11.6.29-cu, 1.11.6.32-ci yarımbəndləri, 1.12-ci bəndi, 1.12.1-ci, 1.12.1.1-ci, 1.12.1.2-ci, 1.12.2-ci, 1.12.2.3-cü, 1.12.4-cü, 1.12.4.3-cü, 1.12.4.4-cü, 1.12.4.4.2- 1.12.4.4.4-cü, 1.12.4.4.7-ci və 1.12.4.4.10 - 1.12.4.4.13-cüyarımbəndləri aşağıdakı redaksiyada verilsin:

1.1	Ümumi dövlət xidmətləri	4,177,683,533.0	3,946,329,215.0	231,354,318.0
1.1.1	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyəti	1,651,391,979.0	1,421,273,809.0	230,118,170.0
1.1.1.1	Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi	55,794,109.0	55,794,109.0	
1.1.1.2	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası	241,423,260.0	241,423,260.0	
1.1.1.12	Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi	25,722,292.0	25,722,292.0	
1.1.1.45	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	59,863,960.0	59,863,960.0	
1.1.1.48	Şəhər və rayon icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanılması	220,988,405.0		220,988,405.0
1.1.1.52	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	5,800,000.0	5,800,000.0	
1.1.1.53	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının təşkilati strukturunun təkmilləşdirilməsi	39,340,600.0	39,340,600.0	
1.1.1.54	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanları üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	19,351,000.0	19,351,000.0	
1.1.1.55	Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanları üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	430,285,000.0	430,285,000.0	
1.1.2	Beynəlxalq münasibətlər	498,400,000.0	498,400,000.0	
1.1.2.2	Azərbaycan Respublikasının xaricdəki diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları	184,900,000.0	184,900,000.0	
1.1.2.3	Beynəlxalq fəaliyyət və bu qəbildən olan digər tədbirlər	42,400,000.0	42,400,000.0	
1.1.2.4	Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi ilə bağlı xərclər	228,600,000.0	228,600,000.0	
1.1.2.4.2	Beynəlxalq, ölkə səviyyəli və bu qəbildən olan digər tədbirlər	215,600,000.0	215,600,000.0	
1.1.3	Xarici yardımlar	113,500,000.0	113,500,000.0	
1.1.4	Elm	225,303,849.0	224,067,701.0	1,236,148.0
1.1.4.13	Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində "İqtisadi Elmi Tədqiqat İnstitutu" publik hüquqi şəxs	2,188,174.0	2,188,174.0	
1.1.4.15	"Hüquqi Ekspertiza və Qanunvericilik Təşəbbüsləri Mərkəzi" publik hüquqi şəxs	3,698,640.0	3,698,640.0	
1.1.4.16	"Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi" publik hüquqi şəxs	2,713,136.0	2,713,136.0	
1.1.4.17	"Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi" publik hüquqi şəxs	2,149,795.0	2,149,795.0	
1.1.4.18	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində "Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi" publik hüquqi şəxs	1,031,792.0	1,031,792.0	
1.1.4.22	Elm sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	512,982.0	512,982.0	
1.1.4.25	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	17,900,000.0	17,900,000.0	
1.1.5	Seçkilərin keçirilməsi və statistika tədbirləri	46,730,295.0	46,730,295.0	
1.1.5.2	Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası	45,612,044.0	45,612,044.0	
1.1.5.2.2	Dairə seçki komissiyalarının saxlanılması	38,350,000.0	38,350,000.0	
1.1.6	Büdcələrarası transfertlər	459,841,000.0	459,841,000.0	
1.1.6.1	Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə verilən dotasiya (transfertin yuxarı həddi)	452,791,000.0	452,791,000.0	
1.1.7	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi (dövlət borcu)	1,182,516,410.0	1,182,516,410.0	
1.2	Müdafiə və milli təhlükəsizlik	6,054,844,623.0	6,054,844,623.0	
1.2.1	Müdafiə qüvvələri	2,120,504,634.0	2,120,504,634.0	
1.2.1.2	Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti	39,147,488.0	39,147,488.0	
1.2.1.3	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	51,272,415.0	51,272,415.0	
1.2.1.4	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	75,272,594.0	75,272,594.0	
1.2.1.5	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	43,820,000.0	43,820,000.0	
1.2.1.6	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	24,803,462.0	24,803,462.0	
1.2.2	Milli təhlükəsizlik	381,854,411.0	381,854,411.0	
1.2.2.1	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti	282,199,633.0	282,199,633.0	
1.2.5	Müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsinə aid edilən digər fəaliyyətlər	3,077,206,734.0	3,077,206,734.0	
1.2.5.2	Xüsusi müdafiə təyinatlı layihələr və tədbirlər üzrə xərclər	3,070,000,000.0	3,070,000,000.0	
1.3	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq	2,833,592,456.0	2,833,552,540.0	39,916.0
1.3.2	Hüquq-mühafizə	2,128,199,495.0	2,128,199,495.0	
1.3.2.1	Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi	802,034,455.0	802,034,455.0	
1.3.2.4	Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti	144,023,609.0	144,023,609.0	
1.3.2.4.1	Xidmətin və onun tabeliyində olan müəssisələrin saxlanılması	91,592,559.0	91,592,559.0	
1.3.2.4.2	Penitensiar fəaliyyət	52 431 050,0	52 431 050,0	
1.3.2.6	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	186,769,781.0	186,769,781.0	
1.3.2.8	Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti	44,919,564.0	44,919,564.0	
1.3.2.10	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti	28,750,754.0	28,750,754.0	
1.3.2.10.1	Xidmətin və onun tabeliyində olan müəssisələrin saxlanılması	28 654 254,0	28 654 254,0	
1.3.3	Prokurorluq	126,427,159.0	126,427,159.0	
1.3.3.1	Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu	100,954,459.0	100,954,459.0	
1.3.3.2	Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğu	25,472,700.0	25,472,700.0	
1.3.5	Hüquqi yardım	5,039,916.0	5,000,000.0	39,916.0
1.3.5.2	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	39,916.0		39,916.0
1.3.6	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq sahələrinə aid edilən digər fəaliyyət	418,255,731.0	418,255,731.0	
1.3.6.3	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanları üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	77,337,778.0	77,337,778.0	
1.3.6.4	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanları üzrə maddi-texniki təminatın möhkəmləndirilməsi	9,041,917.0	9,041,917.0	
1.3.6.5	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanları üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	245,225,300.0	245,225,300.0	
1.3.6.6	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	4,924,525.0	4,924,525.0	
1.4	Təhsil	4,407,164,329.0	4,407,164,329.0	
1.4.8	Təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər	1,663,011,624.0	1,663,011,624.0	
1.4.8.6	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	3,213,200.0	3,213,200.0	
1.4.8.12	Təhsil sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	155,938,010.0	155,938,010.0	
1.5	Səhiyyə	1,804,957,451.0	1,804,957,451.0	
1.5.4	Səhiyyə sahəsində proqramlar və digər xidmətlər	1,629,252,318.0	1,629,252,318.0	
1.5.4.4	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	14,606,020.0	14,606,020.0	
1.5.4.5	AzərbaycanRespublikasıƏdliyyəNazirliyinin Penitensiar Xidməti	12,747,459.0	12,747,459.0	
1.5.4.9	Səhiyyə sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	6,565,713.0	6,565,713.0	
1.5.4.11	Səhiyyə sahəsi üzrə sosial-iqtisadi və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	20,000,000.0	20,000,000.0	
1.5.4.12	Səhiyyə sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	13,300,000.0	13,300,000.0	
1.5.4.14	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	58,696,538.0	58,696,538.0	
1.6	Sosial müdafiə və sosial təminat	4,315,933,969.0	4,310,869,118.0	5,064,851.0
1.6.4	Sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə digər müəssisə və tədbirlər	3,989,685,778.0	3,989,685,778.0	
1.6.4.6	Sosial müdafiə və digər sosial təminat xərcləri	22,076,800.0	22,076,800.0	
1.6.4.8	Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində "Sosial Xidmətlər Agentliyi" publik hüquqi şəxs	53,993,701.0	53,993,701.0	
1.6.4.9	Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində "Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs	42,361,835.0	42,361,835.0	

Ardı 7-ci səh.

"Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 16 iyun tarixli 917-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında"Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 9 dekabr tarixli 672-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə bağlı bir sıra məsələlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 30 dekabr tarixli 1947 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Əvvəli 6-cı səh.

1.6.4.11	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	364,379,399.0	364,379,399.0	
1.7	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	550,830,520.0	534,876,253.0	15,954,267.0
1.7.4	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti sahəsinə aid olan digər müəssisə və tədbirlər	244,323,025.0	241,197,386.0	3,125,639.0
1.7.4.4	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	53,711,618.0	53,711,618.0	
1.7.4.15	"Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi" publik hüquqi şəxs	6,216,070.0	6,216,070.0	
1.7.4.16	"Dənizkənarı Bulvar İdarəsi" publik hüquqi şəxs	237,134.0	237,134.0	
1.7.4.17	"Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi (AZƏRTAC)" publik hüquqi şəxs	8,269,692.0	8,269,692.0	
1.7.4.19	"Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu" publik hüquqi şəxs	8,860,240.0	8,860,240.0	
1.7.4.20	"Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyi" publik hüquqi şəxs	3,510,353.0	3,510,353.0	
1.7.4.23	"Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi" publik hüquqi şəxs	6,429,396.0	6,429,396.0	
1.7.4.24	"Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi" publik hüquqi şəxs	9,578,000.0	9,578,000.0	
1.7.4.26	"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi" publik hüquqi şəxs	4,460,181.0	4,460,181.0	
1.7.4.31	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	33,441,376.0	33,441,376.0	
1.8	Mənzil və kommunal təsərrüfatı	348,124,908.0	151,095,928.0	197,028,980.0
1.8.1	Mənzil təsərrüfatı	68,354,318.0		68,354,318.0
1.8.1.1	Şəhər və rayonların yerli xərclərindən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	68,354,318.0		68,354,318.0
1.8.2	Kommunal təsərrüfatı	135,549,090.0	52,100,000.0	83,449,090.0
1.8.4	Mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı digər xidmətlər	134,245,572.0	89,020,000.0	45,225,572.0
1.8.4.5	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	33,100,000.0	33,100,000.0	
1.8.4.6	Şəhər və rayonların yerli xərclərindən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	45,225,572.0		45,225,572.0
1.10	Ətraf mühitin mühafizəsi	371,328,446.0	127,664,103.0	243,664,343.0
1.10.6	Ərazilərin təmizlənməsi, çirkab suların yığılması və təmizlənməsi	295,399,343.0	51,735,000.0	243,664,343.0
1.10.6.5	Şəhər və rayonların yerli xərclərindən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	243,664,343.0		243,664,343.0
1.11	İqtisadi fəaliyyət	9,402,865,245.0	9,344,747,630.0	58,117,615.0
1.11.1	Nəqliyyat və rabitə	335,381,767.0	277,264,152.0	58,117,615.0
1.11.1.1	"Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə verilən subsidiya	5,000,000.0	5,000,000.0	
1.11.1.2	"Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə verilən subsidiya	38,416,000.0	38,416,000.0	
1.11.1.6	"Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)" publik hüquqi şəxs (nizamnamə kapitalının artırılması yolu ilə borc öhdəliklərinin tənzimlənməsi)	103,000,000.0	103,000,000.0	
1.11.1.8	Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində "Dövlət Dəniz və Liman Agentliyi" publik hüquqi şəxs	6,239,600.0	6,239,600.0	
1.11.1.13	Şəhər və rayonların yerli xərclərindən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlar	58,117,615.0		58,117,615.0
1.11.3	Tikinti və şəhərsalma	7,461,970,000.0	7,461,970,000.0	
1.11.3.2	Dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	2,660,400,000.0	2,660,400,000.0	
1.11.3.3	İşğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidənqurulması və bərpası	4,800,000,000.0	4,800,000,000.0	
1.11.4.2	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tabeliyində "Geodeziya və Kartoqrafiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs	5,500,000.0	5,500,000.0	
1.11.6	İqtisadi fəaliyyət ilə bağlı digər xidmətlər	1,537,012,513.0	1,537,012,513.0	
1.11.6.5	Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin təşkili və mülkiyyət hüquqlarının qorunması	27,500,000.0	27,500,000.0	
1.11.6.16	Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində "Dördüncü Sənaye İnqilabının Təhlili və Koordinasiya Mərkəzi" publik hüquqi şəxs	2,766,100.0	2,766,100.0	
1.11.6.17	"İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi" publik hüquqi şəxs	2,011,200.0	2,011,200.0	
1.11.6.18	Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində "Azərbaycan Respublikasının İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi (AZPROMO)" publik hüquqi şəxs	5,004,100.0	5,004,100.0	
1.11.6.19	Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində "İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyi" publik hüquqi şəxs	6,926,700.0	6,926,700.0	
1.11.6.23	"Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Monitorinqi Xidməti" publik hüquqi şəxs	7,054,100.0	7,054,100.0	
1.11.6.29	İqtisadi dəstək üzrə tədbirlərin maliyyə təminatı	330,000,000.0	330,000,000.0	
1.11.6.32	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	8,519,000.0	8,519,000.0	
1.12	Əsas bölmələrə aid edilməyən xərclər	1,155,331,718.0	1,129,548,008.0	25,783,710.0
1.12.1	Ehtiyat fondları	419,500,000.0	419,500,000.0	
1.12.1.1	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondu	300,000,000.0	300,000,000.0	
1.12.1.2	Dövlət büdcəsinin ehtiyat fondu	119,500,000.0	119,500,000.0	
1.12.2	Məqsədli büdcə fondları	363,020,725.0	363,020,725.0	
1.12.2.3	Ətraf mühitin mühafizəsi üzrə dövlət fondu	17,161,800.0	17,161,800.0	
1.12.4	Əsas bölmələrə aid edilməyən tədbirlər üzrə digər fəaliyyət	368,810,993.0	343,027,283.0	25,783,710.0
1.12.4.3	Ehtiyata və ya istefaya buraxılmış hərbçilərə mənzil kirayəsi ilə bağlı xərclər	12,760,162.0		12,760,162.0
1.12.4.4	Sosial-iqtisadi islahatlar və digər tədbirlər üzrə xərclər	296,050,831.0	283,027,283.0	13,023,548.0
1.12.4.4.2	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	16,335,000.0	16,335,000.0	
1.12.4.4.3	Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının layihələrinin maliyyələşdirilməsi	10,678,000.0	10,678,000.0	
1.12.4.4.4	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər üzrə büdcədənkənar xərclər	80,120,500.0	80,120,500.0	
1.12.4.4.7	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər sahəsi üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər	7,728,883.0	7,728,883.0	
1.12.4.4.10	İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə mərkəzi, yerli icra hakimiyyəti və digər dövlət orqanlarının müvafiq strukturlarının yaradılması və onların saxlanılması	8,985,000.0	8,985,000.0	
1.12.4.4.11	Təhlükəsizlik, sosial-iqtisadi və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	88,700,000.0	88,700,000.0	
1.12.4.4.12	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər	2,300,000.0	2,300,000.0	
1.12.4.4.13	Şəhər və rayonlarda yerləşən səfərbərlik ehtiyatları anbarlarının, ehtiyat idarəetmə məntəqələrinin saxlanılması və digər tədbirlər	13,023,548.0		13,023,548.0

1.2. 1-ci hissədəki cədvələ aşağıdakı məzmunda 1.8.2.6-cı, 1.11.6.33-cü, 1.11.6.34-cü, 1.11.6.34.1-ci, 1.11.6.34.2-ci, 1.11.6.35 - 1.11.6.38-ci və 1.12.4.4.2.4-cü yarımbəndlər əlavə edilsin:

1.8.2.6	Mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsi üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər	4,000,000.0	4,000,000.0	
1.11.6.33	"Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 2 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti" publik hüquqi şəxs (Laçın rayonunun işğaldan azad edilmiş ərazilərində yaşayış məntəqələrinin (şəhər, kənd, qəsəbə), inzibati binaların və digər infrastrukturların tikintisi, təmiri və bərpası işlərinin layihələndirilməsi və həyata keçirilməsi)	250,000,000.0	250,000,000.0	
1.11.6.34	"Azərişıq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin nizamnamə kapitalının artırılması	170,000,000.0	170,000,000.0	
1.11.6.34.1	İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə elektrik təchizatı sistemləri üzrə görüləcək əsaslı və yenidənqurma işləri	120,000,000.0	120,000,000.0	
1.11.6.34.2	Respublika ərazisində elektrik paylayıcı şəbəkələrin yenidən qurulması	50,000,000.0	50,000,000.0	
1.11.6.35	"Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin nizamnamə kapitalının artırılması (işğaldan azad edilmiş ərazilərdə kiçik su-elektrik stansiyalarının tikintisi və "Cəbrayıl Enerji Qovşağı" layihəsinin birinci mərhələsinin başa çatdırılması)	90,000,000.0	90,000,000.0	
1.11.6.36	"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin nizamnamə kapitalının artırılması (dəmir yolu infrastruktur layihələri üzrə)	71,000,000.0	71,000,000.0	
1.11.6.37	"Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu" publik hüquqi şəxs	50,000,000.0	50,000,000.0	
1.11.6.38	Azərbaycan Respublikasının həmtəsisçisi olduğu beynəlxalq investisiya və inkişaf fondlarının nizamnamə kapitalında Azərbaycan tərəfinin payı	212,500,000.0	212,500,000.0	
1.12.4.4.2.4	İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlara kommunal xidmətdən istifadəyə görə 10 il müddətinə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyə yardımı göstərilməsi	1,000,000.0	1,000,000.0	

1.3. 1-ci hissədəki cədvəlin 1.1.2.5-ci və 1.11.1.11-ci yarımbəndləri ləğv edilsin;

1.4. 2-ci hissədən "1.11.1.11-ci (Nəqliyyat və rabitə sahələri üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər)," sözləri çıxarılsın;

1.5. 3.3-cü bənddən "1.1.2.5-ci (Beynəlxalq münasibətlər sahəsi üzrə əməyin ödənişi xərclərinin tənzimlənməsi, sosial ödənişlər və digər sosial tədbirlər)," sözləri çıxarılsın;

1.6. 3.6-cı bəndə "1.6.4.10-cu," sözlərindən sonra "1.8.2.6-cı," sözləri əlavə edilsin.

1.7. 7.7-ci bəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz olunsun və aşağıdakı məzmunda 7.8-ci bənd və 15-1-ci hissə əlavə edilsin:

"7.8. bu Fərmanın 1.11.6.38-ci (Azərbaycan Respublikasının həmtəsisçisi olduğu beynəlxalq investisiya və inkişaf fondlarının nizamnamə kapitalında Azərbaycan tərəfinin payı) yarımbəndində nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsünü və həmin bölgüdə dəyişiklikləri Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti ilə razılaşdırmaqla həyata keçirsin.";

"15-1. "Azəristiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti bu Fərmanın 1.8.2.6-cı (Mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsi üzrə kommunal, kommunikasiya xidmətləri və digər tədbirlər) yarımbəndində nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü ilə bağlı təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.".

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 16 iyun tarixli 917-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRAR

№ 197

Bakı şəhəri, 17 iyun 2023-cü il

"Qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən halların açıq reyestrinin aparılması qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə

"Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 may tarixli 523-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2000-ci il 26 yanvar tarixli 267 nömrəli, "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" 2003-cü il 23 oktyabr tarixli 969 nömrəli fərmanlarının ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 24 iyun tarixli 1723 nömrəli Fərmanının 1.1.5-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

1. "Qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən halların açıq reyestrinin aparılması qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarda dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 198

QƏRAR

Bakı şəhəri, 17 iyun 2023-cü il

"Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, utilizasiyası və məhv edilməsi qaydası"nın təsdiq edilməsi və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 6 dekabr tarixli 542 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Yoxlama və digər nəzarət tədbirləri çərçivəsində yoxlayıcı orqanlar tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən malların (məhsulların) götürülməsi, daşınması, saxlanması, zərərsizləşdirilməsi və ya məhv edilməsi Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

"Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 may tarixli 523-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2000-ci il 26 yanvar tarixli 267 nömrəli, "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" 2003-cü il 23 oktyabr tarixli 969 nömrəli fərmanlarının ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 24 iyun tarixli 1723 nömrəli Fərmanının 1.1.13-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

1. "Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, utilizasiyası və məhv edilməsi qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 6 dekabr tarixli 542 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 12 (II kitab), maddə 2490; 2019, № 5, maddələr 960, 966) ilə təsdiq edilmiş "Yoxlama və digər nəzarət tədbirləri çərçivəsində yoxlayıcı orqanlar tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən malların (məhsulların) götürülməsi, daşınması, saxlanması, zərərsizləşdirilməsi və ya məhv edilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 1.3.1-ci, 1.3.5-ci və 2.1.7-ci yarımbəndlər ləğv edilsin;

2.2. 1.3.10-cu yarımbəndin əvvəlinə "qida və yem məhsullarına aid edilməyən" sözləri əlavə edilsin;

2.3. 1.3.11-ci yarımbənddə "qeyri-ərzaq" sözü "qeyri-qida" sözü ilə əvəz edilsin;

2.4. 1.3.12-ci yarımbənddə "1.3.1-1.3.11-ci" sözləri "1.3.2-1.3.4-cü və 1.3.6-1.3.11-ci" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.5. 3.5-ci və 5.1-ci bəndlərin ikinci cümlələri çıxarılsın.

3. Bu Qərarda dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 17 iyun tarixli 198 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

"Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, utilizasiyası və məhv edilməsi QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. "Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, utilizasiyası və məhv edilməsi qaydası" (bundan sonra - Qayda) "Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - Qanun) 30.9-cu maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və həmin Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, utilizasiyası və məhv edilməsi prosedurlarını müəyyən edir.

1.2. Bu Qayda mülkiyyət növündən asılı olmayaraq, bütün qida zənciri subyektlərinə (bundan sonra - qida subyektləri) şamil olunur, qida və yem məhsullarının ilkin istehsalı, istehsalı, emalı, dövriyyəsi, utilizasiyası və məhv edilməsi mərhələlərini əhatə edir.

1.3. Qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, utilizasiyası və məhv edilməsi ilə bağlı bu Qaydaya əsasən sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirildiyi yerlərə gəlməklə aparılan plan üzrə (növbəti) və plandankənar (növbədənkənar) yoxlama tədbirləri "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

1.4. Bu Qaydanın məqsədləri üçün istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.4.1. qida və yem məhsullarının geri çağırılması - Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının istehlakçılardan götürülməsi, habelə bazarlardan və digər satış obyektlərindən çıxarılması üçün həyata keçirilən tədbir;

1.4.2. qida və yem məhsullarının yığışdırılması - Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (bundan sonra - Agentlik) tərəfindən Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının dövriyyədən çıxarılması;

1.4.3. qida və yem məhsullarının utilizasiyası - qida təhlükəsizliyi sahəsində mövcud olan tələblərə cavab verməyən qida və yem məhsullarının ilkin nəzərdə tutulmuş təyinatından başqa bir təyinat üçün istifadə etmək məqsədilə texnoloji emalı və yaxud digər məqsədlərlə istifadəsi;

1.4.4. qida və yem məhsullarının məhv edilməsi - istifadəyə yararsız, təhlükəli qida və yem məhsullarının hər hansı formada istifadəsini mümkünsüz edən insan və heyvan həyatına və sağlamlığına, həmçinin ətraf mühitə zərərli təsirini istisna edən vəziyyətə gətirilməsi.

1.5. Bu Qaydanın 2.4-cü bəndində qeyd edilən geri çağırılma haqqında qərarın vaxtında icra edilməməsi dedikdə onun icrasından yayınma və ya qismən icra olunması, yaxud qərar ilə müəyyən olunmuş müddətdə icra olunmaması nəzərdə tutulur.

1.6. Bu Qaydada istifadə olunan digər anlayışlar Qanunla və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

2. Qida və yem məhsullarının geri çağırılması və yığışdırılması

2.1. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsulları Agentliyin dövlət nəzarəti tədbirləri çərçivəsində qəbul etdiyi qərar və ya qida subyektlərinin öz təşəbbüsü əsasında həmin subyektlər tərəfindən istehlakçılardan, bazardan və digər satış obyektlərindən geri çağırılmalı və Agentlik bu barədə dərhal məlumatlandırılmalıdır.

2.2. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan qida və yem məhsullarının Agentliyin tələbi əsasında geri çağırılmasına və ya yığışdırılmasına yalnız həmin məhsulların təhlükə riski Agentlik tərəfindən sübut olunduqda yol verilir.

2.3. Dövlət nəzarəti tədbirləri zamanı bazarda və digər satış obyektlərində Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsulları aşkar olunduğu təqdirdə, Agentlik aşağıdakı tədbirləri həyata keçirir:

2.3.1. yaranmış təhlükənin səbəblərini araşdırır və təhlükə ilə bağlı risk qiymətləndirilməsini həyata keçirir;

2.3.2. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının izlənilməsi ilə bağlı Qanunun 27-ci maddəsinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş qaydada sənədlərin və məlumatların təqdim olunmasını qida subyektlərindən tələb edir;

2.3.3. bu Qaydanın 2.2-ci bəndi nəzərə alınmaqla, Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının ilkin istehsalının, istehsalının, emalının və ya onun ayrı-ayrı proseslərinin və (və ya) dövriyyəsinin dayandırılması və istehlakçılardan, bazardan və digər satış obyektlərindən geri çağırılması ilə bağlı qərar qəbul etməklə bu Qaydanın 2.7.2-2.7.7-ci yarımbəndləri ilə müəyyən edilən tədbirlərin görülməsini qida subyektlərindən tələb edir;

2.3.4. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsulları, o cümlədən bu məhsullara cavabdeh olan qida subyektləri barədə məlumatları erkən xəbərdarlıq sistemləri vasitəsilə və qida məhsulları ilə bağlı Qanunun 10.3-cü maddəsinə uyğun olaraq açıq reyestrə daxil etməklə istehlakçıların məlumatlandırılmasını təmin edir;

2.3.5. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması barədə qərarın icrasına nəzarət edir;

2.3.6. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmaması və ya təhlükəlilik əlamətləri aşkar edildikdə məhsullardan nümunələrin götürülməsini və tədqiq (sınaq) üçün "Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş qaydada akkreditasiyadan keçmiş laboratoriyaya təqdim olunmasını təmin edir.

2.4. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması haqqında Agentliyin qərarında məhsulların geri çağırılması üçün həmin məhsulların bazarda yerləşdirilməsi həcmindən asılı olaraq 30 (otuz) gündən artıq olmayan konkret müddət göstərilməli və qərar qida subyektləri tərəfindən vaxtında icra edilməlidir.

2.5. Geri çağırılma haqqında qərarın surəti onun qəbul edildiyi tarixin növbəti iş günündən gec olmayaraq, qida subyektinə sifarişli poçt göndərişi və subyektin şəxsi kabinetinə Avtomatlaşdırılmış Qida Təhlükəsizliyi İnformasiya Sistemi (AQTİS) vasitəsilə göndərilir və yaxud qida subyektinin səlahiyyətli nümayəndəsinə imza etdirilməklə təqdim olunur.

2.6. Geri çağırılma haqqında qərarı icra edən qida subyektləri müəyyən olunmuş icra müddəti ərzində qərarın tam icrasının mümkün olmadığına dair əsaslandırılmış ərizə ilə icra müddətinin bitməsinə ən azı 1 (bir) iş günü qalmış Agentliyə müraciət etdikdə, Agentlik tərəfindən məsələyə baxılaraq icra müddətinin bir dəfə olmaqla əlavə 30 (otuz) günədək uzadılması haqqında qərar qəbul edilə bilər.

2.7. Qida subyektləri Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının istehlakçılardan, bazardan və digər satış obyektlərindən geri çağırılması ilə bağlı Agentliyin qərarı və ya öz təşəbbüsü əsasında aşağıdakı tədbirləri həyata keçirirlər:

2.7.1. qida subyektlərini qida və yem məhsulları ilə təchiz edən subyektləri, həmçinin onların qida və yem məhsulları ilə təchiz etdiyi subyektləri dərhal müəyyənləşdirir və həmin subyektlər barədə məlumatları və Qanunun 27-ci maddəsinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş məhsulların izlənilməsi ilə bağlı digər məlumatları və sənədləri dərhal Agentliyə təqdim edir;

2.7.2. qida və yem məhsulları paylanılmış bütün qida subyektlərini dövriyyənin dayandırılması ilə bağlı bildiriş göndərməklə məlumatlandırır, qida və yem məhsullarının dövriyyəsi ilə məşğul olan qida subyektləri isə həmin məhsulların dövriyyəsinin dayandırılmasını təmin edir;

2.7.3. bütün geri çağırılmış qida və yem məhsullarının qeydiyyatını aparır;

2.7.4. qida və yem məhsullarının geri çağırılması ilə bağlı görüləcək və görülmüş tədbirlər barədə aşağıdakı müddətlərdə Agentliyə yazılı məlumat verir:

1. qida və yem məhsulları Agentliyin qəbul etdiyi qərar əsasında geri çağırıldıqda görüləcək tədbirlər barədə Agentliyin qərarını əldə etdikdən sonra ən geci 3 (üç) iş günü ərzində, görülmüş tədbirlər barədə isə bu Qaydanın 2.4-cü bəndinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş müddət bitdikdən dərhal sonra;

2. qida və yem məhsulları qida subyektinin öz təşəbbüsü əsasında geri çağırıldıqda görüləcək tədbirlər barədə dərhal, görülmüş tədbirlər barədə isə ən geci 30 (otuz) gün müddətində;

2.7.5. qida və yem məhsullarının Qanuna və qida təhlükəsizliyi sahəsində texniki normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğun daşınmasını və saxlanmasını təmin edir;

2.7.6. təhlükəli qida və yem məhsullarının ilkin istehsalı, istehsalı, emalı və ya onun ayrı-ayrı proseslərini dayandırır, təhlükənin yaranması səbəblərinin müəyyən edilməsi və aradan qaldırılması ilə bağlı Agentliklə razılaşdırmaqla normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğun digər tədbirləri həyata keçirir;

2.7.7. Agentliyin qəbul etdiyi qərarlar əsasında məhsulların təkrar dövriyyəyə buraxılması, utilizasiyası və ya məhv edilməsi ilə bağlı işləri təşkil edir.

2.8. Agentlik tərəfindən geri çağırılma ilə bağlı qərarın icra vəziyyətinin yoxlanılması məqsədilə müvafiq məlumatların əldə edilməsi barədə qida subyektlərinə müraciətlər edilir və geri çağırılmış məhsulların olduğu yerlərə baxış keçirilir.

2.9. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması haqqında qərar qida subyektləri tərəfindən verilmiş müddətdə icra edilmədikdə həmin məhsulların istehlakçılardan, bazardan və digər satış obyektlərindən yığışdırılması ilə bağlı qərar qəbul edilir və həyata keçirilir.

2.10. Məhsulun yığışdırılması haqqında qərara uyğun olaraq yığışdırılması nəzərdə tutulan qida və yem məhsulları, onların miqdarı və çəkisi göstərilməklə 2 (iki) nüsxədə tərtib edilən Akt əsasında götürülür. Məhsulun utilizasiyası, məhv edilməsi və ya qida təhlükəsizliyi sahəsində qanunvericiliyin tələblərinə uyğunlaşdırılması haqqında qərar verilənədək yığışdırılmış məhsullar miqdarı və çəkisi göstərilməklə, uçota alınaraq (rəsmiləşdirilərək) Agentliyin vəzifəli şəxsləri tərəfindən müəyyən edilən yerlərdə təhvil-təslim aktı əsasında saxlanmaya verilir.

2.11. İstehlakçılardan, bazardan və digər satış obyektlərindən geri çağırılmış və ya yığışdırılmış qida və yem məhsulları Agentlik tərəfindən həmin məhsullar haqqında qərar verilənədək, qida subyektləri tərəfindən məhsullar onların müvafiq saxlanılma şəraitinə uyğun və digər qida və yem məhsullarına təhlükə yaratmayan və istehlakçıların həmin məhsullarla təmasına imkan verməyən yerlərdə saxlanılmalıdır.

3. Geri çağırılmış və ya yığışdırılmış qida və yem məhsullarının təkrar dövriyyəyə buraxılması, utilizasiyası və məhv edilməsi

3.1. Geri çağırılmış və ya yığışdırılmış qida və yem məhsullarının sonradan birbaşa təyinatı üzrə təkrar dövriyyəyə buraxılması, utilizasiyası və ya məhv edilməsi barədə qərar həmin qida və yem məhsullarının tədqiqi (sınağı) əsasında Agentlik tərəfindən qəbul edilir.

3.2. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan geri çağırılmış və ya yığışdırılmış qida və yem məhsulları aparılmış tədqiqin (sınağın) nəticələrinə əsasən insan və heyvan həyatı və sağlamlığı üçün təhlükəsiz hesab edildikdə, Agentliyin qərarı əsasında qida təhlükəsizliyi sahəsində normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğunlaşdırılmaqla birbaşa təyinatı üzrə təkrar dövriyyəyə buraxılır.

3.3. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və aparılmış tədqiqin (sınağın) nəticəsinə əsasən insan və heyvan həyatı və sağlamlığı üçün təhlükəli hesab edilən qida və yem məhsullarının isə Agentlik tərəfindən utilizasiyası və ya məhv edilməsi barədə qərar qəbul edilir.

3.4. Həmin qərara əsasən utilizasiya və ya məhv edilən qida və yem məhsullarının həyat və sağlamlığa təhlükə yaratmaması üçün həmin məhsulların utilizasiya və ya məhv edilməsi prosesinə bu Qaydanın 3.7-ci və 3.12-ci bəndlərinə uyğun olaraq Agentlik nəzarət edir.

3.5. Utilizasiyası barədə qərar qəbul edilmiş qida və yem məhsulları ilkin nəzərdə tutulmuş təyinatından başqa bir təyinat üçün istifadə etmək məqsədilə texnoloji emala göndərilir və ya digər məqsədlər üçün istifadə olunur.

3.6. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və aparılmış tədqiqin (sınağın) nəticələrinə əsasən Agentlik tərəfindən insan və heyvan sağlamlığı üçün təhlükəli hesab edilən qida və yem məhsulları utilizasiya üçün yararlı olmadığı halda məhv edilir.

3.7. Texnoloji emal yolu ilə utilizasiya edilən qida və yem məhsullarının təkrar tədqiqi (sınağı) aparılır və Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olduğu halda onların dövriyyəsinə yol verilir, Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmadığı halda isə məhv edilir.

3.8. Qida və yem məhsullarının məhv edilməsi onların Agentliyin müvafiq qərarına əsasən və nümayəndələrinin iştirakı ilə qida subyektləri və ya onların səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən bu məqsədlər üçün ayrılmış xüsusi yerlərə atılması, basdırılması, yandırılması və ya ixtisaslaşmış müəssisələrə təhvil verilməsi yolu ilə həyata keçirilir.

3.9. Qida subyektləri və ya onların səlahiyyətli nümayəndələri məhsulların məhv edilməsini təmin etmədikdə, məhsullar Agentliyin nümayəndələri tərəfindən ixtisaslaşmış müəssisələrə təhvil verilməklə həmin nümayəndələrin iştirakı ilə məhv edilir və Agentlik tərəfindən 2 (iki) nüsxədən ibarət akt (məhvetmə aktı) tərtib olunaraq müvafiq qaydada rəsmiləşdirilir. Məhvetmə aktının 1 (bir) nüsxəsi ixtisaslaşmış müəssisələrdə, 1 (bir) nüsxəsi Agentlikdə saxlanılır.

3.10. Sanitar-epidemioloji salamatlıq baxımından təhlükə törədən qida və yem məhsulları zərərsizləşdirilərək məhv edilir.

3.11. Bu Qayda ilə tənzimlənməyən qida və yem məhsullarının məhv edilməsi ilə bağlı digər məsələlər "İstehsalat və məişət tullantıları haqqında" və "Atmosfer havasının mühafizəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

3.12. Qida və yem məhsullarının utilizasiyası və məhv edilməsi haqqında qərarların icrası barədə sənədlərin (Agentlik tərəfindən müəyyən edilmiş nümunəyə uyğun utilizasiya aktı, məhvetmə aktı, təhvil-təslim aktı) 1 (bir) nüsxəsi qida subyektləri tərəfindən dərhal Agentliyə təqdim edilir.

4. Qanunun tələblərinə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, tədqiqi (sınağı), saxlanması, daşınması, utilizasiyası və ya məhv edilməsi ilə bağlı xərclərin ödənilməsi

4.1. Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmayan və (və ya) təhlükəli qida və yem məhsullarının geri çağırılması, yığışdırılması, tədqiqi (sınağı), saxlanması, daşınması, utilizasiyası və ya məhv edilməsi ilə bağlı xərclər həmin məhsullara cavabdeh olan qida subyektləri tərəfindən ödənilməlidir.

4.2. Bu Qaydanın 4.1-ci bəndində qeyd olunan xərcləri qida subyektləri ödəmədikdə xərclər Agentlik tərəfindən ödənilir. Agentlik belə xərclərin qida subyektləri tərəfindən əvəzinin ödənilməsi barədə qərar qəbul edir. Bu qərar qida subyektlərinə təqdim edilir və ya sifarişli poçt göndərişi vasitəsilə göndərilir.

4.3. Qida subyektləri xərclərin əvəzinin ödənilməsi barədə qərarı aldığı tarixdən ən geci 30 (otuz) gün müddətində xərclərin əvəzini dövlət büdcəsinə köçürür.

4.4. Xərclərin əvəzi bu Qaydanın 4.3-cü bəndində qeyd olunan müddətdə ödənilmədikdə, Agentlik ödəmənin təmin edilməsi barədə qida subyektlərinə yazılı xəbərdarlıq təqdim edir və ya sifarişli poçt göndərişi vasitəsilə göndərir.

4.5. Xəbərdarlığın verildiyi gündən sonrakı 10 (on) gün müddətində qida subyektləri tərəfindən ödəmə həyata keçirilmədikdə, Agentlik tələbin məcburi icraya yönəldilməsi haqqında qərar qəbul edir.

4.6. Tələbin məcburi icraya yönəldilməsi haqqında Agentliyin qərarının icrası "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

5. Agentliyin qərarlarından və hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayət verilməsi qaydası

5.1. Agentliyin qərarlarından və hərəkətlərindən (hərəkətsiz-liyindən) şikayət inzibati və məhkəmə qaydasında verilə bilər.

5.2. Agentliyin qərarının icrasının dayandırılması barədə qərar qəbul edildiyi hallar istisna olmaqla, inzibati şikayətin verilməsi şikayət olunan qərarın icrasını dayandırmır.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Avstriya Respublikasına rəsmi səfərə gedib

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılığı ilə parlament nümayəndə heyəti iyunun 19-da Avstriya Respublikasının paytaxtı Vyana şəhərinə rəsmi səfərə gedib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, nümayəndə heyətinə Milli Məclisin komitə sədrləri Tahir Mirkişili (Avstriya ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri), Siyavuş Novruzov, deputatlar Sahib Alıyev, Azər Kərimli, Elnur Allahverdiyev, parlament Aparatının rəhbəri Fərid Hacıyev və digər rəsmi şəxslər daxildirlər.

Vyana Beynəlxalq Hava Limanında nümayəndə heyətini Avstriya parlamentinin Protokol İdarəsinin rəisi Eva Russek, Azərbaycanın Avstriyadakı səfiri Rövşən Sadıqbəyli və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

"Azərbaycan"

Vitse-spiker Adil Əliyev Gədəbəy rayonunda şəhid ailələri ilə görüşüb

Milli Məclis Sədrinin müavini, Gənclər və idman komitəsinin sədri Adil Əliyev iyunun 19-da Gədəbəy rayonu Səbətkeçməz kəndində 44 günlük Vətən müharibəsinin şəhidləri Bəybala Əliyevin, Elvin Mustafayevin və Kənan Müzəffərlinin ailələri ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, şəhidlərimizin ailə üzvləri böyütdükləri igid övladları barəsində fəxrlə söz açaraq qəhrəmanlarımızın uşaqlığından, keçdikləri döyüş yollarından danışıblar, onlarla bağlı xatirələrini dilə gətiriblər.

Qeyd edək ki, Vətən müharibəsində iştirak etmiş Bəybala Əliyev Murovdağ istiqamətində, Elvin Mustafayev və Kənan Müzəffərli Zəngilan rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şücaətlə döyüşərək şəhidlik məqamına yüksəliblər.

Adil Əliyev şəhidlərimizin ailə üzvlərinə bildirib ki, müqəddəs amal yolunda - vətənin düşmən işğalından azad edilməsi uğrunda şəhid olmuş qəhrəman övladlarımızın əziz xatirəsi hər birimizin qəlbində əbədi yaşayacaq. O, şəhidlərimizin xatirəsini ehtiramla anaraq vurğulayıb ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi rəşadətli ordumuzun tərkibində döyüşən şəhidlərimizin fədakarlıqları sayəsində torpaqlarımız düşmən işğalından azad olundu, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin edildi. Vitse-spiker şəhidlərimizin ailələrinə səbir diləyərək onların dərdlərinə şərik olub, qayğıları və problemləri ilə maraqlanıb.

Şəhidlərimizin ailə üzvləri Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya şəhid ailələrinə və qazilərə göstərilən yüksək diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

"Azərbaycan"

Səməd SEYİDOV: "Ermənilər beynəlxalq təşkilatlara yalvarmaqdansa, cəsarət tapıb regiondakı reallıqları qəbul etməlidirlər"

"Türkiyə ilə fəxr edirik! Türkiyə, səninlə fəxr edirik! Həqiqətən də, bu ölkə demokratiya, regionun sabitliyi, xalqının gələcəyi üçün böyük işlər görüb. Türkiyə bölgədə mövcud olan saysız təhdidləri dəf edə bilir. Çox sağ ol, Türkiyə!"

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Avropa Şurası Parlament Assambleyasında (AŞPA) Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov qurumun yay sessiyasının ilk plenar iclasında deyib.

Dəstək əvəzinə tənqidlərin eşidilməsini qəribə adlandıran deputat bildirib: "Türkiyənin ən yaxın qonşusuyuq. Xüsusilə də seçkilərin ikinci turunun necə çətin, şəffaf və açıq təşkil edilməsinin şahidi olduq. Bu, Türkiyənin demokratiya istiqamətində düzgün irəlilədiyini aydın əks etdirir. Türkiyənin bu gün AŞPA-nın, beynəlxalq təşkilatların dəstəyinə ehtiyacı var. Türkiyə dağıdıcı zəlzələdən sonra da Avropa Şurası, xüsusilə də xalqı üçün bacardığını edib".

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri həmçinin Ermənistan təmsilçilərinin mövzudankənar müdaxilələrinə də cavab verib, onları gələcək haqqında düşünməyə çağırıb. "Bir-birimizə çox yaxınıq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında danışıqlar davam edir. Yaxın vaxtlarda danışıqların növbəti mərhələsi gözlənilir. Ancaq burada erməni həmkarlarımızın ritorikasını görürsünüz. Hələ də keçmiş terminologiyanı təkrarlayırlar. Onlar gələcək haqqında düşünməyə qadir deyillər. "Blokada" deyirlər, halbuki belə bir şey yoxdur, "genosid" dedikləri isə, ümumiyyətlə, mövcud deyil. Laçın dəhlizinin bağlı olmasına dair söylədikləri tamamilə səhv fikirdir. Provokasiyaya gəldikdə isə, Ermənistan tərəfindən çoxlu sayda təxribatlar törədilir. Azərbaycan təxribatdan uzaqdır. Təəssüf ki, Ermənistan tərəfi düşmənçiliyi davam etdirir. O, mövcud vəziyyəti anlamalı, hansı istiqamətdə irəliləmək haqqında düşünməlidir. Azərbaycanlılar və ermənilər birlikdə gələcək haqqında düşünməlidirlər. Ancaq onlar bunun əvəzinə beynəlxalq təşkilatlara yalvarır, Azərbaycanla bağlı yanlış məlumatlar təqdim etməyə çalışırlar. Bu, düzgün münasibət deyil. Belə davranışla sülhə nail olmaq çətindir. Azərbaycana, Qafqaza gəlin, əsl qafqazlı olun, kiçik bir cəsarət tapıb yeni reallıqları anlayın", - deyə S.Seyidov vurğulayıb.

Üçtərəfli Bəyanat imzalandıqdan sonra 400-dən çox vətəndaşa aid meyit qalıqları aşkarlanıb

Torpaqlarımız işğaldan azad olunduqdan sonra Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası aidiyyəti qurumlarla birlikdə Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində itkin düşmüş vətəndaşların taleyinin müəyyən olunması istiqamətində axtarış və qazıntı işlərini davam etdirir.

Bu gün Ağdamda tapılan məzarlıq artıq aşkar edilmiş 8-ci kütləvi məzarlıqdır. Bütövlükdə üçtərəfli Bəyanat imzalandıqdan bu günə qədər təxminən 400-dən artıq vətəndaşa aid meyit qalıqları aşkarlanıb. Bu sahədə işlər davam etdirilir. Bunu AZƏRTACa açıqlamasında Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının İşçi qrupunun rəhbərinin müavini Eldar Səmədov söyləyib.

"Bizdə olan məlumata görə, bu ərazidə bizim hərbçilərimizlə yanaşı, çoxsaylı mülki vətəndaşlar da qətlə yetirilib. Ərazi Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi tərəfindən təmizlənib, Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutunun mütəxəssisləri tərəfindən qazıntı işləri aparılıb. Təxminən 4 nəfərə aid anatomik skelet müəyyən olunub. Sümük qalıqlarından görünür ki, əlavə insanlara aid sümüklər də var. Bu ərazidə qazıntı işləri davam etdiriləcək", - deyə Eldar Səmədov bildirib.

Tatarıstanın Rəisi Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Azərbaycan Respublikasında səfərdə olan Rusiya Federasiyasının Tatarıstan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixanov iyunun 18-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, abidəsi önünə əklil qoyub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Ulu Öndərin ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq-alim akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsi də ehtiramla anılıb, məzarı üzərinə tər güllər düzülüb. Görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin və tanınmış həkim, alim Tamerlan Əliyevin məzarları üstünə də gül dəstələri qoyulub.

❖ ❖ ❖

Azərbaycan Respublikasında səfərdə olan Rusiya Federasiyasının Tatarıstan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixanov iyunun 18-də Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib. Tatarıstanın Rəisi Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla anıb, məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb.

Tatarıstanın Rəisi "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoyub.

Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini seyr edən ali qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərimizdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verilib.

Bakıda Sabantuy tatar milli bayramı qeyd edilib

Əvvəli 1-ci səh.

Nazir Tatarıstanın Rəisi R.Minnixanovun azad olunmuş ərazilərə dünənki səfərinə toxunub: "Siz dünən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə birlikdə Zəngilan və Cəbrayılda oldunuz. Tatarıstan kompaniyalarının da azad olunmuş ərazilərin bərpasında bizə kömək edəcəyi heç də təsadüfi deyil. Siz iqtisadiyyata və təsərrüfata yaxşı bələd olan dövlət xadiminə xas olan çox qiymətli təcrübənizlə həyata keçiriləcək vəzifələrin və işlərin tam həcmini gördünüz. Heç bir şübhə yoxdur ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həm iqtisadiyyatın bərpası, həm də bizim qaçqınların və məcburi köçkünlərin tez bir zamanda öz doğma yurdlarına qayıtması üzrə vəzifələr yerinə yetiriləcək".

M.Cabbarov dəfələrlə Tatarıstana səfər etdiyini və bu respublikanın sosial-iqtisadi inkişafının nəticələri ilə əyani şəkildə tanış olduğunu qeyd edərək əlavə edib ki, Tatarıstan bir çox sosial-iqtisadi göstəricilərə görə Rusiya Federasiyasının subyektləri arasında liderdir.

Nazir çıxışının sonunda deyib: "Bugünkü tədbir də Azərbaycanda bütün ilboyu olduğu kimi, dövlətçiliyin və Azərbaycanın müasir simasının rəmzi olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində keçirilir. Heydər Əliyevin Mintimer Şaymiyev ilə xüsusi münasibətləri Azərbaycan ilə Tatarıstan arasında münasibətlərin təməlini qoyub. Onu da qeyd etmək istərdim ki, bu gün Siz İlham Heydər oğlu ilə birlikdə hamıya dostluq və qarşılıqlı əməkdaşlıq örnəyi nümayiş etdirirsiniz". Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu vurğulayıb ki, Tatarıstanın Rəisi Rüstəm Minnixanovun Azərbaycana səfəri ölkəmiz üçün çox mühüm hadisədir. O deyib: "Tatarıstanın Rəisi azad olunmuş ərazilərdə bizim tariximizin faciəli səhifələrinin canlı şahidi oldu. Biz Sizin dəstəyinizi hiss edirik. Buna görə Sizə minnətdaram. Bizim Tatarıstanla qardaşlığımız Rusiya ilə müttəfiqlik əlaqələrimizin tərkib hissəsidir. Çox şadıq ki, bu gün Tatarıstanda belə gözəl hadisələr baş verir. Elə bu yaxınlarda Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri ilə birlikdə Kazana səfər etdik və tatar xalqının nailiyyətlərinin şahidi olduq, həmçinin sizin gözəl paytaxtınızı gördük".

P.Bülbüloğlu vurğulayıb ki, Azərbaycanda Sabantuyun bayram edilməsi ənənəvi xarakter daşıyır. O əlavə edib ki, bayram bu gün daha böyük məna kəsb edir, çünki Tatarıstanın Rəisinin iştirakı ilə keçirilir.

Rusiya Federasiyası Tatarıstan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixanov bildirib ki, gözəl və qardaş şəhər olan Bakıda olmaq onun üçün böyük şərəfdir: "Biz bu gün təkcə belə böyük bayram olan Sabantuyu qeyd etmirik, həm də çox gözəl insan Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramımızı ifadə edirik. O, Sovet İttifaqının inkişafına böyük töhfə verib. Heydər Əliyev respublikamızın ən yaxın dostu və bax bu gözəl ölkənin böyük xidmətləri olan atası idi".

Sonra bir sıra şəxslərə Tatarıstan Respublikasının dövlət mükafatları təqdim edilib.

Qeyd edək ki, "Baursak evi" adlanan sahədə çayxana kimi stilizə edilmiş fotozona təqdim olunub. Orada iştirakçılar həmçinin tatar şirniyyatları, çay, keramika və "baursak" adlanan şirniyyatlara qonaq edilib. Bundan əlavə, burada taxta samovar şəklində çay stendlərində milli naxışların çəkilməsi üzrə ustad dərsi keçirilib.

"Milli müdriklik evi" adlanan sahədə tatar ictimai xadimlərinə və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Mənəviyyat, mədəniyyət, maarifçilik" adlı sərgi ekspozisiyası hazırlanıb. Burada həmçinin soyağacının tərtibi, maqnitlərin, tatar ilahiyyatçısı Rizaetdin Fəxrəddinin sitatları olan nişanların, stolüstü molbertlərin üzərində tatar ornamentlərinin, tatar qadın başgeyimləri-kalfakların hazırlanması, milli naxışlarla rəsmlərin çəkilməsi üzrə tematik ustad dərslərində iştirak etmək mümkün olub.

Mədəni tədbirin proqramı çərçivəsində xalq sənəti yarmarkası və müxtəlif müsabiqələr də keçirilib.

Sabantuy iştirakçıları tatar güləşi, qaşıqla qaçış, torbada qaçış, boyunduruq ilə qaçış, pəhləvan çəkici, "Dost ailə" və s. idman-əyləncə oyunlarında da iştirak ediblər.

OPEC-in baş katibi: "Azərbaycanla eyni mövqeyi bölüşməyimizdən məmnunuq"

Energetika naziri Pərviz Şahbazov Azərbaycana səfəri çərçivəsində Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) baş katibi Haysam Əl-Qays ilə görüşüb.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə OPEC ilə Azərbaycanın "Əməkdaşlıq Bəyannaməsi" çərçivəsində əməkdaşlığı, ölkəmizin qlobal neft bazarının tənzimlənməsində iştirakı, həmçinin tələb-təklif dinamikası ilə bağlı hazırkı vəziyyət və inkişaf tendensiyaları ilə bağlı məsələlər müzakirə edilib.

"OPEC plus" formatı təşəbbüsünün irəli sürülməsi və həyata keçirilməsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tarixi rolu yüksək qiymətləndirilib. Baş katib deyib: "Prezident İlham Əliyevin enerji təhlükəsizliyi, neft-qaz sənayesinin inkişafı, investisiyalar haqqında çox aydın baxışları birgə fəaliyyətimiz üçün yeni imkanlar açır. Azərbaycanla eyni mövqeyi bölüşməyimizdən məmnunuq".

Bildirilib ki, "OPEC plus" çərçivəsində əməkdaşlığın məqsədi iqtisadi inkişaf üçün dünyanı lazım olan enerji ilə təmin etməkdir. Bu isə bütün enerji növlərindən istifadə ilə mümkün ola bilər.

Energetika naziri Pərviz Şahbazov isə deyib ki, karbon emissiyalarının azaldılması ilə neft-qaz sektorunun inkişafı dayanıqlı enerji təhlükəsizliyi üçün vacibdir. Bu yanaşma əsasında Azərbaycan, OPEC, digər ölkə və təşkilatların iştirakı ilə daha geniş platformada əməkdaşlığa ehtiyac var və biz neft bazarının sabitləşdirilməsi ilə bağlı səylərimizi bu istiqamətdə də inkişaf etdirməliyik.

Söhbət zamanı Azərbaycanla OPEC Katibliyi əlaqələrinin dərinləşdirilməsi, "OPEC plus" formatında əməkdaşlığın təşkilata üzv ölkələrlə Azərbaycanın "yaşıl enerji" sahəsində tərəfdaşlığına verdiyi töhfələrdən də bəhs edilib.

Antropoloq: "Ağdamda tapılan kütləvi məzarlıqda azı 4 insanın qalıqları üzə çıxıb"

Ağdam rayonunun Sarıcalı kəndi ərazisində avtomobil yolunun kənarında aşkarlanan kütləvi məzarlıqda azı 4 insanın qalıqları aşkar olunub.

Bunu AZƏRTAC-a Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutunun əməkdaşı, antropoloq Vüsal Həsənov deyib. O bildirib ki, 50 kvadratmetr ərazidə dərinləşdirmə işləri aparılıb, təxminən 40-50 santimetr dərinlikdə 3 fərqli nöqtədə insan qalıqları aşkar olunub: "Bir nöqtədə ən azı 2, digər nöqtələrdə isə hər birində 1 nəfər olmaqla, azı 4 insan qalığı aşkara çıxarıldı. Dəfn əlamətləri yoxdur. İnsanlar öldürüldükdən sonra yol kənarındakı çökək əraziyə atılıb. Zamanla sümüklərdə dəyişikliklər baş verib. Ola bilər ki, antropogen təsirdən, ya da heyvanlar tərəfindən anatomik ardıcıllıq pozulub. Sümüklər natamamdır, bəzi hissələri aşkar olunmayıb".

Azərbaycanda ilk Hava Şarları Festivalı keçirilib

İyunun 17-18-də Azərbaycanda ilk Hava Şarları Festivalı (Balloon Festival) keçirilib.

Festival zamanı qonaqlar üçün əyləncə proqramları, müxtəlif mövzularda ustad dərsləri də təşkil olunub.

Əvvəlcə layihənin təqdimatı keçirilib, hava şarları, uçuş barədə məlumat verilib.

İyunun 17-də nümayiş uçuşu, iyunun 18-də səhər saatlarında isə qonaqların iştirakı ilə festivalın əsas uçuşları olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Şamaxıda festivalın rəsmi açılışı mərasimində çıxış edən Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tahir Məmmədov rayonun artıq açıq hava festivalları şəhərinə çevrildiyini bildirib.

"Şamaxı ilk dəfə üzümçülük və şərabçılıq festivalına evsahibliyi etmişdir.

İndi isə Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Hava Şarları Festivalının Şamaxıda olması bizi sevindirir. Bu da turizm sektorunda inkişafın bir göstəricisi hesab oluna bilər. Şamaxı hazırda turizm sektorunun inkişafı ilə fərqlənir", - deyə T.Məmmədov vurğulayıb.

Sonra çıxış edən "EZONE" şirkətinin nümayəndəsi Salman Rəsulov bildirib ki, hava şarı gəzintiləri dünyanın hər yerində böyük maraqla qarşılanır. Hava Şarları Festivalını keçirməkdə əsas məqsəd turizmin inkişafına töhfə verməkdir.

O əlavə edib ki, festivalla bağlı təhlükəsizlik tədbirləri ən prioritet məsələlərdən biridir. Tezliklə kommersiya uçuşlarının həyata keçirilməsi üzərində iş gedir. Təşkilat komitəsinin məlumatına görə, uçuşların gələcəkdə də davam edib-etməməsi və kommersiya uçuşlarının qarşıdakı illərdə həyata keçirilməsi məsələsi layihəyə maraqdan asılı olacaq. Qeyd edilib ki, uçuşlar peşəkar xarici pilotlar tərəfindən həyata keçirilir.

Türkiyəli mütəxəssis Halis Aydoğan festivalda iştirak etməkdən qürur duyduğunu bildirib. Deyib ki, Şamaxının gələcəkdə hava şarlarının uçuşu üçün uyğun məkana çevriləcəyinə inanır. Turizmin inkişafı baxımından Hava Şarları Festivalı ilə Şamaxıda ilk addımların atıldığı diqqətə çatdırılıb.

Festival çərçivəsində jurnalistlərin suallarını cavablandıran Almaniyanın ölkəmizdəki səfiri Ralf Horlemann Azərbaycanı Hava Şarları Festivalına evsahibliyi etdiyinə görə təbrik edib. "Bu tədbir çox gözəl fürsətdir ki, Azərbaycanın bütün gözəlliyini dünyaya nümayiş etdirsin. Şamaxıda bu gün hava çox gözəldir və gələn hər kəs çox əylənir. Bir daha təbriklərimi çatdırır və festivala uğurlar arzu edirəm", - deyə Ralf Horlemann vurğulayıb.

Festival barədə təəssüratlarını jurnalistlərlə bölüşən İsrailin Azərbaycandakı səfiri Corc Dik deyib ki, bu gün Azərbaycan üçün çox xoş gündür. Çünki Azərbaycan belə möhtəşəm tədbirə evsahibliyi edir, ilk dəfə Hava Şarları Festivalı keçirir.

"Burada valideynləri, uşaqları və gəncləri görürəm. Festivalda müxtəlif yaşlarda və bütün millətlərdən insanlar iştirak edirlər. Mən bu tədbirə dəstək göstərən Heydər Əliyev Fonduna və digər qurumlara təşəkkürümü bildirirəm", - deyə diplomat vurğulayıb.

Qeyd edək ki, layihəyə dəstəyi Azərbaycan Dövlət Turizm Agentliyi, Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti, Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi, "Azəraeronaviqasiya" Hava Hərəkəti İdarəsi (AZANS) və Heydər Əliyev Fondu göstərib.

Azərbaycandakı hava şarları layihəsi üzrə hazırlıqlar iki il davam edib. Festivaldakı hava şarları Böyük Britaniya və Türkiyədə hazırlanıb, öz maraqlı dizaynları ilə diqqətləri çəkib.

Festival çərçivəsində tanınmış ifaçıların iştirakı ilə konsert proqramı da təşkil edilib. Xalq artistləri Faiq Ağayev, Miri Yusif, Əməkdar artist Lalə Məmmədova, Dilarə Kazımova, Eldar və Nigar, həmçinin digərləri izləyicilərin qarşısına hit mahnılarla çıxıblar.

Festivalın əyləncə proqramına həm uşaqlar, həm də böyüklər üçün müxtəlif mövzulara dair ustad dərsləri daxil edilib. İştirakçılar gildən fiqurların hazırlanması, rəngkarlıq, kukla teatrı, stolüstü oyunlar, toxuculuq və digər sahələr üzrə ustad dərslərində iştirak imkanı qazanıblar. Beləliklə, qonaqlar hava şarlarının uçuşunu izləməklə yanaşı, həm də maraqlı və əyləncəli həftəsonu keçiriblər.

Festivala Şamaxı və qonşu rayonlardan vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin övladları da dəvət alıblar. Onlar festival ərazisində təşkil olunan əyləncəli proqramlarda iştirak edib, hava şarlarının uçuşunu izləyiblər. Qəhrəman şəhidlərimizin övladları üçün nahar təşkil edilib, hər birinə hədiyyələr təqdim olunub.

Hava şarlarında uçuş unudulmaz təəssürat üçün gözəl fürsətlərdən biridir. Hər il dünyanın müxtəlif ölkələrində hava şarları festivalları keçirilir və turistlər məhz bu uçuşların aparıldığı yerlərə səfər edirlər.

Məşhur Hava Şarları Festivalı sırasında olan və ABŞ-nin Albukerke şəhərində keçirilən festival ilk dəfə 1972-ci ildə baş tutub. Bu tədbir minlərlə iştirakçını cəlb edib və ABŞ-də ən böyük əyləncələrdən birinə çevrilib. Hava şarları ilə uçuşlar hazırda Avstraliyanın Kanberra, Böyük Britaniyanın Bristol, İsveçrənin Şato-Do, İspaniyanın İgualada, Kanadanın Kvebek, Rusiyanın Velikiye Luki, Türkiyənin Kapadokiya şəhərlərində və digər yerlərdə təşkil edilir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 17 iyun tarixli 197 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

"Qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən halların açıq reyestrinin aparılması QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. "Qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən halların açıq reyestrinin aparılması qaydası" (bundan sonra - Qayda) "Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - Qanun) 10.4-cü maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən halların istifadəçilər üçün açıq reyestrinin (bundan sonra - Reyestr) aparılması qaydasını müəyyən edir.

1.2. Reyestr Qanunun 10.2.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qida məhsullarında aşkar korlanma, dağılma, çürümə əlamətlərinin olması hallarına şamil edilmir.

1.3. Reyestr insanların həyat və sağlamlığının, habelə istehlakçıların hüquqlarının qorunması üçün qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən hallar barədə məlumatların vahid mənbədə toplanması, emalı, axtarışı, təhlili, ötürülməsi və istifadəçilərin məlumatlandırılması məqsədilə aparılır.

1.4. Reyestrdə olan məlumatlar istifadəçilər üçün açıqdır, ondan istifadə və məlumatların əldə edilməsi ödənişsizdir. Reyestr Azərbaycan Respublikasının mülkiyyətidir və onun saxlanılması Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

1.5. Reyestrin formalaşdırılmasına, aparılmasına və arxivləşdirilməsinə dair bu Qayda ilə tənzimlənməyən digər məsələlər, o cümlədən Reyestrin Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə digər dövlət informasiya ehtiyatlarına və sistemlərinə inteqrasiyası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq tənzimlənir.

2. Əsas anlayışlar

2.1. Bu Qaydada istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. **Reyestr** - qida məhsullarının təhlükəli hesab edilməsinə əsas verən hallar barədə məlumat toplusundan ibarət informasiya ehtiyatı;

2.1.2. **istifadəçi** - normativ-hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş qaydada Reyestrdən informasiya əldə edən və ya informasiyadan istifadə edən dövlət orqanları (qurumları), yerli özünüidarəetmə orqanları, habelə hüquqi və fiziki şəxslər;

2.1.3. **sahib** - normativ-hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş qaydada Reyestr üzərində sahiblik və istifadə hüququnu həyata keçirən, habelə Reyestrin aparılmasını təmin edən Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (bundan sonra - Agentlik).

2.2. Bu Qaydada istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının normativ-hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

2.3. Reyestrin sahibi eyni zamanda onun operatoru funksiyalarını həyata keçirir.

3. Reyestrin fəaliyyət prinsipləri

3.1. Reyestrin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın 2.1-ci bəndində qeyd edilən prinsiplər nəzərə alınmaqla aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirilir:

3.1.1. **istifadə rahatlığı** - Reyestrdən istifadənin və məlumat mübadiləsinin əlavə əməliyyatlar aparılmadan təmin edilməsi;

3.1.2. **funksionallıq və davamlı inkişaf** - Reyestrin inkişaf etdirilməsi imkanını təmin edən proqram-texniki komponentlərin olması və ən son texnologiyalardan istifadə edilməklə Reyestrin daim təkmilləşdirilməsi;

3.1.3. **operativlik** - Reyestrdə məlumatların yaradılması, toplanılması, işlənilməsi, saxlanılması və axtarışı proseslərinin sürətli şəkildə həyata keçirilməsi;

3.1.4. **sərbəstlik** - Reyestrin fəaliyyətinin Reyestrdə aparılan təşkilati, inzibati, texniki və digər dəyişikliklərdən asılı olmaması;

3.1.5. **şəffaflıq** - Reyestrin fəaliyyətində aşkarlığın və hesabatlılığın təmin edilməsi.

4. Reyestrin strukturu və reyestrə daxil edilən məlumatlar

4.1. Reyestr Avtomatlaşdırılmış Qida Təhlükəsizliyi İnformasiya Sistemi (bundan sonra - AQTİS) vasitəsilə aparılır, onun texniki-texnoloji infrastrukturuna uyğun şəkildə formalaşır və aşağıdakı modullardan ibarətdir:

4.1.1. "məlumatların daxil edilməsi" modulu;

4.1.2. "məlumatlara baxış" modulu;

4.1.3. "hesabatlar" modulu.

4.2. Reyestrin strukturuna daxil olan modullar vasitəsilə aşağıdakılar təmin edilir:

4.2.1. "məlumatların daxil edilməsi" modulu vasitəsilə bu Qaydanın 4.3-cü bəndində qeyd olunan məlumatların daxil edilməsi;

4.2.2. "məlumatlara baxış" modulu vasitəsilə Reyestrdə toplanılmış məlumatların axtarışı və məlumatlara baxılması;

4.2.3. "hesabatlar modulu" vasitəsilə müxtəlif parametrlərə görə hesabatların tərtib edilməsi.

4.3. Qanunun 10.2-ci maddəsində qeyd edilən hallara uyğun olaraq Reyestrə aşağıdakı məlumatlar daxil edilir:

4.3.1. qida məhsulunun xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturasının kodu;

4.3.2. qida məhsulunun adı;

4.3.3. qısamüddətli və ya uzunmüddətli (kumulyativ toksik təsiri daxil olmaqla) zərərin təsvirinə və sübutuna dair məlumat;

4.3.4. qida təhlükəsizliyi göstəricisi;

4.3.5. qida təhlükəsizliyi göstəricisinin qida məhsulunu təhlükəli edən həddi;

4.3.6. qadağan olunmuş inqrediyentin adı;

4.3.7. istinad edilən texniki normativ-hüquqi aktların rekvizitləri;

4.3.8. təhlükəli qida məhsulları barədə məlumat.

4.4. Reyestrə daxil edilən məlumatlar istinad üçün rəsmi mənbə hesab olunur.

5. Reyestrin aparılması

5.1. Reyestrin formalaşdırılması, aparılması, istifadəsi və orada saxlanılan məlumatların mühafizəsi elektron texnologiyalar əsasında həyata keçirilir.

5.2. Bu Qaydanın 4.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş qida məhsullarının təhlükəli halları barədə məlumatlar elmi sübutlar və qida təhlükəsizliyi sahəsində texniki normativ-hüquqi aktlar əsasında sahib tərəfindən Reyestrə daxil edilir və daim yenilənir.

5.3. Qanunun 10.2-ci maddəsində qeyd edilən hallara uyğun olaraq əldə edilən yeni məlumatlar (qida məhsullarında aşkar korlanma, dağılma, çürümə əlamətlərinin olması halları istisna olmaqla) dərhal sahib tərəfindən Reyestrə daxil edilir.

5.4. Agentlik Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə birlikdə Reyestrin "Hökumət buludu"nda yerləşdirilməsi, aparılması və təkmilləşdirilməsi, habelə Reyestrin və Reyestrdə saxlanılan məlumatların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün zəruri tədbirlər görür.

5.5. Reyestrin fəaliyyətinin və məlumat mübadiləsinin təkmilləşdirilməsi, habelə Reyestrdə yaranan nasazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə Reyestrin sahibi təxirəsalınmaz tədbirlər görür.

5.6. Reyestrin texniki parametrlərində istifadəçilər tərəfindən Reyestrin fəaliyyəti ilə bağlı sahibə təkliflər verilməsi imkanı nəzərdə tutulur.

6. Reyestrdən istifadə

6.1. Reyestrdən məlumatın kağız daşıyıcıda əldə edilməsi ilə bağlı informasiya əldə etməyə dair sorğular "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq icra edilir.

6.2. Reyestrdə müxtəlif meyarlar əsasında axtarış aparılması və məlumatların əldə edilməsi üçün qeydiyyatdan keçmək tələb olunmur.

6.3. Reyestrə qeyri-qanuni daxilolma və ya müdaxilə həyata keçirildikdə, sahib qeyd edilən əməllərə yol verən istifadəçinin informasiya sisteminə girişini məhdudlaşdırır.

Prezident seçkilərində növbəti dəfə xalqın etimadını qazanaraq Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti seçilmiş Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana dövlət səfəri etməsi ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlığın daha bir təzahürü oldu. Bu səfər proqramı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə Türkiyə Cümhuriyyətinin başqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səsləndirdikləri bəyanatlar, gələcəyə strateji baxışı əks etdirən fikirlər tarixə yazıldı.

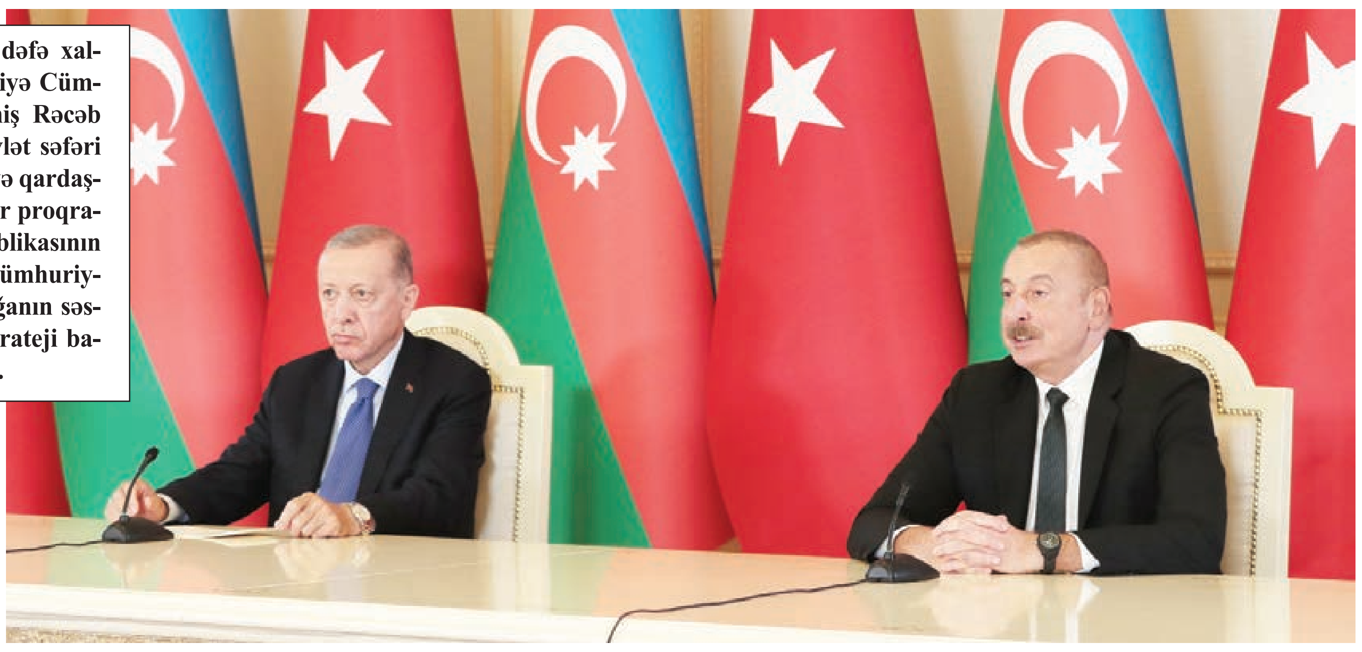

Ortaq keçmişdən böyük gələcəyə

Adətən, ölkələr arasında həyata keçirilən səfərlərin təsnifatında, ilk sırada ali səviyyə xarakteri daşıyan dövlət səfərləri dayanır. Ondan sonra rəsmi, işgüzar səfərlər gəlir. Hamısında da əsas məqsəd dövlətlərarası münasibətlərin ən yüksək həddini, ölkələrarası dostluq və əməkdaşlığın ən ali səviyyəsini təsbit etməkdir. Bu baxımdan ikitərəfli əlaqələrin hazırkı yüksək səviyyəsinin məntiqi nəticəsidir ki, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ölkəmizə dövlət səfəri Azərbaycanın Türkiyə üçün nə qədər böyük əhəmiyyət daşıdığını bir daha aydın göstərdi.

"Bir millət, iki dövlət"

Bu iki ölkəni bir-birinə qədim tarixi köklər, ortaq milli mənsubiyyət, dil, din, mədəniyyət bağlayır. Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarından dövlət müstəqilliyimizə doğru proseslərin başlandığı ilk vaxtlardan bu günə qədər ölkələrimiz bir-birinin yanındadır. Bir zamanlar Mustafa Kamal Atatürkün qeyd etdiyi kimi, Azərbaycanın sevinci Türkiyənin sevinci, kədəri kədəridir. Son onilliklərdə bu iki ölkə arasındakı əlaqələrin daha da güclənməsi, dövlətlərarası diplomatik münasibətləri də aşaraq, artıq fərdlər arasında doğma münasibətlərə çevrilməsi, gediş-gəlişin müstəsna dərəcədə artması, Azərbaycan və Türkiyə insanlarının qaynayıb-qarışması, getdikcə ümumi millət anlayışının formalaşması Ümummilli Lider Heydər Əliyevin irəli sürdüyü "Bir millət, iki dövlət" tezisinin özünü doğrultmasıdır.

Bu gün bütün dünyada bir-birinə Türkiyə və Azərbaycan qədər yaxın olan başqa iki dövlət təsəvvür etmək mümkün deyil. Artıq beynəlxalq münasibətlərin hər bir iştirakçısı görür ki, Türkiyənin olduğu bütün tribunalarda Azərbaycan var. Eyni zamanda Azərbaycanın olduğu bütün tribunalardan həm də Türkiyənin səsi gəlir. Hər iki ölkə həm daxili məsələlərdə, həm beynəlxalq arenada yüksək həmrəylik nümayiş etdirir, bir-birinin dövlətçilik maraqlarına dəstək verir.

Əlbəttə, tarixi bağlılıqlar, ortaq keçmiş burada mühüm rol oynayır. Amma etiraf edək ki, müasir dünyamızda bu amillər ölkələrin bir-birinə Türkiyə və Azərbaycan qədər yaxın olmasından ötrü kifayət deyil. Eyni tarixi köklərə, milli mənsubiyyətə malik olub müəyyən siyasi, iqtisadi maraqlara görə bir-birinə düşmən münasibət bəsləyən ölkələr kifayət qədərdir. Türkiyə və Azərbaycan arasındakı əlaqələrin bu qədər yaxın olmasında isə ölkə rəhbərlərinin dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin də çox böyük rolu var.

Güvən, qarşılıqlı etibar siyasətdə də yüksək qiymətləndirilən dəyərdir. Amma hər siyasət adamının bunları qorumağı bacarmadığı da bəlli faktlardır. Azərbaycan və Türkiyə liderləri isə öz dəyərlərinə sadiqdirlər. Bu güvən, etibar illərin çətin sınaqlarından çıxıb. Dövlət rəhbərlərimiz həm də Azərbaycan və Türkiyənin getdikcə güclənən bağlılıqlarına sədaqət göstərirlər. Qlobal proseslərə, regionun gələcəyinə baxışda mövqelərin üst-üstə düşməsi, gələcəklə bağlı aydın təsəvvürlərin, strateji niyyətlərin eyniyyəti, atılan addımların birgəliyi bu səmimi münasibətlərə mühüm töhfələr verir. Həm Azərbaycan, həm Türkiyə tarixən də, bu gün də türk dünyasının əsas mərkəzlərindəndir. Türk dünyasının iqtisadi, siyasi, mədəni nəbzi hər zaman bu coğrafiyalarda döyünüb.

Sülhün, təhlükəsizliyin və rifahın təminatçıları

Tarixi zəfərimizlə başa çatmış 44 günlük Vətən müharibəsinin ilk dəqiqələrindən sonuna qədər Türkiyə Cümhuriyyəti, şəxsən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan siyasi dəstəyi ilə Azərbaycanın yanında oldu, səsləndirdiyi bəyanatlarla dünyaya ardıcıl mesajlar verdi. Haqq savaşımızı dayandırmaq, torpaqlarımızın 20 faizini illərdir işğal altında saxlayan, milyonlarla soydaşımızı yurdundan didərgin salan Ermənistana qahmar çıxmaq üçün üstümüzə yerbəyerdən təhdidlər yönəldən böyük güclərə xatırlatdı ki, bu davada Türkiyə Azərbaycanı tək qoymayacaq.

Biz bu zəfəri Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, ordumuzun gücü, hər qarış torpaq uğrunda canından keçən əsgər və zabitlərimizin fədakarlığı sayəsində qazandıq. Bununla belə, beynəlxalq təzyiqlər qarşısında duruş gətirməyimizdə, diplomatik səngərlərdəki qələbələrimizdə, bütün dünyanın tarixi zəfərimizi qəbul etmək məcburiyyətində qalmasında Türkiyə amilinin də çox mühüm rolu oldu.

Həmin vaxtlarda Türkiyə Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəstək bəyanatları, qardaş ölkə rəsmilərinin müharibənin gedişində Azərbaycana ardıcıl səfərləri, prosesi diqqətdə saxlamaları cəmiyyətimizdə mənəvi ruhu daha da yüksəltdi, bizi qələbəyə yaxınlaşdırdı, eləcə də hadisələrin gedişatına kənar məkrli qüvvələrin müdaxiləsini əngəllədi. Bu mənada, İkinci Qarabağ müharibəsindəki zəfər təkcə Azərbaycanın deyil, ümumilikdə Türkiyə və bütün türk dünyasının tarixi qələbəsidir. Bu zəfər tarixdə hər zaman belə xatırlanacaq.

Bu möhtəşəm qələbə ilə Azərbaycan və Türkiyə regionda yeni tarixi reallığın əsasını qoydular. Bölgədə gələcək sülhün, təhlükəsizliyin və rifahın əsas təminatçılarının olduğunu bütün dünyaya göstərdilər. Belə bir status, mövqe iki qardaş ölkənin illərdir ki, regionun inkişafına verdikləri töhfələrə əsaslanır. Azərbaycan və Türkiyənin təşəbbüsü, yaxından iştirakı ilə bu gün icra olunan irimiqyaslı layihələr böyük bir coğrafiyada irəliləyişlərə, qarşılıqlı kommunikasiyalara təkan verir. Dayanıqlı inkişaf mühiti yaradır. Bu mühitdən Azərbaycanla Türkiyənin sülh və tərəqqi arzusuna qoşulan, bu ali niyyətə dəstək verən hər kəs faydalana bilər. İki ölkənin bütün region ölkələrinə əsas çağırışı da məhz budur. Qüvvələri, imkanları bir araya gətirib maneələri birgə aşmaq, problemləri birgə yoluna qoymaq, yaşadığımız coğrafiyanı dünyanın inkişaf məkanına çevirməkdir.

Strateji müttəfiqlər

Vətən müharibəsindəki zəfərimizdən az sonra imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ilə Azərbaycan və Türkiyə bu niyyətə daha da yaxınlaşdı. Qarşıya qoyulmuş böyük hədəflərə doğru tarixi yolumuzda iki ölkənin əlaqəsi strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldi. Şuşa Bəyannaməsi Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə qardaş ölkələr arasında imzalanan, bir çox istiqamətlərdə strateji müttəfiqliyi, eləcə də təhlükəsizlik məsələlərini, onun müxtəlif parametrlərini əhatə edən çox mühüm sənəddir. Bəyannamə təkcə Azərbaycan və Türkiyə münasibətlərinin inkişafı baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb etmir. Bu sənəd ümumilikdə regionun gələcəyi üçün mühüm tarixi önəm daşıyır. İki qardaş ölkə Qarabağın tacı olan Şuşada belə bir mühüm bəyannaməyə imza atmaqla regionda yeni geosiyasi və geoiqtisadi münasibətlər üçün mühüm bir başlanğıc yaratmış oldu.

Azərbaycan Prezidentinin də qeyd etdiyi kimi, Şuşa Bəyannaməsi tarixi bir anlaşmadır. Bəyannamənin Şuşada imzalanması isə xüsusilə rəmzi xarakter daşıyır. Çünki Şuşa Qarabağın tacı, Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəmizin simvoludur. Cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan Bakıda bir daha bəyan etdi ki, Türkiyə və Azərbaycan Şuşa Bəyannaməsi ilə müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlmiş əlaqələri bütün sahələrdə inkişaf etdirməkdə, bəyannamənin müddəalarını bundan sonra da uğurla həyata keçirməkdə qərarlıdır və bu məsələdə heç bir güzəşt olmayacaq. Bu bəyanat qədər mühüm olan Şuşada Türkiyənin baş konsulluğunun açılması qərarı da başda Ermənistan olmaqla bütün dünyaya ayrı bir mesajdır.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qələbəsi Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri qarşısında daha geniş üfüqlər açır, əməkdaşlığımızın bütün sahələrdə konkret proqramlar əsasında inkişafına əlverişli şərait yaradır. Türkiyə və Azərbaycan bundan sonra da xarici siyasət sahəsində vahid mövqedən çıxış etmək əzmindədir. İki qardaş ölkənin bu vahid mövqeyi bölgəmizin inkişafı, sabitliyi və təhlükəsizliyi baxımından çox əhəmiyyətlidir.

Müasir dünyamızda güc amilinin mühüm rolunu, beynəlxalq hüququn çox zaman çalışmadığını nəzərə alaraq Azərbaycan ordu quruculuğuna post-müharibə dövründə də xüsusi diqqət yetirir və müzəffər ordumuz Türkiyə modeli əsasında inkişaf etdirilir. Qardaş ölkə ilə müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində gələcək əməkdaşlıq planları da kifayət qədər genişdir. Bu planların tərkib hissəsi kimi, 2023-cü ildə 16 birgə hərbi təlim keçiriləcək və onlardan 6-sı artıq keçirilib.

Ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi də sürətlə artır. Bu həcmin artıq 6 milyard dollarlıq rəqəmlə ifadə olunması Azərbaycan və Türkiyənin ticarət əlaqələrinin miqyası haqqında aydın təsəvvür yaradır. Ölkələrimiz xüsusilə enerji sahəsində geniş əlaqələrə malikdir. Azərbaycandan Türkiyəyə təbii qazın ixracı ildən-ilə artır. Azərbaycan qazının Türkiyə ərazisindən Avropa ölkələrinə ixracı da yüksəlməkdədir. İki qardaş ölkə bərpaolunan enerji növləri, neft-kimya məhsullarının istehsalı, elektrik enerjisi hasilatı üzrə əməkdaşlıq sahəsində də böyük uğurlara imza atır.

44 günlük Vətən müharibəsinə illərlə davam edən hazırlıqlarda, müharibənin gedişində, zəfərimizdən sonra Azərbaycanın tarixi qələbəsinin bütün dünyada qəbul olunması üçün görülən işlərdə, işğalçı Ermənistanla informasiya müharibəsində olduğu kimi, Türkiyə bu gün azad yurdlarımızın bərpası və yenidənqurulması prosesində də Azərbaycanın yanındadır. Türkiyə şirkətləri Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda aparılan bərpa-yenidənqurma işlərində yaxından iştirak edir. Bu şirkətlərin təcrübəsi, imkanları azad yurdlarımızda zəruri infrastrukturun qurulmasında, illərlə işğal altında saxlanmış torpaqlarımızın onilliklərdən sonra inkişaf axarına qovuşmasında özünəməxsus rol oynayır. Qardaş Türkiyə bu məsələdə də Azərbaycanla həmrəylik göstərir. Türkiyə ilə Azərbaycan quruculuq siyasəti ilə bölgədə təhlükəsizliyi, sülh və inkişaf mühitini bərqərar edir, xalqların birgə, rahat yaşaması üçün mühit formalaşdırır.

Dövlət rəhbərimizin də bəyan etdiyi kimi, indiki geosiyasi şəraitdə Orta dəhlizin önəmi daha da artmaqdadır. Azərbaycan ərazisindən, Xəzər dənizi vasitəsilə daşınan yüklərin həcmi genişlənir və zaman keçdikcə bu həcmin daha da artacağı gözlənilir. Bu prosesə paralel olaraq Azərbaycan regionun əhəmiyyətli nəqliyyat-logistika mərkəzi kimi infrastruktur imkanlarını inkişaf etdirir. Açılması zəruri olan Zəngəzur dəhlizi bu istiqamətdə birgə səylərə böyük təkan verəcək. Bu dəhliz bütün ölkələr üçün yeni imkanlar yaradacaq və bölgədə əməkdaşlığa münbit şərait formalaşdıracaq.

Sarsılmaz münasibətlər

Bu ilin fevralında Türkiyənin müxtəlif bölgələrində baş vermiş zəlzələ zamanı da Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı zamanın daha bir sınağından mətanətlə çıxdı. Azərbaycan da zəlzələnin fəsadlarını aradan qaldırmaqdan ötrü bütün imkanlarını səfərbərliyə aldı, qardaş ölkəyə ilk və ən çox kömək göndərən ölkələrdən oldu. Həm də dəstək təkcə maddi və humanitar sferalarla məhdudlaşmayıb, siyasi müstəvidə də təzahür etdi. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Türkiyənin paytaxtı Ankarada Türk Dövlətləri Təşkilatının dövlət başçılarının fövqəladə Zirvə görüşünün keçirilməsi, Türkiyədəki zəlzələyə qədər Şuşada planlaşdırılmış görüşün təbii fəlakətdən sonra dövlət rəhbərimizin təklifi əsasında Türkiyə ilə həmrəylik nümayişi kimi məhz bu ölkənin paytaxtında təşkili buna bir nümunə oldu. Bununla Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının gücü, türk dünyasındakı birgəlik ruhu sərgiləndi.

Qədirbilən xalqımızın Türkiyənin dövlət rəhbəri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın şəxsiyyətinə çox böyük sevgi və ehtiramı var. Bu münasibət Türkiyə Prezidentinin haqq işimizə dəstəyindən, Azərbaycana sevgisindən, zəmanəsinin ən parlaq liderlərindən biri kimi yüksək xarizmasından irəli gəlir. Prezident seçkisində də Azərbaycan ictimaiyyətinin Rəcəb Tayyib Ərdoğana mənəvi dəstəyi birmənalı idi. Prezident seçkisinin birinci turundan sonra cənab İlham Əliyevin Rəcəb Tayyib Ərdoğana zəng edərək yüksək səs faizi toplaması münasibətilə ona təbriklərini çatdırması, seçkinin ikinci turundan sonra isə Rəcəb Tayyib Ərdoğanı ilk olaraq məhz Azərbaycan Prezidentinin təbrik etməsi bu mütləq dəstəyin, Ərdoğanın qalibiyyətinə sarsılmaz inamın bariz nümunəsi idi.

Türkiyə Prezidentinin inaqurasiya mərasimində Azərbaycan Prezidentinin və Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı, qardaş ölkədən gəlmiş ali qonaqlara dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və xanımı Əminə Ərdoğanın xüsusi münasibəti də Azərbaycan-Türkiyə doğmalığının daha bir təzahürü oldu. Bu doğmalığı "TEKNOFEST" aerokosmik və texnologiya festivalında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı zamanı da duyub qürurlanmışıq. Hazırda Türkiyə-Azərbaycan birgə universitetinin yaradılması da gündəmdədir. Bu istiqamətdə danışıqların son mərhələsi aparılır. Yaxın aylarda bu məsələ də öz həllini tapacaq və bu dost münasibət regionumuzun gələcəyinə yeni bir töhfə verəcək.

Azərbaycan və Türkiyə texnologiyalar, müasir bilik və bacarıqlar dünyasında da birgədir, yanaşı irəliləyir, cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın da vurğuladığı kimi, bütün dünyanın qibtə ilə izlədiyi bu qardaşlıq böyük ortaq keçmişimiz işığında böyük ortaq gələcəyimizi yaradır.

İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Qurtuluşdan Zəfərə

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda Azərbaycan bayrağının dalğalanması milli qurtuluşun ən möhtəşəm təntənəsidir

Xalq olaraq 1993-cü il iyunun 15-dən 2020-ci il noyabrın 8-nə qədər olan 27 illik zaman dilimində şərəflə və qətiyyətlə irəlilədiyimiz möhtəşəm bir yol keçmişik, böyük qurtuluşdan böyük zəfərə yetmişik.

Vətən uğrunda çıxdığımız bu haqq yolunun başlanğıcında Ulu Öndər Heydər Əliyev qurtuluş missiyası ilə xalqımızı, ölkəmizi sürükləndiyi bəlalardan, məhv olmaq təhlükəsindən qurtarıb, 44 günlük Vətən müharibəsində isə xilaskarlıq missiyası ilə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev torpaqlarımızı 30 illik işğaldan azad edərək xalqımıza zəfər bəxş edib.

Üçrəngli, ay-ulduzlu müqəddəs bayrağımızı Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun şah zirvələrində dalğalandıraraq, bizə milli qurtuluşumuzun ən möhtəşəm təntənəsini yaşadan qalib lider İlham Əliyev həm də bu qürurlu qələbəsi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin ruhunu şad edib.

Başlanğıc günü

"Qarabağı azad görmək Heydər Əliyevin və bütün dünya azərbaycanlılarının əsas arzusu idi. Biz bu arzunu, Azərbaycan xalqının arzusunu yerinə yetirdik".

Bu fikirləri Ulu Öndərin 100 illik yubileyi ilə bağlı məhz Qarabağın, Azərbaycanın ürəyi Şuşadan xalqa müraciətində Prezident İlham Əliyev deyib. O gün İlham Əliyev dövlət başçısı, eyni zamanda da ata vəsiyyətini yerinə yetirən oğul fəxarəti, qüruru ilə söylədi ki, 2020-ci il 8 noyabr tarixdə əbədi qalacaq: "O gün mənə, bax bu meydandan Şuşanın azadlığı ilə bağlı hərbi raport veriləndən sonra, bu binanın üstünə bayrağımız qaldırılandan sonra atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki, "Tapşırıq yerinə yetirildi. Məruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!"

Amma o da gerçəklikdir ki, 30 ilin ardından zəfər qalamız Şuşada qalibiyyətimizi, ən əlamətdar günlərimizi bayram kimi qeyd edəcəyimiz təntənəli günlərə qədər xalqımız böyük çətinliklərdən, sınaqlardan ibarət uzun bir yol qət etmişdi.

1988-ci ildən etibarən Azərbaycan xalqının düşdüyü ağır və böhranlı günlər 1990-cı illərin əvvəllərindən etibarən daha da kritik həddə çatmış və konkret olaraq biz torpaqlarımızın, müstəqilliyimizin itirilməsi, xalqımızın məhv olması kimi dəhşətli reallıqlarla üz-üzə qalmışdıq.

O vaxt iqtidarda olan yarıtmaz AXC-Müsavat cütlüyü hakimiyyət hərisliyinə qapılaraq torpaqlarımızı şəxsi mənafelərinin güdazına vermişdi. 1992-ci ilin may ayında 10 gün ara ilə Şuşa və Laçın işğal olundu, 1993-cü ilin aprelində isə Kəlbəcərin işğal altına düşməsi ilə faktiki olaraq Qarabağla Ermənistan arasında coğrafi əlaqə yaradıldı. On minlərlə insanımız yurdlarından didərgin düşərək məcburi köçkünlüyün maddi, mənəvi məhrumiyyətlər, sıxıntılar girdabına yuvarlandı.

Ümumiyyətlə, həmin dövr ölkənin hər yerində qıtlıq, yoxluq, aclıq, səfalət hökm sürür, siyasi və hərbi böhran gün-gündən dərinləşirdi. Digər tərəfdən də hakimiyyətin kreslo davası ölkədə qardaş qanının axıdılması, vətəndaş müharibəsi kimi faciəvi nəticəyə gətirib çıxarmışdı.

Belə bir çətin və ağır dövrdə Azərbaycan xalqı öz milli iradəsini ortaya qoyaraq ayağa qalxdı və qurtuluşuna yol açacaq insanı - Heydər Əliyevi təkidlə Bakıya dəvət etdi. O böhranlı zamanda - 15 iyun 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə Azərbaycanda hakimiyyətə gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqilliyimizin xilaskarı oldu, ölkəmizi xaosdan, vətəndaş qırğınından, müharibədən, dövlət çevrilişlərindən qurtardı. Müasir Azərbaycan tarixinə dövlətçiliyimizin xilaskarı, banisi kimi adını qızıl hərflərlə həkk etdirən Heydər Əliyevin indi böyük qürurla bayram - Milli Qurtuluş Günü kimi qeyd etdiyimiz 15 iyunda hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycan xalqının taleyində dönüş nöqtəsi oldu.

Qüdrətimizi şərtləndirən Heydər Əliyev strategiyası

"Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin simasında güclü lideri seçərək, öz taleyini ona etibar etdi və yanılmadı. Azərbaycan xalqı müdrik xalqdır, dəfələrlə ən çətin anlarda, ən çətin dövrlərdə yeganə düzgün müdrik qərar qəbul etmişdir", - deyə Şuşadan xalqa müraciətində Prezident İlham Əliyevin də söylədiyi kimi, müdrik rəhbər Heydər Əliyevin sayəsində itirilmiş inamı özünə qayıdan Azərbaycan xalqı özünün Milli Qurtuluş Günündən etibarən işıqlı gələcəyə doğru yol aldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkə daxilində, eləcə də beynəlxalq səviyyədə yürütdüyü uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycanı xəyanətkar, satqın AXC-Müsavat cütlüyünün düçar etdiyi fəlakətlərdən, məhrumiyyətlərdən qurtardı, ölkəni sürətli inkişaf yoluna çıxardı. Getdikcə beynəlxalq əlaqələri güclənən Azərbaycanda 1994-cü ilin sentyabrında "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması və yeni neft strategiyasının uğurlu başlanğıcının qoyulması isə ölkəmizin əldə etdiyi ən parlaq nailiyyətlərdən biri kimi tarixə yazıldı. Bununla bağlı İlham Əliyev də xalqa müraciətində demişdir: "Heydər Əliyev neft strategiyası bu gün imkan verir ki, inkişaf edək, Qarabağı, Zəngəzuru yenidən quraq. 1994-cü ildə "Əsrin kontraktı", 1996-cı ildə "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağı üzrə imzalanmış kontrakt bizim bugünkü iqtisadi qüdrətimizi şərtləndirən əsas amildir".

Xalqın adamı

Heydər Əliyev xalqın adamı idi, ürəyi daim xalqla döyünürdü, xalq da ona böyük sevgi, sayğı, hörmət duyurdu. Sadə rəhbər, el adamı olan Ulu Öndər hər zaman xalqın içərisində, xoş gündə də, dar gündə də onunla birgə idi.

Xalqının düçar olduğu qaçqınlıq, məcburi köçkünlük bəlası Ulu Öndəri çox narahat edirdi və buna görə idi ki, hakimiyyətə gəldiyi ilk vaxtlardan adıçəkilən problemin həllini özünün prioriteti elan etmişdi. Uğurlu neft strategiyası sayəsində əldə edilən ilk vəsaitin də məhz qaçqın və məcburi köçkünlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilməsi, ən əsası isə insanlarımızın acınacaqlı vəziyyətdə yaşamağa məcbur olduğu çadır düşərgələrinin ləğvinə başlanılması Ulu Öndərin bu insanlarımıza həssas diqqətinin riqqətləndirici örnəyidir.

Lakin heç şübhəsiz ki, böyük vətənpərvər Heydər Əliyevin gündəliyində duran birnömrəli məsələ torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi idi. Ulu Öndər bütün nitqlərində, məcburi köçkünlərlə olan söhbətlərində, bir gün mütləq işğal altındakı torpaqlarımızın azad olunacağına və məcburi köçkünlərimizin öz yurdlarına qayıdacaqlarına qəti əminliyini, inamını ifadə edirdi.

1994-cü ildə Heydər Əliyevin Ali Baş Komandanlığı altında aparılan uğurlu Horadiz əməliyyatı sayəsində torpaqlarımızın bir qisminin işğaldan azad olunması və Böyük qayıdışa illər əvvəl uğurlu start verilməsi isə işğal altında olan digər ərazilərimizin də azadlığı və insanlarımızın dədə-baba yurdlarına qayıdışının tezliklə gerçəkləşdiriləcəyinin ilk müjdəsi idi.

Xilaskarlıq missiyası

Azərbaycan son 20 ildə Heydər Əliyev amallarının işığında, müəyyənləşdirdiyi düzgün strateji yolda inamla irəliləyərək mühüm nailiyyətlərə imza atıb, möhtəşəm qələbələr qazanıb. Dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən Heydər Əliyev siyasəti sayəsində bu gün Azərbaycan siyasi, iqtisadi, sosial, mədəni və digər sahələrdə sürətli və mühüm inkişaf əldə edib. Ulu Öndər strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən gerçəkləşdirilməsi nəticəsində hazırda Azərbaycan dünyanın ən sayılıb-seçilən ölkələrindən birinə, Cənubi Qafqazda lider ölkəyə çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin illərdən sonra belə, xalqımızın qürurla anacağı və fəxarətlə bəhs edəcəyi tarixi missiyası isə "dəmir yumruq"la torpaqlarımızı işğaldan azad etməsi, müqəddəs ata vəsiyyətini yerinə yetirməsidir. Diplomatik arenada apardığı uğurlu siyasət, mükəmməl sərkərdəlik qabiliyyəti sayəsində yürütdüyü döyüş taktikası sayəsində torpaqlarımızın işğalına cəmi 44 gün ərzində son qoyan Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev xalqımıza 8 noyabr Şuşa Zəfərini ərməğan edib.

Eyni əzm və güclə də bu gün qurucu lider İlham Əliyev Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru dirçəldir, əzəli torpaqlarımıza əbədi qayıdışı gerçəkləşdirir. "Necə ki Ulu Öndərin vəsiyyətini yerinə yetirərək öz doğma torpaqlarımızı azad etdik, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik, aprelin 23-də Azərbaycan-Ermənistan sərhədində sərhəd-buraxılış məntəqəsini qurduq, orada Azərbaycan bayrağını qaldırdıq, ərazi bütövlüyümüzü tam bərpa etdik", - söyləyən dövlət başçısı Ulu Öndərin 100 illiyi münasibətilə Qarabağın baş tacı Şuşadan xalqa təbrik müraciətində vurğuladı ki, mülki missiyamızı - bu gözəl diyarın bərpası missiyasını da şərəflə yerinə yetirəcəyik.

Bundan sonra da Azərbaycan yalnız inkişaf edəcək

Bəli, bu gün Azərbaycanın dünyanın hər yerindən görünən, sayılıb-seçilən ölkəyə çevrilməsi, xalqımızın firavan həyatı, vaxtilə yurdundan didərgin düşən yüzminlərlə insanımızın keçmiş məcburi köçkünə çevrilməsi, 30 ilin ardından Qarabağa və Şərqi Zəngəzura Böyük qayıdışın həyata keçirilməsi Ulu Öndər ideyalarının Prezident İlham Əliyev tərəfindən reallaşdırılmasının parlaq təzahürləridir.

Bu barədə İlham Əliyev Şuşadan belə bəyan etmişdir: "2003-cü ildə prezident seçkiləri ərəfəsində xalqa müraciət edərək demişdim ki, əgər mənə etimad göstərilərsə, mən Heydər Əliyev siyasətinə sadiq qalacağam. Azərbaycan xalqı mənə inandı və mən də sözümdə durmuşam və duracağam. 2003-cü ildən bu günə qədər 20 il keçib. Bu 20 il sürətli inkişaf və tərəqqi illəri olmuşdur. Uzun illər bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf edəcək".

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Tarixi zəfərimiz Azərbaycanın qarşısında geniş imkanlar yaradır. Ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sistemində yeri və rolu daha da möhkəmlənir. Ədalətə və beynəlxalq hüquqa əsaslanan mövqeyimizə dəstək günbəgün artır. Azərbaycan heç kimdən yardım istəmədən yalnız öz iqtisadi qüdrəti hesabına işğaldan azad edilmiş əraziləri yenidən qurur, həmçinin beynəlxalq investorları Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarına investisiya yatırmağa dəvət edir.

Şərqi Zəngəzur böyük investisiya mərkəzinə çevrilir

"Araz Vadisi" Sənaye Parkının ilk obyekti Azərbaycan və Rusiyanın birgə yaratdığı müəssisə oldu

Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının, Türk Dövlətləri Təşkilatının konfranslarında dost və qardaş, tərəfdaş ölkələrin iş adamlarına çağırış edərək onların işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yatırımlar etməsi, müəssisələr yaratması üçün əlverişli imkanların yaradıldığını söyləyir. Məhz həmin çağırışların nəticəsidir ki, bu gün bir neçə dost və tərəfdaş ölkənin böyük investorları Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərində müxtəlif sahələrə yatırımlar edirlər.

Əcnəbi səhmdarların daha çox maraq göstərdikləri məkan isə "Araz Vadisi" Sənaye Parkıdır. Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun Arazboyu ərazisinin əsasən düzənlik relyefə və bölgənin cənub istiqamətində giriş qapısı mövqeyinə malik olması "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkının fəaliyyəti üçün əlverişli şəraiti təmin edir. Sənaye Parkının logistik imkanlar baxımından əlverişli ərazidə yaradılması investorların diqqətini cəlb edən əsas amillərdən biridir. Park yeni salınan magistral avtomobil və dəmir yollarının üzərində yerləşir ki, bu da ərazidən həmin magistral yollara birbaşa giriş-çıxışı təmin edəcək. Bu avtomobil və dəmir yolları Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə Azərbaycandan Türkiyəyə və Türkiyədən Azərbaycana, eləcə də Azərbaycan ərazisindən Rusiyaya yüklərin daşınması üçün yeni əlverişli imkanlar yaradacaq.

İyunun 17-də "Araz Vadisi" Sənaye Parkının ilk müəssisəsinin açılış mərasimi keçirilib. Prezident İlham Əliyevlə Rusiya Federasiyasının Tatarıstan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixanovun iştirakı ilə keçirilən mərasimdə bəlli olub ki, sənaye parkında ilk rezident "Avto Lizinq Azərbaycan" MMC-dir. Rusiya və Azərbaycan birgə müəssisəsi olan müəssisə tərəfindən sənaye parkının 3 hektar ərazisində texniki servis mərkəzi yaradılıb. Mərkəz yük avtomobilləri və kənd təsərrüfatı texnikalarına xidmət göstərilməsi sahəsində hab rolunu oynayacaq. Mərkəzdə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə istifadə olunan 1500-dək avtomobilə, həmçinin yüklərin daşınmasını həyata keçirəcək tranzit avtomobillərə və digər texnikalara peşəkar xidmət göstəriləcək.

Mərkəzdə texniki xidmət bloku, təmir emalatxanası, gözləmə zalı, tədris otağı, anbar, portal tipli avtoyuma məntəqəsi və xidməti otaqlar yaradılıb. Texniki təmir emalatxanasında mühərriklərin və digər aqreqatların, elektrik avadanlıqlarının, pnevmatik və hidravlik qurğuların təmiri sahələri, daxili yanma mühərriklərinin yuyulması məntəqəsi fəaliyyət göstərəcək.

Burada həmçinin mehmanxana, ehtiyat hissələri mağazası və digər xidmət sahələri istifadəyə verilib. Bununla yanaşı, mərkəzdə mobil təmir və texniki servis briqadaları da fəaliyyət göstərəcək ki, bu da işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə istifadə olunan bütün texnikalara yerində xidmət göstərməyə imkan yaradacaq. Ümumi investisiya həcmi 10,2 milyon manat olan müəssisənin inşasına artıq 9,4 milyon manatdan çox investisiya yatırılıb. Müəssisənin fəaliyyətə başlaması məşğulluğun təmin edilməsinə də töhfə verəcək.

Göründüyü kimi, ölkəmizdəki digər mövcud sənaye parklarında olduğu kimi, "Araz Vadisi" Sənaye Parkında da sahibkarlar üçün əlverişli investisiya mühiti formalaşdırılır. Belə ki, sənaye parkının rezidentləri dövlət vəsaiti hesabına hazır infrastrukturla (qaz, işıq, su, kanalizasiya, daxili avtomobil və dəmir yolları, fiber-optik və s.) təmin edilir. Eyni zamanda rezidentlər qeydiyyata alındıqları tarixdən etibarən 10 il müddətinə əmlak vergisindən, torpaq vergisindən, gəlir və ya mənfəət vergisindən, istehsal məqsədilə idxal etdikləri texnikanın, texnoloji avadanlıqların və qurğuların idxalı zamanı əlavə dəyər vergisindən və gömrük rüsumlarından azad olunurlar. Bunlarla yanaşı, İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyi tərəfindən rezidentlərə hər cür təşkilati dəstək göstərilir.

Əlbəttə ki, bütün bunlar da əcnəbi investorların Azərbaycana, xüsusən də Qarabağ və Şərqi Zəngəzura olan marağının artmasına real zəmin yaradır. Tezliklə "Araz Vadisi" Sənaye Parkının rezidentlərinin sayı daha da artacaq və bu da Azərbaycan iqtisadiyyatına öz müsbət təsirini göstərəcək.

Onu da vurğulayaq ki, həmin gün Prezident İlham Əliyev və Rüstəm Minnixanov Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində də olublar. Qonaq Azərbaycanın yalnız öz iqtisadi qüdrəti hesabına keçmiş məcbiri köçkünləri üçün yaratdığı müasir "ağıllı kənd" layihəsi ilə yaxından tanış oub.

Rüstəm Minnixanovun yeni müəssisənin açılışında iştirak etməsi, Ağalı kəndindəki müasir "ağıllı" yaşayış kompleksi ilə tanış olması tarixi zəfərimizin reallıqlarının təqdimatında əhəmiyyətli rol oynamış oldu. Bütün bunlar Azərbaycan-Rusiya iqtisadi münasibətlərinin inkişafına öz müsbət təsirini göstərmiş olacaq.

İlham Əliyev Bakıda Rüstəm Minnixanovla görüşündə də ümidvar olduğunu bildirdi ki, müəyyənləşdirilən əməkdaşlıq proqramı tam şəkildə həyata keçəcək. Dövlət başçısı ərazilərimizin bərpası işinə belə münasibətə görə minnətdarlığını da ifadə etdi.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

20 İyun Qaz Təsərrüfatı İşçilərinin Peşə Bayramı Günüdür

Ölkəmizdə qazlaşdırmanın coğrafiyası genişlənir

Azərbaycan dünyada ən çox qazlaşdırılan ölkələr sırasındadır

Ölkəmizdə iqtisadi islahatlar sosial infrastruktur tədbirləri ilə paralel aparılır. Məqsəd ölkənin iqtisadi inkişafı ilə yanaşı, əhalinin sosial rifahını daha da yaxşılaşdırmaqdır.

Prezident İlham Əliyev nəhəng sosial infrastruktur layihələrinin icrasına başladıqdan sonra Azərbaycanın sosial siması kökündən dəyişdi. Əvvəllər mövcud olan qaz, elektrik enerjisi, su və yol problemləri tədricən aradan qaldırılmağa başladı. Xüsusilə ölkənin qazlaşdırılması istiqamətində icra edilən layihələrin coğrafiyası genişləndi.

Prezident İlham Əliyev ölkədə qazlaşmanın sürətləndirilməsi, əhalinin bu imkandan istifadəni asanlaşdırmaq üçün 2018-ci il 5 mart tarixli sərəncam imzalamışdır. Sərəncamın imzalanmasında məqsəd ölkənin qazlaşmasının səviyyəsini 95 faizə çatdırmaq idi. Bunun üçün gəlmişkən qeyd edək ki, cari ilin sonunadək 59 kənd 102 yaşayış massivinin qazlaşdırılması nəzərdə tutulub.

O da vacib məqamdır ki, qazlaşma sahəsində şəffaflığı təmin etmək məqsədilə yerlərdə birbaşa vətəndaşlarla görüşlər keçirilir. Növbəti görüş SOCAR "Azəriqaz" İB-nin "Səyyar qəbul otağı" Göygöl rayonunda təşkil olunub. Aksiyada bu dəfə müraciətləri həllini tapan abonentlər də iştirak ediblər. Onlar operativ tədbirlərə görə qaz təsərrüfatı işçilərinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Bu arada SOCAR "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin 2 milyon 500 mininci abonentinin adı da məlum olub. O, Göygöl rayonu, Murovdağ qəsəbəsində qeydiyyatda olan Hacıyev Natiq Musa oğludur. Natiq Hacıyev torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən Vətən müharibəsində iştirak edib və döyüş zamanı yaralanıb. Müharibə veteranının yaşadığı fərdi yaşayış evinin qazlaşdırılması işi SOCAR "Azəriqaz" İB tərəfindən təmin edilib. Aparılan hesabatlar zamanı Natiq Hacıyevin 2 milyon 500 mininci abonent olduğu məlum olub. Bu məqsədlə qurum rəsmisi abonentin fərdi yaşayış evini ziyarət edib. Daha sonra istehsalat birliyi adından qazinin ailə üzvlərinə hədiyyə təqdim olunub.

SOCAR-a dövlət əsaslı vəsait qoyuluşundan 100 milyon manat ayrıldı.

Həmin vəsait və digər tədbirlər hesabına ölkədə son illər əhalinin təbii qaza tələbatının təmin edilməsi istiqamətində bir sıra vacib tədbirlər həyata keçirilmiş, qaz təchizatı infrastrukturu yenidən qurulmuş, təbii qazla təchiz olunmayan yaşayış məntəqələrinə qaz kəmərləri çəkilmiş, əhaliyə verilən təbii qazın dəyərinin tam həcmdə ödənilməsini təşkil etmək məqsədilə sayğaclaşma işləri aparılmışdır.

Cari ildə də ölkənin qazlaşdırılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Bu ilin yanvar ayından indiyədək 15 kənd və 25 yaşayış massivinin qazlaşdırılması işləri yekunlaşmışdır. Daha 23 kənd və 19 massivin qazlaşdırılması isə davam edir. Eyni zamanda 11 kənd və 14 yaşayış massivində işlər başa çatmaq üzrədir. Qazlaşdırılma prosesi yekunlaşan ərazilərdə işlərin yenicə görülməsinə baxmayaraq, qazın verilməsi prosesi tam təhlükəsiz şəkildə həyata keçirilir. "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi Fövqəladə Hallar Nazirliyi və digər müvafiq orqanlarla birgə yoxlanışlar apardıqdan sonra həmin bölgəyə qazın verilişi dərhal təmin olunur. Yeri

"Azəriqaz" sahibkarlığın inkişafı üçün üzərinə düşən vəzifələrin icrasına diqqətlə yanaşır. İB-nin KOBİA nümayəndəsinin iştirakı ilə növbəti görüşü "Açıq mikrofon" aksiyası çərçivəsində sahibkarlarla Tovuz rayonunda keçirilib. Görüşdə sahibkarlar qazlaşdırma problemləri ilə bağlı məsələləri birbaşa İstehsalat Birliyinin nümayəndələrinə bildiriblər.

Prezident İlham Əliyev ölkədə qazlaşmanın əhəmiyyəti və əhaliyə edilən güzəştlər barədə demişdir: "Bizdə aparılan qazlaşdırma siyasəti öz konkret nəticələrini verir. Bizim qaz ehtiyatlarımız çoxdur, təbii ehtiyatlarımız da vardır. Biz indi qazı başqa ölkələrə də ixrac edirik. Belə olan halda ilk növbədə Azərbaycan vətəndaşları bu imkanlardan istifadə etməlidirlər".

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

20 İyun Ümumdünya Qaçqınlar Günüdür

Azərbaycan daha məcburi köçkünlər ölkəsi deyil

2020-ci ilin noyabrında qazanılan zəfərlə xalqımız bu ağır yükdən xilas olmuşdur

Bu gün dünyada BMT Baş Assambleyasının 2000-ci il dekabrın 4-də qəbul etdiyi qətnaməyə əsasən, Ümumdünya Qaçqınlar Günü kimi qeyd edilir.

Bu tarix dünyada bayram yox, milyonlarla insanın faciəsi, evindən, yurdundan, vətənindən didərgin düşməsinin anılması günüdür. Bu gün insanlar bir-birini təbrik etmir, belə bir həyatı yaşamağa məcbur olanlar bir-birinə təsəlli verirlər.

Biz də 30 il öz ölkəmizdə bu ili qara gün kimi qeyd etmişik. Amma indi Ümumdünya Qaçqınlar Günü bizim üçün tarixin yaddaşına yazılmış ağrılı-acılı keçmiş bir səhifədir.

Bir əsrə yaxındır ki, ermənilərin təcavüzkar niyyəti nəticəsində insanlarımız dörd dəfə dədə-baba yurdları olan qədim İrəvan torpaqlarını tərk etmək məcburiyyətində qalmışlar. Sonuncu dəfə 1988-ci ildə 250 min etnik azərbaycanlı indi Ermənistan adlanan tarixi torpaqlarından qovularaq Azərbaycana pənah gətirmişlər. Ermənistanın torpaqlarımıza silahlı təcavüzü nəticəsində isə yüz minlərlə soydaşımız Dağlıq Qarabağdan və Şərqi Zəngəzurdan didərgin salınaraq ölkənin 67 rayonunun 1600 məntəqəsində müvəqqəti məskunlaşmaq məcburiyyətində qalmışdı.

BMT Təhlükəsizlik Şurası 1993-cü ildə münaqişənin sülh yolu ilə həlli, işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsi, qaçqın və məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına qaytarılması haqqında 822, 853, 874, 884 nömrəli qətnamələr qəbul etmişdir. Lakin Ermənistan bu qərarların heç birinə əməl etməyərək təcavüzkar niyyətini davam etdirmişdir.

2020-ci ilin sentyabr-noyabrında Azərbaycan Ordusu uğurlu döyüş əməliyyatları keçirərək düşmənin növbəti təcavüzkar niyyətinin qarşısını almış, eyni zamanda BMT-nin qaçqın və məcburi köçkünlərimizin doğma yurdlarına qaytarılması haqqında qəbul etdiyi 4 qətnaməsini təkbaşına icra edərək Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun işğalına son qoymuşdur.

Amma Ermənistanın 30 il davam edən hərbi işğal dövründə ərazilərimiz genişmiqyaslı dağıntılara məruz qalmışdır. Hətta o dərəcədə ki, təcavüzkarlar işğal etdikləri ərazilərdə kütləvi surətdə mina basdırdıqları üçün keçmiş məcburi köçkünlərimizin yurdlarına təhlükəsiz qayıtması üçün hələ də maneələr qalmaqdadır. Təəssüflər olsun ki, düşmən minaladığı ərazilərin xəritələrini bu gün də müxtəlif bəhanələrlə təqdim etmir. Bu isə məcburi köçkünlərin təhlükəsiz və operativ şəkildə geri qayıtmalarını ləngidir.

Bütan bunlara baxmayaraq, hazırda düşməndən azad olunmuş torpaqlarda sürətli abadlıq-quruculuq işləri aparılır. Yenidən tikilən hər bir yol, məktəb, mədəniyyət və dini abidələrin bərpası davamlı, dinc və firavan gələcəyə doğru atılan addımlardır. Fərəhlə qeyd edə bilərik ki, bütün çətinliklərə baxmayaraq, doğma torpaqlarından didərgin düşmüş vətəndaşlarımızın yurdlarına qaydışı başlanıb. Bir zamanlar evlərini göz yaşı içərisində tərk edən insanlar sevinc içərisində evlərinə dönürlər.

Sonda qeyd edək ki, hazırda dünya əhalisinin hər 120 nəfərindən biri qaçqınlıq həyatı yaşamaq məcburiyyətindədir. Milyonlarla insan müxtəlif səbəblərdən doğma yurdundan didərgin düşüb. İndi dünyada yaşayış yerini itirmiş 110 milyondan çox insan var. Bunlar daha çox Ukraynadan, Suriyadan, Liviyadan, Pakistandan, Əfqanıstandan, İrandan məcbur olub qaçqın düşmüş insanlardır.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Laçın həsrəti sona çatır

Daha 13 ailə doğma şəhərinə qayıtdı

Prezident İlham Əliyevin birbaşa nəzarəti altında işğaldan azad olunmuş ərazilərdə başladılan yenidənqurma və bərpa işləri nəticəsində mənfur düşmənin 30 il ərzində xarabalığa çevirdiyi şəhər və kəndlərimizdə həyat yenidən canlanır. Genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri hər ötən gün özünün ən yüksək səviyyəsinə çatır.

Hazırda çiçəklənmə dövrünü yaşayan Şərqi Zəngəzurun dilbər guşəsi olan Laçın rayonu da sürətlə dirçəldilərək abad məkana çevrilir. Rayon yenidən qurulur, Laçın şəhəri başda olmaqla, yaşayış məskənləri bərpa edilir.

Böyük qayıdışın növbəti ünvanı olan Laçın şəhərinə dünən növbəti dəfə 13 ailəlik köç karvanı yola salınıb. Ümumilikdə üçüncü olan bu köç zamanı daha 44 nəfər azadlığına qovuşan Laçına qayıdışın sevincini yaşayıb. Uzun illərin həsrətindən sonra doğma torpaqlara qovuşmuş laçınlıların çöhrəsini bürüyən xoş təbəssüm fəxarət hissi doğurur.

Zövqlə bərpa edilən və yenidən qurulan Laçın

Ermənilərin viran qoyduğu doğma torpaqlarımız "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramı" çərçivəsində gerçəkləşdirilən bərpa və quruculuq işləri sayəsində xeyli dirçəlib. Prezident İlham Əliyev mayın 28-də Laçına qayıdan əhali ilə görüşdə aparılan quruculuq işlərindən bəhs edib. "Biz öz doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad edəndən sonra mən demişdim ki, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik. Cənnətin əgər təsviri varsa, bu gün bax budur. Gözəl təbiət, əzəmətli dağlar, gözəl binalar, evlər - hər şey çox böyük zövqlə yaradılır ki, həm insanlar burada rahat yaşasınlar, həm də Laçın şəhərinin müasir siması Azərbaycanın əldə etdiyi uğurları ilə eyni səviyyədə olsun", - deyə dövlət başçısı bildirib. Doğrudan da Laçının müasir siması şəhərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işlərinin böyük zövq və yüksək keyfiyyətlə aparıldığını təsdiq edir.

Bu bir daha sübut edir ki, keçmiş məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına təhlükəsiz və ləyaqətlə qayıdışı dövlət siyasətinin prioritetlərindəndir. Ona görə də Prezident İlham Əliyevin xüsusi nəzarəti ilə icra edilən Böyük qayıdış proqramı çərçivəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərin dirçəldilməsi istiqamətində işlər intensiv şəkildə həyata keçirilir, keçmiş məcburi köçkünlərin işğaldan azad edilmiş şəhər və kəndlərimizə qayıdışı sürətlə icra olunur.

Təbiətlə vəhdətdə olan şəhər

Laçında keçmiş məcburi köçkünlərin həyat şəraitini yenidən bərpa etmək üçün quruculuq işlərinə hələ ötən ildən etibarən başlanılıb. Laçında 620-si fərdi yaşayış binası olmaqla ümumilikdə 700 bina inşa edilir. Sakinlərin rahat və təhlükəsiz yaşayışı üçün bütün lazımi şərait yaradılır. Ötən gün Laçına yola salınmış 15 ailə ilə birlikdə şəhərdə indiyədək 55 ailənin, yəni 213 nəfərin daimi məskunlaşması təmin edilib. Laçında yaradılmış infrastruktur birinci mərhələdə orada 764 ailənin, təxminən 4 min nəfərin yaşamasına imkan verir.

Bütün bunlar Laçın şəhərinin baş planında da öz əksini tapıb. Yaxın illərdə laçınlı soydaşlarımızın hər birinin doğma yurdlarına qayıdışını təmin etmək üçün şəhərdə quruculuq-abadlıq işləri sürətlə davam etdirilir. Baş planın əsasında Laçın "təbiətlə vəhdətdə olan şəhər" kimi xarakterizə edilir. Qeyd olunur ki, növbəti mərhələdə rayonda iqtisadi şaxələndirmənin təmin edilməsi, ekologiyanın mühafizəsi, "yaşıl enerji" mənbələrindən və müasir texniki infrastruktur texnologiyalarından istifadə kimi məsələlərə diqqət artırılacaq. Baş plana əsasən, Laçın "ağıllı idarəetmə", müasir qabaqcıl təhsil və inklüziv mobillik həlləri ilə seçilən innovativ mərkəzə çevriləcək.

Ümumiyyətlə, coğrafi baxımdan mühüm strateji mövqedə yerləşən Laçında keçmiş sakinlərin orada yenidən məskunlaşdırılması Qarabağ və Şərqi Zəngəzura Böyük qayıdışın vacib mərhələsidir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur əzəli sahiblərinə qovuşurlar

Laçın rayonu nəhəng bərpa-yenidənqurma işlərindən və məskunlaşma mərhələsindən sonra təkcə Şərqi Zəngəzurun deyil, bütövlükdə Azərbaycanın iqtisadi inkişafına xüsusi töhfə verən bölgələrimizdən birinə çevriləcək. Bütövlükdə, 10 mindən çox vətəndaşımızın yaxın illərdə Laçın rayonuna qayıdacağı proqnozlaşdırılır. Ona görə də rayon sakinləri üçün keyfiyyətli həyat şəraiti yaratmaqdan ötrü fasiləsiz addımlar atılır. Görülən böyük işlərin nəticəsidir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərə köç edən digər soydaşlarımız kimi, bu gün laçınlılar da yurda qayıdışın sevincini yaşayır, Prezident İlham Əliyevə dərin minnətdarlıqlarını ifadə edirlər.

Sürətlə dirçələn Qarabağ və Şərqi Zəngəzur dövlətimizin, xalqımızın quruculuq əzminin bariz nümunəsinə çevrilib. Görünən odur ki, Vətən müharibəsi zamanı göstərilən milli birlik postmünaqişə dövrünün quruculuq və abadlıq mərhələsinə daşınıb. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, indi qurub-yaratmaq vaxtıdır: "Bugünkü Laçın şəhərinin siması, - halbuki qeyd edirəm, bu, sadəcə olaraq, birinci mərhələdir, - göstərir ki, biz qurub-yaradan xalqıq və göstərir ki, bu torpaq bizimdir".

Otuz ilə yaxın işğal altında qalmış torpaqlarımızın azadlığa qovuşması arzusu ilə yaşayan Azərbaycan xalqının bu gün də nümayiş etdirdiyi milli birlik doğma yurdlarımıza yeni nəfəs gətirir. Biz tezliklə nəinki laçınlıların, eləcə də Qarabağ və Şərqi Zəngəzur həsrəti ilə yaşayan bütün soydaşlarımızın simasında doğma yurda dönüşün sevincini görəcəyik. Vandallığa məruz qalmış ərazilərimiz bərpa olunduqca bütün keçmiş məcburi köçkünlər öz doğma evlərinə geri qayıdacaqlar.

Nəzrin QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

"Muğam aləmi"

VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı

İyunun 18-də Bakıda "Muğam aləmi" VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı başlayıb. Festival Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı, Elm və Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dəstəyi ilə keçirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, festivala Heydər Əliyev Sarayında "Alim Qasımov və onun qonaqları" adlı konsertlə start verilib. Konsertdə dövlət və hökumət rəsmiləri, tanınmış elm və mədəniyyət xadimləri, eləcə də muğamsevərlər iştirak ediblər.

Konsertdən əvvəl AZƏRTAC-a müsahibə verən Xalq artisti Alim Qasımov festivalın əhəmiyyətindən və ölkəmizdə muğam sənətinə göstərilən diqqət və qayğıdan danışıb. Görkəmli xanəndə bildirib ki, son illərdə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan muğamının qorunması və təbliği istiqamətində mühüm layihələr reallaşdırılıb: "Bu gün dünyanın çox yerində muğamlarımıza böyük maraq var. Xüsusilə ölkəmizdə keçirilən muğam festivalları, televiziya muğam müsabiqələri bu nadir sənət növünün həm yaşadılması, həm də gələcək nəsillərə ötürülməsində böyük rol oynayır. Bu sırada "Muğam aləmi" festivalının da xüsusi yeri var. Bu festival 2009-cu ildən Bakıda keçirilir. "Muğam aləmi" Beynəlxalq Musiqi Festivalı dünya musiqiçilərinin eyni səhnədə çıxışı və ortaq musiqi dəyərlərinin paylaşılması baxımından olduqca təqdirəlayiqdir. Bu işdə əməyi olanlara minnətdarlığımı bildirirəm".

Konsertdə muğamı müasir musiqi cərəyanları ilə sintez edən görkəmli xanəndə, Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Alim Qasımov, Əməkdar artist Fərqanə Qasımova, Əfqan rübabı və Hind sarodunun dünyaşöhrətli ifaçısı Daud Xan Sadozai, xoreoqraf, muğamla rəqs hərəkətlərini sistemləşdirən tədqiqatçı, 2004-cü ildə Kraliça Elizabetin "Almaz" medalına layiq görülən Saşar Zərif və Türkiyənin xalq musiqi sənətçisi Senem Akdemir çıxış ediblər.

"Muğam aləmi" Beynəlxalq Musiqi Festivali ilk gündən etibarən Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın dəstəyi və himayəsi altında keçirilir. Festival irimiqyaslı beynəlxalq mədəni tədbir olub, lad sistemlərinə əsaslanan unikal musiqi fenomeninin bütün təzahürlərini əhatə edir. Bu festival regionların ənənəvi musiqi mədəniyyətlərinin bir çox görkəmli nümayəndələrini, eyni zamanda gənc musiqiçi, bəstəkar, tədqiqatçı, təbliğatçı və həvəskarlarını bir araya toplayıb bölgələrdəki mövcud vəziyyətin və orada formalaşmaqda olan ənənələrin nümayiş olunduğu beynəlxalq müstəviyə çevrildi. Festival müxtəlif ənənəvi və yeni musiqi janr və üslublu əsərlərdən ibarət silsilə konsertlər, beynəlxalq elmi simpozium və ənənəvi musiqi ifaçılarının müsabiqəsindən ibarətdir.

Əvvəlki müsabiqələrdə bir çox ölkə və regionlardan gənc ifaçılar arasından xüsusi istedadı olanlar üzə çıxarılıb və onların sırasından bəzi mükafatçı və iştirakçılar dünya musiqisinin beynəlxalq səhnəsində artıq parlayıblar. "Alim Qasımov və onun qonaqları" adlı konsertdə əsrarəngiz ifalar gecəyə gələnlərə xoş duyğular bəxş edib.

Xalq artisti Mənsum İbrahimov təəssüratlarını AZƏRTAC ilə bölüşərək deyib ki, 44 günlük tarixi zəfərimizdən sonra ilk dəfədir "Muğam aləmi" Beynəlxalq Musiqi Festivalı təşkil olunur. Bu festival muğam sənətimizin inkişafına böyük təkan verir: "Bu işdə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın çox böyük dəstəyi və qayğısı var. Qürurverici haldır ki, biz bu tədbirə Bakıda başlayır, Şuşada və digər bölgələrimizdə davam etdirəcəyik. Artıq Qarabağımızı azad etmişik. Oradan artıq güllə səsi yox, muğamımızın səsi gəlir. Bizim mədəniyyətimiz, musiqimiz inkişaf edir. Festival çərçivəsində iyunun 19-dan artıq Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsi başlayır və üç gün ərzində davam edəcək. Həm Azərbaycandan, həm də müxtəlif ölkələrdən olan ifaçılar bu müsabiqədə iştirak edəcəklər. Düşünürəm ki, bu, ölkəmizin həm turizmi, həm də mədəniyyətimizin inkişafı üçün çox vacibdir".

"Muğam aləmi" VI Beynəlxalq Musiqi Festivalını sənət adamları üçün böyük bir bayram hesab edən görkəmli tarzən, Xalq artisti Zamiq Əliyev deyib ki, Azərbaycan muğamının qorunması və təbliği son illərdə dünya miqyasında diqqət mərkəzində saxlanılan vacib məqamlardandır. Azərbaycan muğamının UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Reprezentativ Siyahısına daxil edilməsi bu musiqi ənənəsinə hopmuş böyük bədii dəyər və mədəniyyətlərarası potensialı sübut edir. Çox şadam ki, ölkəmizdə bu sənətə böyük və tükənməz sevgi var və muğam sənətinə xüsusi diqqət göstərilir. Bu işdə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın əziyyətləri danılmazdır".

Qeyd edək ki, festivalın birinci günü həm də Milli Konservatoriyada Xalq artisti Ənvər Sadıqov və Əməkdar artist Emil Əfrasiyabın konsertləri keçirilib.

İyunun 19-da festival Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, Milli Konservatoriya və Daş Salnamə Muzeyində Azərbaycandan Əməkdar artist Elçin Şirinov və bir sıra muğam ifaçılarının, Əfqanıstandan Daud Xan Sadozai və İrandan Mahan Mirarabın konsertləri ilə davam edəcək. İyunun 19-da, həmçinin festival çərçivəsində Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsi start götürür.

❖ ❖ ❖

İyunun 19-da Azərbaycan Milli Konservatoriyasında "Muğam aləmi" VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsinin birinci turunun ilk mərhələsi təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsi xanəndə və instrumental ifaçılıq kateqoriyaları üzrə təşkil edilib. Müsabiqənin xanəndə və instrumental ifaçılıq kateqoriyaları üzrə münsiflər heyətinin sədri, Milli Konservatoriyanın rektoru, Xalq artisti Siyavuş Kərimi, üzvləri isə Böyük Britaniyadan tanınmış musiqi nəşri olan "Songlines" jurnalının baş redaktoru Simon Broughton, İraqdan musiqiçi, ud ifaçısı, artisti Nasir Şamma (Naseer Shamma), Özbəkistandan "Soqdiana" Dövlət Ənənəvi Alətlər Kamera Orkestrinin yaradıcısı və dirijoru Firuzə Abdurahimova, Türkiyədən Beynəlxalq Ənənəvi Musiqi Şurasının Türkdilli Dünya Musiqisi üzrə tədqiqat qrupunun sədri Abdullah Akatdır.

Müsabiqənin dinləmələrindən əvvəl AZƏRTAC-a müsahibə verən münsiflər heyətinin sədri, Xalq artisti Siyavuş Kərimi festivalın əhəmiyyətindən və ölkəmizdə muğam sənətinə göstərilən diqqət və qayğıdan danışıb. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təşkil olunan bu cür layihələrin Azərbaycan muğamının qorunması və təbliği istiqamətində önəmini qeyd edib.

Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsində Azərbaycanla yanaşı, İran, İsrail, Özbəkistan və Türkiyədən ümumilikdə 22 ifaçı iştirak edir. Birinci yer uğrunda instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə 12, xanəndəlik kateqoriyası üzrə isə 10 ifaçı mübarizə aparır.

Müsabiqədə ölkəmizi instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə 5, xanəndəlik kateqoriyası üzrə isə 4 ifaçı təmsil edir. Xanəndəlik kateqoriyasında Mirəli Sarızadə, Xəyal Hüseynov, Zümrüd Məmmədova, Daşqın Kürçaylı, instrumental ifaçılıq kateqoriyasında isə Vaqif Təhməzov, Cahandar Mikayılov, Bayraməli Əliyev və Soltan Nadirov Milli Muğam Müsabiqəsində ilk 3 yeri tutmuş ifaçılardır. İnstrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə ölkəmizi təmsil edən digər ifaçı Anar Vəlizadə isə Milli Konservatoriyanın tələbəsidir.

Müsabiqə üzrə ilk dinləmələr instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə aparılıb. Bu kateqoriyada püşkatmada adları çıxan 6 iştirakçı - Bayraməli Əliyev, Sultan Nadirov, Vaqif Təhməzov (Azərbaycan), Zilola Ruziyeva, Jahongir Otamurodov, Shoxijohan Yoriev (Özbəkistan), xanəndəlik kateqoriyası üzrə olan püşkatmada isə 5 iştirakçı - Daşqın Kürçaylı, Zümrüd Məmmədova (Azərbaycan), Mohiçehra Şahmurotova, Ramziddin Ergashev, Dostmurod Negmurodov (Özbəkistan) öz ifalarını təqdim ediblər.

İyunun 20-də keçiriləcək müsabiqənin birinci turunun növbəti mərhələsində isə instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə digər 6, xanəndəlik üzrə 5 ifaçının dinləmələri təşkil ediləcək. Qeyd edək ki, dinləmələrdən sonra ikinci tura keçən ifaçılar arasından qaliblər seçiləcək. Müsabiqənin ikinci turu iyunun 21-də keçiriləcək.

Festivalın iyunun 25-də Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək yekun konsertində qaliblərin mükafatlandırılması olacaq. Müsabiqənin xanəndə və instrumental ifaçılıq üzrə qaliblərini Azərbaycan, Böyük Britaniya, İraq, Özbəkistan və Türkiyədən olan beynəlxalq münsiflər heyəti seçəcək. Hər iki kateqoriyada 1-ci, 2-ci və 3-cü yerlər, eləcə də Qran-pri üzrə mükafatlar təqdim ediləcək.

"Muğam aləmi" VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı, Elm və Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dəstəyi ilə keçirilir.

Qarabağdan reportaj

Quruculuğun Şuşa zirvəsi

Qarabağın tacı, Vətən müharibəsində zəfərimizin zirvəsi olan Şuşa sürətlə dirçəlir, tarixi şöhrətini özünə qaytarır. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı ilə bərpa olunan Şuşada ötən iki il yarımda aparılan bərpa və quruculuq işlərinin miqyası olduqca möhtəşəmdir. Bu günlərdə Şuşa səfərində bir daha şəhərdə aparılan bərpa və quruculuq işləri ilə tanış olduq.

Azərbaycanın tarixi, mədəni və mənəvi irsi

Şuşa Azərbaycanın tarixidir, mədəniyyətidir. 271 yaşlı Şuşa Azərbaycanın mənəviyyatıdır. Bu əsilzadə şəhər öz memarlığı ilə, Azərbaycanın mədəniyyətinə, ədəbiyyatına, incəsənətinə verdiyi əzəmətli və möhtəşəm töhfələrlə xalqımızın tarixində özünəməxsus yer tutur. Ona görə Vətən müharibəsində Şuşanın işğaldan azad edilməsinin xalqımız üçün həm tarixi-siyasi, həm də mənəvi əhəmiyyəti vardı.

Bu şəhər həm də xalqımızın elə bir mənəvi xəzinəsidir ki, işğal dövründə Ermənistan nə qədər cəhdlər göstərsə də, Şuşanın qamətini əyə bilməyib. İşğalçılar nə qədər çalışsalar da, şəhərin tarixi simasını dəyişə, onu erməniləşdirə bilməyiblər. Şuşanın keçmişini silmək üçün bütün cəhdləri uğursuz alınıb, ona görə şəhərə qarşı vandallıq ediblər, tarixi binaları, məscidləri dağıdıblar.

Bəli, bu əzəmətli şəhəri Azərbaycandan, xalqımızdan qoparmaq sadəcə mümkün deyil. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, Şuşa ayaqdadır, Şuşa sınmayıb, Şuşa əyilməyib! Mənfur düşmən nə qədər çalışsa da, Şuşanın simasını dəyişdirə bilməyib.

İndi Şuşa həm sürətlə bərpa olunur, həm də evsahibliyi etdiyi müxtəlif məzmunlu tədbirlərlə Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki zəfərini bütün dünyaya bəyan edir.

Şəhərin bərpası sürətlidir

Ötən iki ildən artıq dövrdə Şuşada xeyli bərpa işləri görülüb. Natəvan, Bülbül və Üzeyir bəy Hacıbəylinin güllələnmiş heykəlləri əvvəlki yerlərinə - Şuşa şəhər mərkəzi meydanına qaytarılıb. "Xan qızı" bulağı bərpa edilib. Qısa vaxtda Heydər Əliyev Fondu tərəfindən dahi Azərbaycan şairi və ictimai-xadimi Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbərə kompleksində təmir-bərpa və yenidənqurma işləri aparılıb. Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir bəy Hacıbəylinin heykəli və dahi Azərbaycan şairi Molla Pənah Vaqifin büstü qoyulub. Xalq artisti Bülbülün ev-muzeyi bərpa edilib. Qala divarlarında bərpa işləri aparılıb. Şuşadakı Rəsm Qalereyası, Xalçaçılıq Qalereyası da şəhərin bərpa olunan binaları sırasında yer alır. "Xarıbülbül" və "Qarabağ" hotelləri isə Şuşaya gələn qonaqların istifadəsindədir. Şəhərin su və enerji təchizatı da yoluna qoyulub.

Qeyd edək ki, Şuşada quruculuq işlərinin bir qismi, o cümlədən tarixi binaların bərpası Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilir. Fondun bu sahədə şəhərdə həyata keçirdiyi layihələr çərçivəsində Şuşanın tarixi, mədəni və dini abidələri sürətlə bərpa edilir. Baş çəkdiyimiz Yuxarı Gövhər ağa və Saatlı məscidləri də fond tərəfindən tam bərpa edilib. Məlum olduğu kimi Şuşa işğal altında olduğu müddətdə hər iki məscid ermənilər tərəfindən dağıdılmışdı. 2021-ci ilin sonlarından başlanılan konservasiya və bərpa işləri çərçivəsində məscidlərin ilkin memarlıq üslubu təmin olunub, ermənilər tərəfindən edilmiş müdaxilələr tam aradan qaldırılıb.

Şuşada Mehmandarovların malikanəsinə də baş çəkdik. XVIII əsrdə inşa olunan və Şuşanın ən möhtəşəm evlərindən olan Mehmandarovların malikanəsində yalnız Qarabağın deyil, bütün Azərbaycanın fəxrinə, qüruruna çevrilmiş şəxsiyyətlər dünyaya gəlib, yaşayıblar. Təsadüfi deyil ki, bu ev Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Şuşada bərpa edilən ilk tarixi-memarlıq obyektlərinin sırasına salınmışdı. Malikanə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın şəxsi nəzarəti və himayəsi ilə 2021-ci ilin oktyabr ayından Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yeni Şuşanın qədim nümunəsi kimi bərpa edilib.

Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialı da yenidən qurulub. İşğal dövründə bina yararsız hala düşdüyündən və tarixi görkəminə müdaxilələr edildiyindən burada 2021-ci ildən etibarən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa işlərinə başlanılmışdı. Görülmüş işlər nəticəsində binanın tarixi siması özünə qaytarılıb.

Şəhərdə bərpa olunan ünvanlardan biri Yaradıcılıq Mərkəzidir. Mərkəzin hazırkı binası ölkə əhəmiyyətli memarlıq abidəsi siyahısındadır. Öyrənirik ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən 2022-ci ildən aparılan bərpa işləri zamanı bina ilkin vəziyyətinə qaytarılıb.

Şuşa Elektrik Şəbəkələrinin İnnovativ Texnologiyalar Mərkəzi də şəhərdə aparılan kompleks bərpa və quruculuğun nümunəsidir. Bu mərkəz şəhərin enerji təchizatını ən müasir çağırışlar əsasında təmin edilməsində böyük rol oynayacaq.

Qeyd etdiyimiz kimi, "Xarıbülbül" və "Qarabağ" hotelləri Şuşaya gələn qonaqların istifadəsindədir. Artıq onların sırasına biri də qoşulub. Ötən ay istifadəyə verilən Şuşa Hotel-Konqres Mərkəzi Kompleksi həm də şəhərin yeni ünvanıdır.

2021-ci ildən inşasına başlanılmış bu kompleks Şuşanın mərkəzində yerləşir. Xatırladaq ki, kompleksin yerləşdiyi ərazidə işğal dövründə separatçı rejim "parlament" binasının tikintisini planlaşdırırdı. Lakin niyyətləri gözlərində qaldı. Elə müharibə günlərində həmin ərizidə xeyli sayda işğalçı məhv edildi.

Heydər Əliyev, 8 Noyabr, Dəmir yumruq, Zəfər, Qarabağ küçələri…

Şuşanın küçələri də yenidən qurulur. Bu çərçivədə küçələrin adları həm də Vətən müharibəsindəki zəfərimizi, dövlətçiliyimizi, tariximizi ehtiva edir. Yenidən qurulan küçələrin Heydər Əliyev, 8 Noyabr, Dəmir yumruq, Zəfər, Qarabağ, Atatürk, Pənahəli xan adlandırılması Vətən müharibəsindəki qələbəmizi, tariximizə, milli irsimizə dərin ehtiramı, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığını özündə təcəssüm etdirir.

Şəhərdə həm də yeni yaşayış kompleksləri yaradılır. Ötən il 23 binadan ibarət ilk yaşayış kompleksinin inşasına başlanılıb. Ötən ay isə 17 binadan ibarət 2-ci yaşayış kompleksinin təməli qoyulub. Doğma şəhərlərinə geri qayıdacaq şuşalılar tezliklə yeni mənzillərdə yaşayacaqlar.

Şuşa Realnı Məktəbinin binasında, Şirin su hamamında, Sadıqcanın evində bərpa işləri davam edir. Ümumiyyətlə isə şəhərin bərpası kompleks şəkildə həyata keçirilir. Hər küçə, hər ev, hər bir mədəni və tarixi abidə diqqət mərkəzindədir. Ən əsası odur ki, mədəniyyət paytaxtımızın bərpa və yenidənqurulması layihələri Şuşanın özünəməxsus memarlıq ənənələrinə və xalqımızın milli dəyərlərinə söykənir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Bakı-Şuşa-Bakı

İqtisadi azadlığın sınanmış modeli

Bu model kiçik qəsəbəni dünyanın ticarət və maliyyə mərkəzinə çevirə bilir

Ələt Azad İqtisadi Zonasının yaradılması bütün ölkələrdə olduğu kimi, xarici ticarət strategiyasının bir forması olaraq iqtisadiyyatın davamlı inkişafı və rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına xidmət edir.

Ölkəmizin logistika və nəqliyyat mərkəzi kimi mövqeyinin gücləndirilməsi, eləcə də şaxələndirilmiş nəqliyyat infrastrukturundan daha səmərəli istifadə edilməsi təkcə bizim deyil, qonşu ölkələrin iqtisadiyyatının da inkişaf dinamizmini artıracaq.

Ələt qəsəbəsi beynəlxalq avtomobil və dəmir yollarının keçdiyi ən əlverişli nöqtədə yerləşir. O cümlədən Azərbaycan da dünyanın böyük bazarlarına elə də uzaq deyil. Bu isə azad ticarət zonasının iqtisadi səmərəliliyini artırmaqla onun Mərkəzi Asiya, İran, Rusiya, Türkiyə, Yaxın Şərq bazarlarına xidmət etməsinə imkan verəcək.

Bəs azad iqtisadi zona nədir və onun səmərəsi nədən ibarətdir? 1973-cü il mayın 18-də Yaponiyanın Kioto şəhərində keçirilmiş gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi və harmonikləşdirilməsi üzrə beynəlxalq konvensiyada göstərilir ki, azad zona (free zone) dedikdə, ölkə ərazisinin hər hansı bir hissəsi başa düşülür. Bu ərazidə məhsullara milli gömrük ərazisindən kənarda olan bir obyekt kimi baxılır. Ona görə də onlar gömrük nəzarətindən keçirilmir, vergiyə cəlb edilmir, yaxud da tamamilə ləğv olunur. Həmin güzəştlər ona görə edilir ki, yerli şirkətlər dünya bazarlarında rəqabət gücünə malik ola bilən məhsul istehsal etsinlər. Bu həm də regiona marağı olan şirkətlərin cəlb edilməsi üçün bir stimuldur.

Xüsusi iqtisadi zonalar, əsasən, XX əsrin ikinci yarısından etibarən ABŞ, Yaponiya, Koreya, Çin və başqa ölkələrdə yaradılmağa başlanıb. Dünya Bankının hesabatlarına əsasən, 130 ölkədə 4000-dən çox xüsusi iqtisadi zona mövcuddur ki, onların da qlobal ixracda çəkisi 200 milyard dollardan artıqdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, azad iqtisadi zonaların yaradılması qısamüddətli bir proses deyil. Rusiyada, hətta Avropanın bir çox inkişaf etmiş ölkələrində azad zonanın yaradılması və formalaşdırılması xeyli vaxt və iradə tələb edib. Bu da onu deməyə əsas verir ki, azad iqtisadi zona ölkənin xüsusi rejim altında fəaliyyət göstərən bir ərazisidir.

Dünyada ən çox tətbiq olunan bu üsuldan istifadə edən Çin və ABŞ-dir. Bu ölkələrdə iqtisadi zonaların fəaliyyəti onları nümunəvi ölkələr sırasına çıxarıb. Amma biz BƏƏ-nin Dubay şəhərini misal çəkəcəyik. 1940-cı ilə qədər Dubay kiçik yaşayış məntəqəsi olub. 1979-cu ildə Cəbəl Əli limanının tikilməsi, ardından isə onun ətrafında azad iqtisadi zonanın salınması kiçik yaşayış məntəqəsini müasir dünyanın əsas ticarət və maliyyə mərkəzinə çevrilməsinə səbəb oldu. Azad iqtisadi zona Dubayın sürətli inkişafına çox böyük təkan verdi. Şərq-Qərb yolunun üzərində yerləşən şəhərdə bu gün dünyanın məşhur şirkətləri yaranmış güzəştlərdən səmərəli istifadə edirlər.

"Free Trade Zone" modelindən uğurla istifadə edən ölkələrdən biri də qardaş Türkiyədir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Türkiyənin Bosfor boğazında dəmir yolu xəttini istifadəyə verməsi ilə Trans-Avropa və Trans-Asiya dəmir yolu şəbəkələrinin birləşməsi Ələt Azad İqtisadi Zonasının da əhəmiyyətini artırır. Belə ki, bununla Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə ərazilərindən keçən yüklərin Avropa və Asiyaya çatdırılması təmin olunacaq. Zonanın fəaliyyəti Çin, Hindistan, İran, Rusiya və Mərkəzi Asiya regionu ilə Türkiyə və Qərb dövlətləri arasında ticarətin inkişafında və daha da sürətləndirilməsində böyük rol oynayacaq. Azərbaycan tranzit ölkə olaraq öz imkanlarını genişləndirə biləcək və ölkə ərazisi üzərindən daha çox yükdaşımalara nail olunacaq ki, bu da dövlət gəlirlərinin və büdcəyə daxil olan vəsaitin artmasına gətirib çıxaracaq. Eyni zamanda Şərq-Qərb yolunun üzərində olan Azərbaycanda Ələt Azad İqtisadi Zonasına qoyulan xarici investisiyaların həcmi davamlı artacaq. Bu isə yeni müəssisələrin yaradılması ilə müşayiət ediləcək. Hər yeni müəssisə isə yeni iş yerləri olaraq sosial güvənlik deməkdir.

Onu da qeyd edək ki, paytaxtdan bir qədər aralıda yerləşən Ələt Azad İqtisadi Zonasının yaradılması üçün qanunvericilik bazasının uyğunlaşdırılmasına ehtiyac duyulmadı. Çünki Azərbaycanda qanunvericilik bazası təkmil olduğu üçün bu sahənin inkişafında heç bir maneə yoxdur. Bu gün zonanın inkişafı üçün münbit şəraitin daha çox olduğu Azərbaycanda icra ediləcək layihələr onu beynəlxalq loqistika və nəqliyyat sektorunda beynəlxalq qovşağa çevirəcəyinə ümid verir. Həmin layihələr Azərbaycanın geosiyasi önəmini böyük dərəcədə artıracaq, ona Avrasiya məkanında regional əməkdaşlıq üçün əvəzolunmaz ölkə statusu qazandıracaq.

Xəbər verildiyi kimi, bu günlər Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Ələt Azad İqtisadi Zonasının birinci mərhələsinin açılışı oldu. Bildirildi ki, sənaye zonasında çalışanların aldıqları yüksək məbləğdə maaşa gəlir vergisi tətbiq edilmir. Yüksəkixtisaslı əcnəbi işçilər üçün sosial sığorta ödənişləri könüllü, yerli işçilər üçün isə məcburi xarakter daşıyır. Əcnəbi hüquqi və fiziki şəxslərin Ələt Azad İqtisadi Zonasında mülkiyyət sahibi olmasına heç bir məhdudiyyət qoyulmur. Xarici investorlar üçün yerli tərəfdaş və səhmdar tələbi yoxdur. İnvestorların əmlakı heç bir halda milliləşdirilə bilməz və Ələt Azad İqtisadi Zonası Səlahiyyətli Qurumu investorların əmlakını bu və ya digər məhdudiyyətlərdən qorunmasına təminat verir və onların əqli mülkiyyət hüquqları tam qorunur.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Mühasiblərin peşəkarlıq sertifikasiyası

Bunun üçün müəyyən edilmiş müddət sona yaxınlaşır

Dünyada mühasibatlıq sahəsinə dair müəyyən tələblər var ki, bunlardan da biri mühasiblərin peşəkarlıq sertifikatına malik olmasıdır. Mühasiblərin peşəkarlıq sertifikasiyasına cəlb olunması isə, adətən, qanunvericiliklə təsbit olunur.

Respublikamızda da peşəkar mühasib hüququnu əldə etmək üçün qanunvericiliklə qarşıya müəyyən tələblər qoyulub. Beynəlxalq standartlara uyğun olan bu tələblərə əsasən peşəkar mühasib hüququnu əldə etmək üçün ilk növbədə bu sahədə müvafiq sertifikata sahib olmaq lazımdır. Yalnız sertifikat əldə etmiş mühasiblər həmin sertifikatın növünə uyğun peşəkar mühasib xidməti göstərmək hüququna malikdirlər.

Maliyyə Nazirliyi yanında Maliyyə Elm-Tədris Mərkəzindən verilən məlumata görə, Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşəkar mühasib sertifikatının verilməsi prosesinin təşkili, imtahanların keçirilməsi və peşəkar mühasib sertifikatı almış şəxslərin dövlət reyestrinin aparılması Qaydaları"na əsasən, respublikamızda sertifikatlaşdırma ikimərhələli imtahan vasitəsilə həyata keçirilir. Belə ki, imtahanın birinci mərhələsi mühasibat uçotu, ikinci mərhələsi isə büdcə, vergi, mülki və əmək qanunvericiliyi üzrə sualları əhatə edir. Lakin Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları və Kiçik və Orta Sahibkarlıq Subyektləri üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları üzrə peşəkar mühasib sertifikatlarını əldə etmək üçün müraciət etmiş namizədlər beynəlxalq səviyyədə tanınmış sertifikatlara malik olduqları təqdirdə Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi Qaydalara əsasən, imtahanın birinci mərhələsindən azad edilirlər. Belə namizədlər yalnız imtahanın ikinci mərhələsində büdcə, vergi, mülki və əmək qanunvericiliyi üzrə suallara cavab verirlər. Bir məsələ də var ki, mühasiblərin qarşısında hansı imtahanın birinci, hansının ikinci verilməsi ilə bağlı tələb qoyulmur. Yəni mühasib istədiyi mərhələdən sertifikasiya imtahanlarını verə bilər.

Onu da əlavə edək ki, paylarının nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin, qiymətli kağızları fond birjasında dövriyyədə olan hüquqi şəxslər istisna olmaqla, digər ictimai əhəmiyyətli qurumların, iri və orta sahibkarlıq subyektlərinin, büdcə təşkilatlarının və illik maliyyə hesabatlarını və ya birləşdirilmiş maliyyə hesabatlarını dərc edən publik hüquqi şəxslərin baş mühasibləri tərəfindən peşəkar mühasib sertifikatının əldə edilməsi ilə bağlı Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilmiş müddət də sona yaxınlaşır.

Belə ki, iri və orta sahibkarlıq subyektlərinin, paylarının nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin və qiymətli kağızları fond birjasında dövriyyədə olan hüquqi şəxslər istisna olmaqla, digər ictimai əhəmiyyətli qurumların baş mühasibləri 2023-cü il dekabrın 30-dək müvafiq peşəkar mühasib sertifikatına malik olmalıdırlar.

İllik maliyyə hesabatlarını və ya birləşdirilmiş maliyyə hesabatlarını dərc edən publik hüquqi şəxslərin 2023-cü il yanvarın 1-dək işə qəbul edilən, habelə büdcə təşkilatlarının 2023-cü il yanvarın 1-dək işə qəbul edilən baş mühasibləri isə 2024-cü il 30 dekabradək peşəkar mühasib sertifikatı almalıdırlar.

Bununla yanaşı, bir vacib nüansı da vurğulamaq lazımdır ki, Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən, illik maliyyə hesabatlarını və ya birləşdirilmiş maliyyə hesabatlarını dərc edən publik hüquqi şəxslər və büdcə təşkilatları 2023-cü il yanvarın 1-dən sonra müvafiq peşəkar mühasib sertifikatına malik olmayan baş mühasibləri işə qəbul edə bilməzlər.

Bütövlükdə, peşəkar müsahib hüququna malik olmaq zamanın çağırışı olmaqla yanaşı, qanunla qarşıya qoyulmuş tələbdir. Bununla bağlı Azərbaycan qanunvericiliyində müəyyən edilmiş güzəşt və azadolmalar göstərir ki, respublikamızda peşəkar mühasib olmaq istəyənlər üçün hərtərəfli imkanlar və münbit şərait mövcuddur.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin layihələri – Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsində, Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsində və Gəncə Yaşayış Kompleksində mənzillərin güzəştlə satışı barədə

ELAN

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Xarici dairəvi yolu "6" ünvanında yerləşən Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə 436 mənzilin, Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, Hövsan qəsəbəsi, Hava Limanı-Zığ şosesi 8-ci km, "10L" ünvanında yerləşən Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə 510 mənzilin, Gəncə şəhəri, Azərbaycan Bayrağı küçəsində yerləşən Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə 243 mənzilin, ümumilikdə 1189 mənzilin satışı 29 iyul 2023-cü il tarixində saat 11:00-da başlayacaq və 11 avqust 2023-cü il tarixi saat 11:00-dək davam edəcəkdir.

"Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəştlə əldə etməsi Qaydası"na uyğun olaraq **gözləmə qaydasında mənzillərin seçimi** 3 avqust 2023-cü il tarixində saat 11:00-da başlayacaq və 11 avqust 2023-cü il tarixi saat 11:00-dək davam edəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 noyabr 2016-cı il tarixli 1113 nömrəli Fərmanına əsasən Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzillərin əldə edilməsi "Elektron hökumət" portalı üzərində (www.e-gov.az) "Güzəştli mənzil" sistemi vasitəsilə elektron qaydada həyata keçirilir.

Yalnız "Güzəştli mənzil" sistemində elektron kabinetə sahib olmuş vətəndaşlar mənzil almaq hüququna malikdir. Elektron kabinetə sahib olmuş bütün vətəndaşlar qeydiyyat tarixindən və sıra nömrəsindən asılı olmayaraq mənzillərin seçimində bərabər hüquqa malikdir.

"Güzəştli mənzil" sistemindən istifadə qaydası ilə bağlı ətraflı məlumatla, o cümlədən mətn və video formatlı təlimatlarla www.mida.gov.az internet saytının ana səhifəsində "Güzəştli mənzil sistemi" keçidi vasitəsilə tanış olmaq mümkündür.

Satışa çıxarılan mənzillər barədə ümumi məlumat:

Satışa Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə 436, Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə 510, Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə 243 olmaqla, ümumilikdə 1189 mənzil çıxarılır. Bütün mənzillər tam təmirli, mətbəx mebeli, kombi isitmə sistemi (kombi cihazı daxil olmaqla), su, qaz və elektrik sayğacları ilə təmin edilmiş vəziyyətdə təklif olunur.

Bütün binalar Azərbaycan Respublikasının Dövlət Tikinti Normalarına (AzDTN) uyğun layihələndirilib və inşa olunub. Bununla bağlı Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin Təsisatdankənar Dövlət Ekspertiza Baş İdarəsinin:

Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə - 07.12.2018-ci il tarixli 26436, 15.02.2019-cu il tarixli 26721, 22.02.2019-cu il tarixli 26767;

Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə - 30.09.2020-ci il tarixli 30175, 20.10.2020-ci il tarixli 30325, 02.11.2020-ci il tarixli 30383;

Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə - 17.12.2019-cu il tarixli 28607, 02.03.2020-ci il tarixli 29004, 31.03.2020-ci il tarixli 29122, 13.05.2020-ci il tarixli 29272 nömrəli müsbət rəyləri mövcuddur.

Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətinin 1 saylı Bakı Ərazi İdarəsi və 3 saylı Gəncə Ərazi İdarəsi tərəfindən mənzillərə mülkiyyət hüquqlarına dair "hüquqların dövlət qeydiyyatı haqqında daşınmaz əmlakın dövlət reyestrindən çıxarış"lar verilmişdir.

Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə satışa çıxarılmış mənzillər barədə ümumi məlumat:

Bina №	Binanın yerləşdiyi tikinti sahəsi (m²)	Binada mərtəbə sayı	Binaya giriş sayı	Mənzillərin otaqlarının sayı	Mənzillərin sayı	Mənzillərin daxili perimetr üzrə sahəsi (m²)	Mənzillərin xarici perimetr üzrə sahəsi (m²)	Baş podratçı / ünvanı	Tikinti-quraşdırma və təmir işlərinin başaçatma tarixi
1	830,45	9	2	1	16	35,57	43,02	Torma MMC (NN Group MMC konsorsium) / Bakı şəhəri,Yasamal rayonu, İnşaatçılar prospekti, ev 9, məhəllə 581, mənzil 5.	04.02.2021
				2	32	56,84	68,34 - 68,57		
				3	4	74,78	87,06		
2	830,45	9	2	1	16	35,57	43,02	Torma MMC (NN Group MMC konsorsium) / Bakı şəhəri,Yasamal rayonu, İnşaatçılar prospekti, ev 9, məhəllə 581, mənzil 5.	04.02.2021
				2	32	56,78 - 56,84	68,34 - 68,57		
				3	4	74,78	87,06		
3	565,92	12	1	3	43	75,88 - 76,79	89,54 - 90,96	Torma MMC (NN Group MMC konsorsium) / Bakı şəhəri,Yasamal rayonu, İnşaatçılar prospekti, ev 9, məhəllə 581, mənzil 5.	04.02.2021
7	832.9	9	2	1	12	35,46 - 35,57	43,02	"İdeAl TM" QSC / Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Tiflis prospekti, ev 44C, mənzil O.	16.03.2021
13	827.6	9	2	1	16	35,57	43,02	"Diadem" QSC / Sumqayıt şəhəri, Corat ŞTQ, məhəllə 71, ev 3.	20.03.2021
				2	32	56,51 - 56,57	68,34 - 68,57		
				3	4	74,62	87,06		
16	779.1	9	2	1	16	35,57	43,02	"Diadem" QSC / Sumqayıt şəhəri, Corat ŞTQ, məhəllə 71, ev 3.	20.03.2021
				2	32	56,51 - 56,57	68,34 - 68,57		
				3	13	74,62	87,06		
27	565,92	12	1	3	44	75,88 - 76,79	89,54 - 90,96	"AS TİKİNTİ" MMC / Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, 28 may, ev 10, mənzil 18	23.05.2021
29	791,84	9	2	studio	7	34,97	43,10	"AS TİKİNTİ" MMC / Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, 28 may, ev 10, mənzil 18	23.05.2021
				2	34	56,78 - 56,84	68,34 - 68,71		
				3	15	74,78	87,06		
32	867.81	9	2	1	16	35,46 - 35,57	43,02	"AS TİKİNTİ" MMC / Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, 28 may, ev 10, mənzil 18	24.05.2021
				2	32	58,4 - 58,57	68,34 - 68,57		
				3	16	74,36 - 74,62	87,06		

Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə satışa çıxarılmış mənzillər barədə ümumi məlumat:

Bina №	Binanın yerləşdiyi tikinti sahəsi (m²)	Binada mərtəbə sayı	Binaya giriş sayı	Mənzillərin otaqlarının sayı	Mənzillərin sayı	Mənzillərin daxili perimetr üzrə sahəsi (m²)	Mənzillərin xarici perimetr üzrə sahəsi (m²)	Baş podratçı / ünvanı	Tikinti-quraşdırma və təmir işlərinin başaçatma tarixi
29	828,73	9	2	3	16	72,92 - 72,93	85,40	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	17.03.2023
				4	2	114,61	135,76		
30	555,09	12	1	3	24	74,53 - 76,71	89,54 - 90,96	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	17.03.2023
31	828,73	9	2	studio	1	40,10	48,33	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	17.03.2023
				3	16	72,92 - 72,93	85,40		
				4	2	114,61	135,76		
32	708,07	9	2	2	2	57,68	69,01	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	18.05.2023
				3	4	72,82 - 72,92	85,63		
				4	4	98,7 - 98,99	119,50		
33	704,35	9	2	2	2	57,68	69,01	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	18.05.2023
				3	4	72,82 - 72,92	85,63		
				4	4	98,7 - 98,99	119,50		
34	555,09	12	1	3	4	75,28 - 76,71	89,54 - 90,96	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	18.05.2023
35	828,73	9	2	studio	16	40,10	48,33	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	18.05.2023
				3	16	72,92 - 72,93	85,40		
				4	2	114,61	135,76		
36	828,73	9	2	studio	16	40,10	48,33	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	18.05.2023
				3	16	72,92 - 72,93	85,40		
				4	2	114,61	135,76		
37	555,09	12	1	3	22	74,53 - 76,71	89,54 - 90,96	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	18.05.2023
38	828,73	9	2	studio	15	40,10	48,33	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	17.03.2023
				3	16	72,92 - 72,93	85,40		
				4	2	114,61	135,76		
39	555,09	12	1	3	4	75,28 - 76,71	89,54 - 90,96	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	17.03.2023
40	828,73	9	2	studio	16	40,10	48,33	"HN Construction" QSC, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	17.03.2023
				3	16	72,92 - 72,93	85,40		
				4	2	114,61	135,76		
41	555,09	12	1	3	4	75,3 - 76,7	89,54 - 90,96	"Hünər İnşaat" Firması, Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63.	18.11.2022
42	828,73	9	2	3	16	72,90	85,40	"Hünər İnşaat" Firması, Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63.	18.11.2022
				4	2	114,60	135,76		
43	828,73	9	2	studio	8	40,10	48,33	"Hünər İnşaat" Firması, Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63.	18.11.2022
				3	16	72,90	85,40		
				4	2	114,60	135,76		
44	555,09	12	1	3	4	75,3 - 76,7	89,54 - 90,96	"Hünər İnşaat" Firması, Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63.	18.11.2022
45	704,35	9	2	2	2	57,70	69,01	"Hünər İnşaat" Firması, Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63.	18.11.2022
				3	4	72,90	85,63		
				4	4	99,00	119,50		
46	704,35	9	2	2	2	57,70	69,01	"Hünər İnşaat" Firması, Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63.	18.11.2022
				3	5	72,90	85,63		
				4	4	99,00	119,50		
53	814,9	9	2	3	16	74,00	86,91	"Araz İnşaatçı" MMC, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Həsənoğlu küçəsi, məhəllə 851, mənzil 10/86	15.09.2022
54	708,07	9	2	2	18	57,70	69,01	"Araz İnşaatçı" MMC, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Həsənoğlu küçəsi, məhəllə 851, mənzil 10/86	15.09.2022
				3	18	72,90	85,63		
				4	4	98,99 - 99	119,50		
55	519,08	12	1	3	8	74,53 - 76,71	89,54 - 90,96	"DDlər İnşaat" QSC (TAW Construction MMC konsorsium), Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Tələt Şıxəliyev küçəsi, ev 20, Qapı 1,2,3.	03.03.2023
56	708,07	9	2	2	10	57,68	69,01	"DDlər İnşaat" QSC (TAW Construction MMC konsorsium), Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Tələt Şıxəliyev küçəsi, ev 20, Qapı 1,2,3.	03.03.2023
				3	18	72,82 - 72,93	85,63		
				4	3	98,7 - 98,99	119,50		
57	704,35	9	2	2	2	57,68	69,01	"DDlər İnşaat" QSC (TAW Construction MMC konsorsium), Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Tələt Şıxəliyev küçəsi, ev 20, Qapı 1,2,3.	03.03.2023
				3	18	72,82 - 72,93	85,63		
				4	4	98,7 - 98,99	119,50		
58	555,09	12	1	3	20	75,3 - 76,7	89,54 - 90,96	"Yar İnşaat Təmir Tikinti" MMC (Bakinşaat Group MMC konsorsium), Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Akademik Həsən Əliyev küçəsi, ev 90, mənzil 29.	23.08.2022
59	704,35	9	2	2	2	57,68	69,01	"Yar İnşaat Təmir Tikinti" MMC (Bakinşaat Group MMC konsorsium), Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Akademik Həsən Əliyev küçəsi, ev 90, mənzil 29.	23.08.2022
				3	18	72,82 - 72,93	85,63		
				4	4	98,7 - 98,99	119,50		
60	704,35	9	2	2	2	57,68	69,01	"Yar İnşaat Təmir Tikinti" MMC (Bakinşaat Group MMC konsorsium), Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Akademik Həsən Əliyev küçəsi, ev 90, mənzil 29.	23.08.2022
				3	18	72,82 - 72,93	85,63		
				4	8	98,7 - 98,99	119,50		

Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə satışa çıxarılmış mənzillər barədə ümumi məlumat:

Bina №	Binanın yerləşdiyi tikinti sahəsi (m²)	Binada mərtəbə sayı	Binaya giriş sayı	Mənzillərin otaqlarının sayı	Mənzillərin sayı	Mənzillərin daxili perimetr üzrə sahəsi (m²)	Mənzillərin xarici perimetr üzrə sahəsi (m²)	Baş podratçı / ünvanı	Tikinti-quraşdırma və təmir işlərinin başaçatma tarixi
3	797,2	9	2	studio	10	34,97	42,98	Amal Group" MMC ("NN Group" MMC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Məhəmməd İbn Hinduşah Naxçıvani küçəsi, ev 22, mənzil 90	27.05.2023
				3	15	74,73 - 74,78	87,05		
4	797,2	9	2	studio	16	34,97	42,98	Amal Group" MMC ("NN Group" MMC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Məhəmməd İbn Hinduşah Naxçıvani küçəsi, ev 22, mənzil 90	27.05.2023
				2	17	56,78 - 56,84	68,34 - 68,57		
				3	16	74,73 - 74,78	87,05		
5	804,2	9	2	2	31	56,4 - 56,57	68,34 - 68,57	Amal Group" MMC ("NN Group" MMC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Məhəmməd İbn Hinduşah Naxçıvani küçəsi, ev 22, mənzil 90	27.05.2023
				3	16	74,36 - 74,62	87,05		
6	565,92	12	1	3	42	75,17 - 76,79	89,52 - 90,96	Amal Group" MMC ("NN Group" MMC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Məhəmməd İbn Hinduşah Naxçıvani küçəsi, ev 22, mənzil 90	27.05.2023
7	565,92	12	1	3	44	75,17 - 76,79	89,52 - 90,96	Amal Group" MMC ("NN Group" MMC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Məhəmməd İbn Hinduşah Naxçıvani küçəsi, ev 22, mənzil 90	27.05.2023
9	565,92	12	1	3	1	75,88	89,52	"Araz İnşaatçı" MMC / Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Həsənoğlu küçəsi, ev, məhəllə 851, mənzil 10/86	12.11.2021
10	797,21	9	2	4	1	96,10	111,31	"Hünər-İnşaat" Firması / Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Gəncə prospekti, ev 97, mənzil 63 (hüquqi ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, İsmayıl Hidayətzadə küçəsi, ev 7A, mənzil 136, məhəllə 1911)	27.08.2021
13	797,21	9	2	3	2	72,74	87,46	"GM Construction" MMC ("Faktor Qrup-S" QSC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Nizami rayonu, Heydər Əliyev prospekti, ev 189	12.11.2021
				4	14	96,6 - 96,67	111,37		
14	565,92	12	1	3	9	75,88 - 76,79	89,52 - 90,96	"GM Construction" MMC ("Faktor Qrup-S" QSC ilə konsorsium) / Bakı şəhəri, Nizami rayonu, Heydər Əliyev prospekti, ev 189	12.11.2021
17	830,45	9	2	3	3	74,62	87,05	"HN Construction" QSC / Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	12.11.2021
18	781,84	9	2	studio	6	34,85 - 34,97	42,98	"HN Construction" QSC / Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Binəqədi şossesi, ev 185, mənzil 14	12.11.2021

Satış şərtləri və qiymətlər:

Bu elan çərçivəsində mənzillərin satışı həm **ipoteka kreditindən istifadə etməklə**, həm də **öz vəsaiti hesabına** ödəniş üsulu ilə nəzərdə tutulmuşdur.

Qeyd: "Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəştlə əldə etməsi Qaydası"nın 5.6-cı bəndinə əsasən mənzilin dəyərinin **ipoteka krediti hesabına ödəniş üsulunu yalnız ilkin razılıq qərarını alaraq elektron kabinetində yerləşdirilməsini təmin etmiş şəxs seçə bilər.**

Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə:

Studio tipli mənzillərin qiyməti – **33 222** manatdır,
1 otaqlı mənzillərin qiyməti – **33 687** manatdan,
2 otaqlı mənzillərin qiyməti – **53 580** manatdan,
3 otaqlı mənzillərin qiyməti – **70 642** manatdan başlayır.

Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə:

Studio tipli mənzillərin qiyməti – **34 085** manat,
2 otaqlı mənzillərin qiyməti – **49 028** manatdan,
3 otaqlı mənzillərin qiyməti – **61 897** manatdan,
4 otaqlı mənzillərin qiyməti – **83 895** manatdan başlayır.

Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə:

Studio tipli mənzillərin qiyməti – **29 623** manatdan,
2 otaqlı mənzillərin qiyməti – **47 940** manatdan,
3 otaqlı mənzillərin qiyməti – **61 829** manatdan,
4 otaqlı mənzillərin qiyməti – **81 685** manatdan başlayır.

Qeyd: Mənzillərin satış qiymətinə ƏDV daxildir.

Vətəndaş mənzili Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun güzəştli ipoteka krediti vəsaiti hesabına aldıqda:

Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə:

İllik faiz dərəcəsi	Müddət	Minimal ilkin ödəniş	Aylıq ödəniş*			
			Studio tipli	*1 otaqlı*	*2 otaqlı*	*3 otaqlı*
4%	3-30 il	10%	**143 manat**	**145-146 manat**	**231-233 manat**	**304-314 manat**
* Aylıq ödəniş – mənzil 10% ilkin ödəniş edilərək, 4% dərəcəsi ilə 30 il müddətinə güzəştli ipoteka krediti ilə alındıqda.						

Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə:

İllik faiz dərəcəsi	Müddət	Minimal ilkin ödəniş	Aylıq ödəniş*			
			Studio tipli	*2 otaqlı*	*3 otaqlı*	*4 otaqlı*
4%	3-30 il	10%	**147 manat**	**211 manat**	**266-281 manat**	**361-419 manat**
* Aylıq ödəniş – mənzil 10% ilkin ödəniş edilərək, 4% dərəcəsi ilə 30 il müddətinə güzəştli ipoteka krediti ilə alındıqda.						

Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə:

İllik faiz dərəcəsi	Müddət	Minimal ilkin ödəniş	Aylıq ödəniş*			
			Studio tipli	*2 otaqlı*	*3 otaqlı*	*4 otaqlı*
4%	3-30 il	10%	**128 manat**	**206-208 manat**	**266-281 manat**	**351-354 manat**
* Aylıq ödəniş – mənzil 10% ilkin ödəniş edilərək, 4% dərəcəsi ilə 30 il müddətinə güzəştli ipoteka krediti ilə alındıqda.						

DİQQƏT! Mənzilə güzəştli ipoteka krediti vasitəsilə sahib olmaq istəyən vətəndaş minimal ilkin ödənişdən artıq ödənilən məbləğə görə, mənzilin satış qiymətini tam həcmdə öz vəsaiti hesabına birdəfəlik ödəyən vətəndaş isə bütün məbləğə əlavə 10% endirim əldə edəcək.

Mənzilə öz vəsaiti hesabına birdəfəlik ödəniş edərək sahib olmaq istəyən vətəndaş üçün mənzillərin satışı aşağıdakı qiymətlərdən başlayır:

Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə:

Otaqların sayı	Mənzilin qiyməti (manat)	Əlavə endirim məbləği (manat)	Əlavə endirimdən sonra mənzilin satış qiyməti (manat)
Studio tipli	33 222	3 322	**29 900**
1	33 687	3 369	**30 318**
2	53 580	5 358	**48 222**
3	70 642	7 064	**63 578**
Qeyd: Mənzillərin satış qiymətinə ƏDV daxildir.			

Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsi üzrə:

Otaqların sayı	Mənzilin qiyməti (manat)	Əlavə endirim məbləği (manat)	Əlavə endirimdən sonra mənzilin satış qiyməti (manat)
Studio	34 085	3 408	**30 677**
2	49 028	4 903	**44 125**
3	61 897	6 190	**55 707**
4	83 895	8 389	**75 506**
Qeyd: Mənzillərin satış qiymətinə ƏDV daxildir.			

Gəncə Yaşayış Kompleksi üzrə:

Otaqların sayı	Mənzilin qiyməti (manat)	Əlavə endirim məbləği (manat)	Əlavə endirimdən sonra mənzilin satış qiyməti (manat)
Studio tipli	29 623	2 962	**26 661**
2	47 940	4 794	**43 146**
3	61 829	6 183	**55 646**
4	81 685	8 168	**73 517**
Qeyd: Mənzillərin satış qiymətinə ƏDV daxildir.			

Yasamal Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsinin www.yasamal2.mida.gov.az, Hövsan Yaşayış Kompleksinin ikinci mərhələsinin www.hovsan2.mida.gov.az, Gəncə Yaşayış Kompleksinin www.gence.mida.gov.az internet səhifələrinə daxil olaraq satışa çıxarılan hər bir mənzilin (və otaqlarının) dəqiq ölçüsü, qiyməti, tətbiq edilən güzəştlər və əlavə endirimlər, agent banklar haqqında məlumatla tanış olmaq, habelə güzəştli mənzil kalkulyatoru vasitəsilə müvafiq hesablamalar aparmaq mümkündür.

Güzəştlə mənzil əldə etmək hüququ olan şəxslər mənzili güzəştlə əldə etmək üçün ərizənin təqdim olunması qaydası, gözləmə qaydasında mənzillərin seçimi və mənzillərin satış şərtləri, agent banklar barədə ətraflı məlumatla www.mida.gov.az internet səhifəsində və ya müvafiq "ASAN xidmət" mərkəzlərinə (1, 3, 5 saylı Bakı, 1 saylı Sumqayıt və 1 saylı Gəncə), habelə "108" çağrı mərkəzinə müraciət edərək tanış ola bilərlər.

Qeyd: "Güzəştli mənzil" sisteminin istifadəçiləri satış modulundan istifadəyə dair və gözləmə qaydasında mənzil seçiminə dair təlimatlar ilə öz elektron kabinetlərinin müvafiq bölmələrində və ya www.mida.gov.az internet saytının ana səhifəsində "Güzəştli mənzil sistemi" keçidi vasitəsilə tanış ola bilərlər.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 21.06.2023-cü il gecə saatları ərzində bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) **manat**
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) **manat**
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

*Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (**Tel.: (012) 539-59-33**) zəng vura bilərsiniz.*

Təhlükəsiz istirahət önəmlidir, yoxsa təhlükəli biznes?

Paytaxtda elektrik skuterlərinin yaratdığı qəza vəziyyətlərinin sayı getdikcə çoxalır

Dənizkənarı Milli Parkda hava almaq üçün gəzişirdik ki, qəflətən bir neçə elektrik skuterin (e-skuter) yanımızdan ötüb keçdiyini müşahidə etdik. Elə bu vaxt bulvar ərazisində işləyən bir qadının "yenə konsert başladı" sözlərini eşitdik.

Həmin qadına "Axı qadağa qoyulmuşdu" sualı ilə müraciətimizə dərhal reaksiya verərək "A bala, elə bu gündən yenə icazə veriblər... Hər dəqiqə də bir hadisə olur" - deyərək təzəlikcə baş vermiş hadisəni danışdı. Sən demə, iki gəncin sürdüyü e-skuterin aşması nəticəsində bir qız uşağı boyun nahiyəsindən kəsik yaraları alıb, əraziyə təcili yardım çağırılıb.

E-skuter sürənlər öz əyləncələrində, valideynlər isə qorxu içində

Hadisələr də göstərir ki, e-skuter istifadəçiləri başqaları üçün təhlükə yaratmaqla yanaşı, öz həyatlarını da düşünmürlər. Qaydalara əsasən, e-skuter istifadəçiləri qoruyucu dəbilqədən istifadə edərək həm özünü qorumalı, həm də velosiped zolağının sağ tərəfi ilə hərəkət edərək, digər istifadəçilərlə məsafə saxlamaqla başqalarının həyatı üçün təhlükəli vəziyyət yaratmamalıdırlar.

Asudə vaxt keçirmək, dincəlmək, uşaqlarını hava almaq üçün Dənizkənarı Milli Parka gətirənlər isə çarəsiz durumda qalırlar. Çünki e-skuter idarəçiləri hər dəqiqə təhlükə yaradırlar. Elə bu səbəbdən də valideynlər bütün diqqətlərini e-skuterlərin hərəkətinə yönəltmək məcburiyyətində qalırlar.

Parklara istirahət üçün üz tutanların təhlükəli vəziyyət, baş vermiş qəzalardan bezara gələrək etdikləri şikayətlər əsasında bulvar ərazisində e-skuterlərin fəaliyyətinə qadağa qoyulmuşdu. Dənizkənarı Bulvar İdarəsindən bildirilmişdi ki, çoxsaylı şikayətlər əsasında skuterlərin bulvar ərazisində hərəkətinə qadağa qoyulub. Amma həmin qadağadan çox zaman keçməmiş ərazidə e-skuterlərin hərəkətinə yenidən icazə verilib. Baxmayaraq ki, Milli Park ərazisində skuter sürən gənclər ondan yalnız əyləncə məqsədilə istifadə edirlər. Və ölkəmizdə hələ dünya təcrübəsində olduğu kimi onlardan nəqliyyat vasitəsi kimi istifadə geniş yayılmayıb. Görünür ki, istirahət etmək, işdən sonra hava almaq üçün dəniz kənarına üz tutanların sağlamlığı yenə təhlükədədir.

Onların istifadəsinə müəyyən sürət həddi daxilində icazə vermək lazımdır

Nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert Aslan Əsədov qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, ölkə ərazisində, xüsusən bulvarda e-skuterlərlə bağlı müəyyən qadağa qoyulmuşdu. Bunun başlıca səbəbi vətəndaşlar arasında müəyyən narazılıqların olması, sağlamlığa zərər vurma ilə nəticələnən hadisələrin baş verməsi idi. O qeyd edib ki, e-skuterlərin hərəkəti piyadaların təhlükəsizliyi nəzərə alınmaqla tənzimlənməlidir: "Yol hərəkəti haqqında" qanunda skuterlərlə bağlı xüsusi maddə yoxdur, çünki o vaxtlar elm, texnika bu qədər inkişaf etməmişdi. Vətəndaşlar skuter və ya bu kimi digər vasitələrdən istifadə etmirdilər. Yeni texnologiyalar meydana çıxdıqca, onların hərəkəti qanunda öz əksini tapmayıb. Beləliklə, bu vasitələr piyadalara bərabər tutularaq fəaliyyət göstərir".

Ekspert vurğulayıb ki, satıcı tərəfindən hansısa xüsusi sertifikatlar olsa da, amma qeydiyyat və digər məsələlər yoxdur. Onun sözlərinə görə, skuterlərlə bağlı qanunda xüsusi maddələrin olmaması təhlükəsizlik tədbirlərini ön plana çıxarır. "Vətəndaşlar arasında skuterlərə maraq var. Xüsusən gənclər onu əyləncə vasitəsi hesab edir. Ona görə də proqramı elə qaydada işləmək lazımdır ki, həm gənclər faydalansın, həm düzgün istifadə qaydalarını mənimsəsinlər, həm də digər vətəndaşların sağlamlığı qorunsun. Skuterlərin xüsusi ayrılmış zolaqlarda, müəyyən sürət həddi daxilində istifadəsinə icazə vermək lazımdır", - deyə o əlavə edib.

E-skuterlərin velosiped zolaqlarında hərəkəti məqsədəuyğundur

A.Əsədov bildirib ki, velosipedlərin hərəkəti ilə bağlı da qanunda hər hansı müddəa yoxdur. Ancaq bu, xüsusi anlayış kimi qəbul olunub. Son 2-3 il ərzində Bakının küçələrində, eləcə də bulvar ərazisində velosiped zolaqları çəkilib. Hazırda velosiped istifadəçiləri bu yollardan istifadə edirlər. Bu işlər əsasən dövlət proqramı çərçivəsində həyata keçirilir.

O qeyd edib ki, skuterlərin hərəkəti ilə bağlı xüsusi qayda olmadığı üçün onların velosiped yollarında müəyyən sürət həddində hərəkəti məqsədəuyğundur: "Çünki skuterlərin özünün tormozlama, sürəti təyinetmə kimi texniki göstəriciləri var. Ona görə də təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməklə bu zolaqlarda istifadə etmələri mümkündür".

Qeyd edək ki, elektrik skuter istifadəçiləri digər hərəkət iştirakçıları kimi məsuliyyət daşıyır və qaydaları pozduqda cərimələnirlər. Hər bir e-skuter idarə edən şəxs nəzərdə tutulmuş qaydada yolun sağ hissəsi ilə bütün qaydaları icra etməklə hərəkət edə bilər. E-skuter istifadəçisi piyadaya xəsarət yetirdiyi halda sağlamlığa dəymiş ziyanın dərəcəsinə görə araşdırma aparılır. Araşdırmanın nəticəsinə əsasən, o, məsuliyyətə cəlb olunur.

İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 338-ci maddəsinə əsasən, e-skuter istifadəçisi piyada yolu ilə hərəkət edirsə, bu, inzibati məsuliyyət yaradır. Amma həm bulvar, həm də digər parklarda skuterlərin velosiped zolaqlarında deyil, əsasən piyadaların hərəkət etdiyi ərazilərdə hərəkətinin şahidi oluruq.

E-skuter istifadəçisi dəbilqədən istifadə etmədikdə 40 AZN, digər hallara görə, yəni İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 338-ci maddəsinə əsasən, 20-100 AZN məbləğində cərimələnir. Amma yollarda dəbilqədən istifadə edən e-skuter istifadəçisinə rast gəlmək mümkün deyil. Beləliklə, öz sağlamlığının qeydinə qalmayanların digərlərinin sağlamlığına biganəliyindən ehtiyatlı olmaq lazımdır.

Onu da qeyd edək ki, e-skuterlərin törətdiyi qəza vəziyyətlərinin tez-tez şahidi olsaq da, bu haqda eşitsək də, təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardıma bununla bağlı müraciətlərin statistikası aparılmadığı üçün neçə belə bədbəxt hadisənin baş verdiyini öyrənə bilmədik.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Raket və artilleriya bölmələrində atəş tapşırıqları icra olunub

Bu ilin hazırlıq planına uyğun olaraq, Raket və Artilleriya Qoşunlarının bölmələrində atəş tapşırıqları icra edilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, daimi dislokasiya məntəqələrindən cəmləşmə rayonlarına çıxarılan bölmələr atəş mövqelərinin tutulması, qurğuların döyüş tətbiqinə hazırlanması və icrası üzrə tapşırıqları yerinə yetiriblər.

Təlimdə bölmələr reaktiv yaylım atəşi sistemlərindən döyüş atışları icra ediblər.

Təlimin keçirilməsində əsas məqsəd hərbi qulluqçuların bilik və bacarıqlarının artırılması, raket və artilleriya bölmələrinin idarəedilməsi vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, döyüş əməliyyatları zamanı fəaliyyətlərin planlaşdırılması və digər qoşun növləri ilə qarşılıqlı əlaqənin təşkilidir.

Naxçıvan istiqamətində mövqelərimiz atəşə tutulub

İyunun 19-u saat 13:35 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Vedi rayonunun Arazdəyən yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərindən ordumuzun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunun Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətindəki mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən cavab tədbirləri görülüb.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi "Moderator.az" saytının baş redaktoru

ZÜLFÜQAR HÜSEYNZADƏNİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALİYA XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbalıyev və AHİK-in kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALİYA XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Vüqar Kərimova anası

HƏMAYİL KƏRİMOVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun kollektivi AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyliyə əzizi

HÜSEYN MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, komissiyanın üzvləri və katibliyi rəhbərliyi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALİYA XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin rəisi general-leytenant İlqar Musayev Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALİYA XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

AMEA Rəyasət Heyətinin üzvləri AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyliyə əzizi

HÜSEYN MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

AMEA Rəyasət Heyətinin üzvləri ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Vüqar Kərimova anası

HƏMAYİL XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubova bacısı

AMALİYA XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60
Məsul katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotoillüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5772
Sifariş 1548

Qiyməti 40 qəpik